

LOS HECHOS

Táini Espíritu ã júwát pínah yeó jáapdih Jesús ã jéihya naawát

¹⁻² Teófilo, weém, Lucas, meemdíh wā jwáub daác wahna caá, páant māntih. Wā jwíih daácní náodih Jesús ded pah ã chājatdih, ded pah ã bohéátdih, jeáboó ã púuh laab béjatjidihbut wā naóh péanap be.* Nin baácboó jum jwuhna, Jesús ã bohénitdih níonit, cääcwađih áih doonádih átát naawát tāutup wut jī. Pánihna, ã púuh laab béjat pínah jātih, ã naawát tāutnit ded pah ï chājat pínahdih Táini Espíritu ã wēpatjih queétdih át wutup wut jī.

³ Jesús cruzboó ã wānat tāttimah, ã jwáub booatjidih í jéihyat pínah niijná, cuarenta yeó jáap pohba, dawá lāa ã bohénitdih át jwáub jígohop wut jī. Pánih jígoohnit, “Dios nihat cääcwađi ñi maáh ã jumuchah, caandih ded pah caá cääcwađih jepahat náahap”, queétdih ápí niij naawáp wut jī.

⁴ Biíc lāa Jesús ã bohénit biícdih jeémpna, queétdih nin pah át niij naawáp wut jī:

—*Táini Espíritudih yeebdíh wā wahbipna caá’, wā íip ã niijnídih Jerusalén tātchidih ñi pāi jwuhuaú. Caán ã niijnídih yeebdíh wāát naawáp be.**

⁵ Juan yeebdíh mahjih ã daabánap jī. Obohjeéhtih, wā íip yeebdíh Táini Espíritudih wahna, caán daabáát panihni ã wēpat yeebdíh bádí ã wāhbipna caá, át niijíp wut jī.*

* **1:1-2** Lc 1.1-4 * **1:4** Lc 24.49 * **1:5** Mt 3.11; Mr 1.8; Lc 3.16;
Jn 1.33

Jesús jeáboó ãt púuh laab béjat

6 Biíc yeó jáap Olivo jee jína Jesús ã bohémit biícdih ã jumuchah, caandíh nin pah ït niij úábh joyóp wut jí:

—¿Maá, Romano maátadíh yohnit, baa jwiít judíowã jwí maáh ma waadmí niít? ït niijíp wut jí.

7 Páant ï niijíchah joinít, Jesús nin pah ãt niij jepahap wut jí:

—Jwí íip ã ñíoni yeó jáapdihjeh weemdih maáh ã waadábipna caá. Caán yeó jáapdih yeébboó jéhnit pínah nihcan caá.

8 Obohjeéhtih, Táini Espíritu yeebdih ã waadáchah, Dios ã wépatdih ã wühbipna caá. Caán wépatjíh Jerusalén tátchidih moón, nihat Judea baácdih moón, Samaria baácdih moón, yuápboó baácnadih moondih yuh buca wíh táini doonádih ñi wép naóhbipna caá, ãt niijíp wut jí.*

9 Páant niij péanit, jeáboó Jesús ãt púuh laab béjep wut jí. Caandíh ï chéi en ñuun ñúhuchah, mah tolíhdih yap púuh laab béjna, ãt baaudáh bejep wut jí.*

10 Páant Jesús ã púuh laab béjehah, ï chéi en ñuun ñúhuchah, chéne ángelwã baabní yégueh duonít Jesús ã bohémitji cátih ït jígo hñuhup wut jí.

11 Pánih jígo hñuhnit, queétdih nin pah ït niij úábh joyóp wut jí:

—¿Yeéb Galilea baácdih moón, dépanihna jeáboó chéi en ñuh tigaá ñi chaj? Caán Jesús, jeáboó púuh laab béjni, ã púuh laab béjati pahjeh tih ã jwúub dei júóhbipna caá, ït niijíp wut jí.

* **1:8** Mt 28.19; Mr 16.15; Lc 24.47-48 * **1:9** Mr 16.19; Lc 24.50-51

Judasjidih jwáab túut náamni pínahdih ī ñíwat

12 Jesús ã naáwát túutnit Olivo jee jímant jwáab dei bejnit, Jerusalén tútchina īt jwáab juibínap wut jí. Caán jeé Jerusalén pebhbitjeh ãt jumap wut jí.

13 Jwáab juibínit, queét chahboó ī jumni tolidih īt púuh laab béjep wut jí. Nin caá queét ī wátna: Pedro, Juan, Santiago, Andrés, Felipe, Tomás, Bartolomé, Mateo, biíh Santiago Alfeo wááh, Simón Celote wáat jumni, Judas biíh Santiago wááh īt jumap wut jí.*

14 Queét oncewájeéh, biquína yaádh, María Jesús ín, mi weh biícdih, míic wáacnit, īt jumap wut jí. Nihat biíc yoobó jenah joinít, Diosdih bádí īpí wáábap wut jí.

15 Biíc yeó jáap Jesúlhwā caán tolidih míic wáacnit, ciento y veinte īt jumap wut jí. Páant ī jumuchah, Pedroboó queét cátih ñuhnit, nin pah ãt niíj naáwáp wut jí:

16 “Wá déewáá, Dios jon játih ã niijátji pah buu ã yapna caá. Túini Espíritu Davidjidih ded pah Judasji ã yapat pínahdih ãt naóh daacát túutap tají. Judasji beé Jesúsdih teonit pínahdih ã waawáp jí.

17 Pánih chajni pínah jwíjeéh Jesús ã tewatdih chajni ã jumap yuh be”, ãt niijíp wut jí.

18 Judasjiboó Jesúsdih ī tewat pínah naáwát jíibdih ã jwáubaíhichah yuhna, queét sacerdotewáboó īt teocap wut jí. Pánihna, caán jíibjhain baácdih īt jíib chajap wut jí. Caán baácdih Judasboó míic jöp wái wánniji wálahnit, díuc jéen bejna, ãt páah yoh ñajap wut jí. Pánih páah yoh ñajna, ãih wádah ãt

* **1:13** Mt 10.2-4; Mr 3.16-19; Lc 6.14-16

búuh yoh bejep wut jī. Āih jónóp tōpna nihat āt bac peét bejep wut jī.

19 Judas ã yéejatji jíibdih nihat Jerusalén tátchidih moón īt jéih beedép wut jī. Pánihna, caán ī jíib chājni baácdih Acéldama wāt īt báudhdup wut jī. “Acéldama”, niijná, “Meép jumni baác”, niijná īt chājap wut jī.*

20 Táttimah, nin pah queétdih Pedro āt jwáub niíj naawáp wut jī: “Jon jātih ī daacátji pahjeh tibeé Judasji ã yapap be. Davidji ã daácní Salmos ī niijní tolidih nin pah āt niíj daacáp tajī:

‘Ã tewatji yohni ã jumnaáh, niíj daácnit, **(Sal 69.25)**

Biíh ã tewatjidih jwáub túut nuumní, ã tewe naáh’, ãt niíj daacáp tajī. **(Sal 109.8)**

21-22 “Páant ã niíj daacátjidih jéihnit, Judasjidih jwáub túut nuumní pínahdih jwiítdih bidat caá náahap. Juan Daabánijeéh jumnit biquína Jesúsjéeh ë bejep jī. Íjeéh jumni biícdih ñíwat caá náahap, jwíjeéh ã jumat pínah niijná.* Jesúsjéeh jwí jumuchah, jwíjeéh páant péeni, Jesús ã púuh laab béjatjidih jwíjeéh ennidihbüt ñíwat caá náahap.* Páant jwí ñíwichah, Jesús ã jwáub booatjidih jwíjeéh naóhni ã jumbipna caá”, Pedro queét Jesúíhwādih ãt niijíp wut jī.

23 Páant ã niijíchah joinít, chénewādih īt ñíwip wut jī. Biíc José Barsabás wāt jumnidih īt ñíwip wut jī. Caán Justo ī niíj wāt ejni wut jī. Biíh Matías wāt jumnidihbüt īt ñíwip wut jī.

* **1:19** Mt 27.3-8 * **1:21-22** Mt 3.16; Mr 1.9; Lc 3.21
Mr 16.19; Lc 24.51

* **1:21-22**

24-25 Queétdih ñíonit, Diosdih nin pah ït niij wábáp wáat jí: “Maá, nihat cääcwaá ï jenah joyátdih ma tái jéihna caá. Judasjidih tåut nuumní pínah, nit chénewä jwí ñíonitdih, ded meém ma náahnidih jwiítdih ma júutú. Jesúsdih cádahni Judasji iiguípna át bejep taga. Caandih tåut nuumní, jwiít Jesúš á naawát tåutnit biícdih jumni pínahdih ma júutú”, Diosdih ït niijíp wáat jí.

26 Páant niijnájeh, bidat tåut niijná, ï ñíwat naanádih ït páudanap wáat jí. Matíaíh naá á jwíh buág jéenechah, caánboó Jesúš á naawát tåutnit on- cewäjeéh át waadáp wáat jí.

2

Táini Espíritu á wépat queétdih á wáhat

1 Pentecostés wáat jumni yeó jáapdih* nihat Jesúíhwä biíc muudih ït jwáub míic wáac juyáp wáat jí.

2 Neohjeh bádí johlit yáaat panihni jeámant júóhnit, ï jumni muudih át yeéj yáanap wáat jí.

3 Nihat ñih wao cháh tåu ñopát tópna panihni át jígohop wáat jí.

4 Pánihna, Táini Espíritu queétdih á waadáchah, á wépatjih bitaíh wéheatna ï beh joíca naáhjih ït wéhe jwíhip wáat jí.

5 Caán láá, nihat baácna bej peétnitji judíowä Dios á wátatdih jephahnit, Jerusalén tútchina ïtát wáac juyáp wáat jí.

6 Pánihna, japboó yáanachah joinít, Jesúíhwä ï jumni muuná dawá ït míic wáac juiibinap wáat jí. Páñh juiibinit, cääcwaá yoobó ï wéheatnajih Jesúíhwä

* **2:1** Lv 23.15-21; Dt 16.9-11

ĩ wéhenachah, beh joiná, joí wáhi bejnit, nin pah ĩt míc niíj wéhenap wut jí:

7-8 —¿Dépanih tigaá nit Galilea baácdih moon yáhna, jwíih wéheatnajíh ĩ túi wéhenachah, jwí beh joí?

9 Nihat jwíih wéheatnajíh buu wéhena caá ĩ chājap: Partia baác, Media baác, Elam baác, Mesopotamia baác, Judea baác, Capadocia baác, Ponto baác, Asia baác,

10 Frigia baác, Panfilia baác, Egipto baác, África baác, Cirene tútchi, Roma tútchidih moonbát jwiít jwí jumhp.

11 Biquína judíowã jwí jumna caá. Bita judíowã nihcannit yáhna, Dios naáwátdih bohénitbut jwíjeéh ĩ jumna caá. Bita Creta quewadih moón, Arabia baácdih moonbát jwíjeéh ĩ jumna caá. Pánihna, nitboó ĩ wéhenachah, jwiít nihat jwí beh joiná caá. Queét jwíih wéheatnajíh Dios ã wép chājatdih naóhna caá ĩ chājap, ĩt míc nijíp wut jí.

12 Páant niíj joí wáhi bejna, ĩ ennidih ĩ joinídihbüt ded pah ã yapatdih ĩ jéihcap wut jí.

—¿Nit dépanih tigaá bitaíh wéheatnajíh Dios ã wép chājatdih ĩ túi wéhe? yeéb ñi jenah joyóchah, queétjeh ĩt míc nijíp wut jí.

13 Obohjeéhtih, bita ñeéh jumnit nin pah ĩt nijíp wut jí:

—¡Dépah nit cheha náahdih babh máihnit, wéhena caá ĩ chājap! ĩt niíj deoh naáwáp wut jí.

Pedro cääcwađih ã naáwát

14 Pánihna, Pedro once Jesús ã naáwát túutnit biícdih ñuhnit, cääcwađih nin pah ãt niíj naáwáp wut jí: “Wã déewääá, biíh baácmant júóhnit,

Jerusalén tátchiboó jumnitbut, buu ã yapatdih jéiyat túut niijná, nin wā naawát pínahdih ñi tái joyoó.

15 'Queét máihnit caá', ñi niíj jenah joyát yoobópdih nihcan caá. Jwiít judíowā cheibitjeh jwípí máihcan caá. Buu cheibitjeh las nuevejeh caá. Pánihna, jwí máihcan caá.

16 Dios jon jätih ã nijjáti pahjeh buu ã yapna caá. Dios naawátdih naóh yapani Joel nin pah ãt niíj daacáp tají:

17 'Péeni yeó jáap tóah jūwáchah, nin pah ã yapbipna caá: Wíih Táini Espíritu ã wépatdih nihat cäacwádih búdí wā wühbipna caá, buca. Pánihna, ñi weh, ñi weh yatábut wā naawátdih ï naóh yapabipna caá. Jáap beh tóahnit oo jámat jígohat panihnidih ï enbipna caá. Behnit ï oo jumuchah, queétdih wā naóhbipna caá.

18 Weemdih teo wāhnit neoná, yaádhdihbüt wíih Táini Espíritu ã wépatdih búdí wā wühbipna caá. Queétbüt wā naawátdih ï naóh yapabipna caá.

19 Wā wépatjih úum náah jumnidih jeáboó baácboobút wā wahachah, ñi enbipna caá. Baácboó meép panihni, iigát panihni, tuu jei panihni ã jumbipna caá.

20 Jeáboó yeó düpúátdih ã túut nüumbípna caá. Chei bóo widhbüt meép panih dñani ã túut nüumbípna caá. Páant ã yapbipna caá, ñi Maáh Cristo ã jwúub dei júohni yeó jáap pínah jätih. Caán yeó jáapdih nihat cäacwā ï en wáhi bejbipna caá. Pánihna, oboh jumni

yeó jáap ã nihcan niít buca. Yéejnitdih úum náah jumní yeó jáap jumná yuhna, yéejat yohnitboodih caán yeó jáap túini yeó jáap ã jumbipna caá.

21 Ded jwī Maáhdih ã yéejat yohat túutni, caán iiguípna ã bejat déeji ã tái yapbipna caá', ãt niíj daacáp tají. (*Jl 2.28-32*)

22 "Yeéb wā déewā, nindih wā naáwáchah, ñi tái joyoó. Jesúz Nazaret tátchidih bóo Dios ã wēpatjih ã chāj juutāp jī, caandih Dios ã wahatjidih cāacwā ï jéihyat pínah niijná. Yeéb caandih enniti jéihna caá.

23 Jesúsdih mawat náahna, ñi maátadih ñi wāhāp jī. Pánih wāhnit, yeejépwādih cruzboó ñi mawat táiutāp jī.* Dios jon jātih caandih ã nuijátji biíc yoobó ã yapap be.*

24 Obohjeéhtih, Jesúz ñi maonijidih Diosboó ãt jwāub booanap tabe. Táttimah, ã jwāub wāncan niít buca. Chah wēpni jumná, wānnidih yuhna, ãt jwāub booanap tabe, páant māntih. Pánihna, buu páantjeh báadhni caá.*

25 Davidjiboó jon jātih nin pah Jesucristo ã jwāub boo pād jāwāt pínahdih ãt niíj daacáp tají: "Wā Maáh wājeéh ãpī jumná caá. Yeó jáap jumat pah Dios wā Maáh wā pebh ã jumāchah, enna, wā úumcan niít."

26-27 Dios, weemdih oina, wānnit ï jumāpboó wīih caolihdih ma yohcan niít. Wīih bácahdihbāt ma moopát túutcan niít. Páant ma chājat

* **2:23** Mt 27.35; Mr 15.24; Lc 23.33; Jn 19.18 * **2:23** Lc 24.26

* **2:24** Mt 28.5-6; Mr 16.6; Lc 24.5

pínahdih jéihna, wā́ tái wēi naóhna caá. Míih jumna, úumcanjeh, wā́ tái jumbipna caá.

28 Pánihna, weemdih jwáub booanit, wājeéh ma jumchah, wā́ tui wēina caá', át niij daacáp tají. *(Sal 16.8-11)*

29 “Wā́ déewääá, jwī n̄uo Davidji ded pah á jumatdih yoobópdih wā́ naóhna caá. Caán á wānuchah, ít yohop wāt jī. Caandih í yohni íitji páantjeh á jumna caá. Pánihna, ‘Wīih bácahdih ma moopát tāutcan niít’, niij daácna, caanjéh áih pínahjeh át nihjican tagaá.

30-31 Davidji Dios naáwátdih naóh yapani á jumchah, Dios caandih nin pah át niijíp wāt jī: ‘Yoobópdih meemdih wā́ naóhna caá. Ma jumna jwáub boonit, meém maáh ma jumtji dée pah, nihat nin baácdih moondih maáh á jumbipna caá', át niijíp wāt jī.* Cristodih Dios maáh á waadáát pínah, á boo p̄ud jūuwát pínahdihbüt nin pah át niij daacáp wāt jī: ‘Caán wānnit í jumapboó páantjeh á jumcan niít. Áih bácahbüt á moópcan niít’, David át niij daacáp tají.*

32 Caán Jesúsdih beé Dios át booanap be. Á jwáub booanidih jwiít nihat jwī enep be.

33 Caán Dios á jéihyepmant bóo b̄uwámant jumni maáh caá. Pánihna, ‘Táini Espíritudih noónboó ma wahaá', á íip Dios caandih á niijíchah, nin Táini Espíritudih át wahap taga. B̄uu jwāh Táini Espíritu á chājatdih ennit, joiná caá ñi chājap.

34 Davidji Dios pebhboó át pāuh laab bējcap wāt jī. Pánihna, áih pínah nihjican tagaá. Nin pah á niij

* **2:30-31** Sal 132.11; 28 7.12-13 * **2:30-31** Sal 16.10

daácni Jesúih pínahji tagaa:

‘Wā Maáhdih Dios nin pah ã niíj naawáp be: “Wā jéihyepmant bóo bawámant cháudnit, maáh ma jumáá.

35 Páant maáh ma jumachah, meemdih eníhcannitdih wā yohbipna caá. Meém queétdih chah wépni ma jumbipna caá”, ã niijíp be’, Davidji át niíj daacáp tají. *(Sal 110.1)*

36 “Páinhna, wā déewääá, nindih ñi táí jéihyeé: Caán Jesús yeéb cruzboó ñi mao yohat tútnijidih Diosboó maáh ã waadánap be. Caán Jesúsjeh jwílpí páini Dios ã wahni Cristo beé”, Pedro cäacwádih át niijíp wut jí.

37 Páant ã niijíchah joinít, bádí jígah úumnit, Pedrowádih nin pah ít niíj úubh joyóp wut jí:

—¿Jwí déewääá, ded pah tigaá jwí chajbi? ít niijíp wut jí.

38 —Yeéb ñi yéej chajatdih cádahnit, táiniboodíh ñi jwúub túut nuumá. Páant ñi túut nuumáchah, Dios ñi yéejatdih ã yohbipna caá. Páinh túut nuumnít ñi jumachah, Jesús ã wépatjíh ñi daabáát túutá. Páant ñi chajachah, Dios yeebdíh Táini Espíritudih ã wáhbipna caá.

39 Jon játiyah Dios yeéb pínahdih, ñi weh pínahdih, ñi jaimená pínahdihbüt, nihat caán ã níonit pínahdih nin pah át niíj naawáp wut jí: ‘Nihat weemdih jepahnitdih Táini Espíritudih wā wáhbipna caá’, Dios át niijíp tají,* Pedro queétdih át niijíp wut jí.

* **2:39** Is 57.19

40 Páant niíj péanit, queétdih nin pah át jwáub niíj wěp naáwáp wut jí, páant m̄entih:

—Nin baácdih moón yeejép í chājatji jíib Dios bádí á peéh chājbipna caá. Pánihna, queét pah ñi jumca bojoó. Ñi yéej chājatdih cádahnit, ñi t̄ut n̄umá. Páant ñi chājachah, yeebdíl á peéh chājcan niít, át nijíp wut jí.

41 Páant á nijíchah joinít, dawá jepahnit, ít daabáát t̄utup wut jí. Pánihna, Jesúlhwājeéh caán yeó jáapjeh tres mil cǎacwā chah dawá ít jumap wut jí.

42 Yeó jáap jumat pah queét jáap jepahnit Jesús á naáwát t̄utnit í bohénachah, ít tái joyóp wut jí. Íih jeémátdih míic pāáh wāhnit, Diosdih uábhnit, biícdih ípí túi jumap wut jí.

Jesúlhwā ded pah í jumat

43 Jesú á naáwát t̄utnitboó Dios á wēpatjíh wānnitdih ípí booa júutup wut jí, Dios á wēpatdih cǎacwā í jéiyat pínah niijná. Páant í chājachah ennit, nihat ít en wáhi bejep wut jí.

44 Jesúlhwā íih bií déedih míic pāáh wāhnit, biícdih t̄ainijeh ípí jumap wut jí.*

45 Íih bií déedih jíib chāj wāhnit, nihat biíh pah bóo wihcannitdih queét í jumat yoobó ípí wāh wáacap wut jí.

46-47 Pánih chājna, yeó jáap jumat pah Dioíh m̄uná míic wáacnit, “Dios táini caá”, ípí niíj wěi naáwáp wut jí. Íih m̄unáboobút míic wáacnit, biícdih ípí tái n̄umah wěi jeémép wut jí. Páant í chājachah ennit, “Queét t̄ainit caá”, nihat cǎacwā

* **2:44** Hch 4.32-35

Ípí míic niijíp wut jí. Pánihna, yeó jáap jumat pah bita jáap jepahnitdih táí ubnit, jwíih jepahnitjeéh Dios át waadánap wut jí. Jáap jepahnitbut íjeéh ít míic wáacap wut jí.

3

Jéih bejcannidih Pedro Juanjíh í booaat

¹ Biíc yeó jáap, cheyeh, las tres jumachah, judíowá Diosdih ípí ubábat horadih Pedro, Juanjíh Dioíh muuná ít bejep wut jí.

² Yeó jáap jumat pah Táini Jéec wut jumupdih á chéenwá jeih bejcannidih ípí ub jaibí cháud jwejep wut jí. Jáap cäac jumníjeh caán jeih jibcanni átát jumup wut jí. Caan jecdih cháudnit, caanjíh waadnítih dinero ápí ubáp wut jí.

³ Pánihna, Pedro, Juanjíh caán muuná í waadát túut chájachah ennit, queétdih jeih jibcanni dinerodih át ubáp wut jí.

⁴ Pedroboó caandíh ennit,

—Jwiítdih ma táí eneé, át niijíp wut jí.

⁵ Páant á niijíchah joinít, queétdih en behnit, “Queét bainí dinero weemdih í wáhbipna caá”, caanjéh át niíj jenah joyóp wut yuh jí.

⁶ Obohjeéhtih, páant á niíj jenah joyóchah yuhna, Pedro caandíh nin pah át niíj naawáp wut jí:

—Weém dinerodih wá bíbohcan caá. Obohjeéhtih, caandíh wáhcan yuhna, chah táinidih meemdih wá chájbipna caá. Jesucristo Nazaret tútchidih bóo á wépatjíh meemdih wá booana caá. Ma ñah ñuhuá. Ñah ñuhnit, ma yáac chái bejeé, át niijíp wut jí.

⁷ Páant niijnít, ãih jéihyepmant bóo téihyadih teonit, caandíh ãt wái ñahanap wut jí. Páant ã wái ñahanachahjeh, caán jéih jibcanniji ãih wio wépér nahna ãt jumap wut jí.

⁸ Pánihna, caán ñah ñuhnit, ãt yáac chäi bej jwíhip wut jí. Pánih yáac chäi bejnit, ñaáp táamp chäinit, “Dios táini caá. Wã tái jéih bejna caá”, niij wéinit, Dioíh muudíh ãt waad béjep wut jí.

⁹ Pánih yáac chäi bejnit, “Dios táini caá”, ã niijichah, nihat cäacwã ït enep wut jí.

¹⁰ Caandíh ennít, “Caán Dioíh muú Táini Jëcdih chuhudni dinero uábhni ji caá”, ït niij jéihyep wut jí. Páant ã jibichah ennít, caandíh ded pah ã yapatdih ït en wáhi bejep wut jí.

Dioíh muuná Pedro cäacwãdih ã bohéát

¹¹ Jéih bejcanniji Pedrowâdih ã teo ñuán péenachah, nihat cäacwã en wáhi bejnit, Dioíh muú Salomón ã chäyat tautni coahjina ñáo ñah bejnit, Pedrowã pebhna ït míic wáacap wut jí.

¹² Páant ï míic wáacachah ennít, Pedro nin pah queétdih ãt niij naawáp wut jí. “¿Wã déewãá, dépanihna nindih ñi en wáhi bej? ¿Dépanihna jwiútdih ñi en ñuán? ‘Queétbóó Diosdih tái joinít jumna, ñih wépatjihjeh nindih ï jéih yáac chäi bejat tautna caá’, ñi niij jenah joiná yah caá. Obohjeéhtih, páant ñi niij jenah joyát yoobópdih nihcan caá. Jesús ã wépatjih beé caandíh jwí booanap be.

¹³ Abraham, Isaac, Jacob jon jätih moón jwí nuowã Diosdih ït tái weñep wut jí.* Caán Diosjeh beé, caandíh teo wáhni Jesús ã wút chah yáaat pínah niijná, nindih ã jibanap be.* Yeébbóó

* **3:13** Ex 3.15 * **3:13** Is 52.13–53.12; Fil 2.7-9

Jesúsdih en jāihnitdih wāhnit, Pilato caandíh nemat māmánt ã bacaíhichah yāhna, yeéb ã bacaat déedih ñi jepahcap be.

¹⁴ Pilato caandíh ã bacaíhichah yāhna, Jesús táini, tāi chājni ã jumachah yāhna, yeébboó caandíh ñi náahcap be. Pánih náahcan, cāac maonidih ñi bacaat tāutap be.*

¹⁵ Jwiítdih tāi ubni Jesúsboodíh yeéb ñi mawat tāutap be. Obohjeéhtih, wānnidih ī yohochah yāhna, Dios caandíh ã jwāub booanidih jwiít jwī enep be.

¹⁶ Pánihna, caandíh tāi jenah joinít, nin ñi jéihni, ñi ennidihs Jesús ã wēpatjīh jwī booanap be.

¹⁷ “Wā déewāá, yeéb jwī maátajīh Jesús Dios ã wahni ã jumatdih jéihcan, caandíh ñi mawat tāutap be. Páant ñi chājatjidih weém wā jéihna caá.

¹⁸ Obohjeéhtih, jon jātih Dios naáwátdih naóh yapanit, ñi chājat pínahdih nin pah īt niij daacáp tajī: ‘Cristo yeejép ã yapbipna caá’, ī nijjátji pahjeh tibeé ã yapap be.*

¹⁹ Bāu jwāh yeéb yeejép ñi chājatjidih búdi jīgahnit, tāiniboodíh jwāub tāut nāumnít, Jesucristodih ñi jepahaá. Páant ñi tāut nāumáchah, yeejép ñi chājatjidih Dios yeebdih ã yoh wāhbipna caá.

²⁰ Páant ñi chājachah, Dios ã wahniji Cristodih jwiítdih ã jwāub wah deyabipna caá, jwiítdih ã teo wāacachah, jwī tāi weñat pínah nijjná.

²¹ Obohjeéhtih, bāu Dios pebhboó caá ã jum jwāhüp. Dios nihatdih ã ámohat pínahdih jon jātih ã

* **3:14** Mt 27.15-23; Mr 15.6-14; Lc 23.13-23; Jn 19.12-15 * **3:18** Is 52.13-53.12

naáwátdih naóh yapanitdih ãt naóh daacát túutap wüt jī. Pánihna, nihat ã naáwátjidih chāj péanit, Jesucristodih ã jwúub wah deyabipna caá.

²² Moisés nin pah ãt niíj naáwáp tajī: ‘Jwī dée Dios naáwátdih naóh yapani pínahdih jwī Maáh Dios yeebdíh ã wahbipna caá. Weemdíh ã jwíih naáwát túutatji pahjeh tigaá caandíhbüt ã jwúub naáwát túutbipna caá.* Pánihna, ded pah ã niíj naáwát pínahdih ñi tí joyoó.*

²³ Det caandíh joicán, ã wütuchah jepahcannitdih Dios ã yohbipna caá. Dioíhwājeéh queét ï jéih jumcan niít’, Moisés ãt niíj daacáp tajī.*

²⁴ “Nihat Dios naáwátdih naóh yapanitji Samuel, ã bueadát túttimah moonbüt nin yeó jáapnadidh yapat pínahdih naóhna, Jesucristodih niijná ït chājap tajī.

²⁵ Jon jātih moón jwī naowājidih Dios ãt naáwáp wüt jī. Pánih naóhna, Abrahamdih ã naáwátji pahjeh tih jwiítdihbüt biíc yoobó naóhna ãt chājap wüt jī. Nin pah ãt niíj naáwáp wüt jī: ‘Ma juimadih wā tí chājachah, caánboobüt nihat baácdih moondíhbüt ã jwúub tí chājbipna caá’, ãt niijíp wüt jī.*

²⁶ Pánihna, jwiítboodíh Moisés ã naóhniji Dios wüahdih jwiít judíowādih ãt jwíih wahap tajī, jwiítdih ã tí chājachah, yeejép chājnit jwī túut nüümát pínah niijná”, Pedro cääcwādih ãt niijíp wüt jī.

4

Pedrowādih judíowā ï maáta ï jāihñat

* ^{3:22} Dt 34.10 * ^{3:22} Dt 18.15-16 * ^{3:23} Dt 18.19 * ^{3:25}
Gn 12.3; 22.18

1-3 Páant cääcwädih Pedro Juanjih ñ naawächah, sacerdotewä, Dioih muudih wapnit soldadowä ñ maäh, saduceowäbut Pedrowä pebhna juibinit, ñt joyóp wut jí. Páant ñ joyóchah, Pedrowä nin pah cääcwädih ñt niij naawáp wut jí: “Jesús ã wanat túttimah, át júuwab boo pud júuwáp be. Á boo pud júuwátdih jéihna, áihwã jumna, jwiítbut jwí boo pud júuwát pínahdih jwí jéihna caá”, ñt niijíp wut jí. Páant ñ niijíchah joí iijnit, maátaboó cääcwädih tóo pää bejnit, Dioih muudih wapnit soldadowädih Pedrowädih ñt juibí tewat túutup wut jí. Cheyeh jumuchah, túttimah bóo yeó jáapdih queétdih uábh joíhna, nemat muáboó ñt nemat túutup wut jí.

4 Judíowä ñ maáta Jesúsdih ñ náahcah yuhna, áih doonádih joinít, “Yoobópdih tigaá”, dawá ñt niij jenah joyóp wut jí. Pánihna, Jesúihwã chah dawá jumna, cinco mil neoná ñt jumap wut jí. Yaádhjeéh ñ wehjeéhbüt chah ñt jumap wut jí.

5 Túttimah bóo yeó jáapdih sacerdotewä ñ maáta, bita judíowädih waóhniit, Moisés ã wutatjidih bohénit biícdih ñt míic wáacap wut jí.

6 Sacerdotewä ñ maäh, Anás wut jumni, á déewäbut Caifás, Juan, Alejandro, bita biícdih ñt míic wáacap wut jí.

7 Pánihna, queét Pedrowädih ñ bid bojochah, soldadowä queétdih ñt ub juibínap wut jí. Páant ñ ub juibínachah, maáta nin pah ñt niij uábh joyóp wut jí:

—¿Deíh wëpatjih tibeé yeéb caandih ñi booa? ¿Déhe tibeé yeebdih páant chajat túutni? ñt niijíp wut jí.

8 Páant ñ niijíchah joinít, Táini Espíritu ã wëpatjih Pedro nin pah át niij jepahap wut jí:

—¿Yeéb maáta, yeéb waóhnit,

9 jéih jibcannijidih jwī táí chājatdih uábh joí en niít ñi chājap?

10 Yeebdíh, nihat judíowădihbăt nindih jéihyat caá náahap: Jesucristo á wěpat beé nindih á booanap be. Jesús Nazaret tótchidih bóo, yeéb cruzboó ñi mawat tám̄ni, Dios á booani, caán á wěpatjih nindih jwī booanap be. Pánihna, bău nin á jibichah, ñi enna caá.

11 Dios naáwátdih naóh yapanit jon jātih Jesucristodih naóhna, ‘Cääcwā ñi náahcannidih Dios á níobiipna caá’, ít niíj daacáp tají.* Pánihna, Jesucristodih yeéb ñi náahcah yuhna, Diosboó caandih jwī maáh pínah át waadánap wut be.

12 Caán Cristojeh tigaá cääcwā iiguípna bejnit déjidih táí ubni. Nin baácboó biíh táí ubni pínah wihcan caá. Caanjéh caá yéejat yohni á jumap, Pedro át niijíp wut jí.*

13 Páant niíj naóhna, Pedrowă bohécannit yuhna, úumcanjeh, í wěp bohénachah ennit, ít joí wáhi bejep wut jí. Jesús á bohéát pah í wěp bohénachah enna, “Pedro, Juanjih yoobópdih Jesúsjeéh jumnit tigaá”, ít niíj jéihyep wut jí.

14 Jéih jibcanniji boonit, Pedrowăjeéh á jumuchah, queét maáta Pedrowădih “Yeejép í chājna caá”, ít jéih niíj naóh yaccap wut jí.

15 Pánih jéih naóh yaccan, maáta í míic wáacat tolíhmant Pedrowădih ít bac bej jwuhat tám̄ap wut jí.

16 Páant í bac bejat tám̄imah, queétjeh nin pah ít niíj míic wéhenap wut jí:

* **4:11** Sal 118.22 * **4:12** Jn 14.16

—¿Queétdih ded pah tigaá jwī chājbi? Dios ã wēpatjīh jéih jibcannijidih ñt booanap taga. Nihat Jerusalén tútchidih moón páant ñ chājatjidih ñ jéihna caá. Pánihna, jwiítboó ‘Páant ñ chājcan beé’, jwī jéih niijcán caá.

17 Pánihna, Jesúih doonádih bitadih jwī bohéát tāutca boj jīh, queét maátajeh ñt míic niijíp wut jī.

18 Páant niij péanit, Pedrowādih jwāub bid bojnit,
—Jesúih doonádih bitadih ñi jwāub naóhca bojoó,
ñt niijíp wut yuh jī.

19 Páant ñ niijichah joinít, Pedro Juanjīh nin pah ñt niij jepahap wut jī:

—Páant ñi wutuchah, jepahna nihna, Diosboodih yap yohna caá jwīta chājap. ¿Pánihna, dedboodih tigaá jwī jepahbi, Dios ã weñat pínah niijná?

20 Obohjeéhtih, jwiítboó jwī ennidihi, jwī joinídihbüt jwī jéih jweéhcan caá, ñt niijíp wut jī.

21 Páant ñ niijichah joinít, maátaboó nin pah Pedrowādih ñt jwāub niijíp wut yuh jī:
—Jesúih doonádih ñi jwāub bohénachah, yeebdih yeejép jwī peéh chājbipna caá, ñt niijíp wut jī.

Pánihna, cāacwāboó jéih bejcanniji ã tái bejatdih ennit, “Dios wēpni yoobát ã jumna caá”, ñ niijichah joinít, maátaboó Pedrowādih jéih peéh chājcanjeh, queétdih ñt bacanap wut jī.

22 Jéih jibcanniji cuarenta jópchi bíbohni wut jī.

Jesúihwā ñ úucat pínahdih ñ úubát

23 Pedro Juanjīh bac bejnit, ñ chéenwā pebhna jwāub juibinit, judíowā ñ maáta ded pah ñ niijátjidih queétdih ñt naawáp wut jī.

24 Páant ñ niijichah joinít, queét nihat biícdih Diosdih nin pah ñt niij úabúp wut jī: “Maá, meém

jeádih chājni, nin baácdihbüt chājni, bádí majdihbüt chājni, nihat báadhnitdihbüt chājni caá.*

²⁵ Túini Espíritu ã wépatjih jwī nəo Davidji, meemdih teo wāhni, nin pah ãt niij daacáp tají: ‘Judíowā nihcannitboó jenah joicánjeh, Diosdih íijnit, ī jāihna yəh caá. Cristo ã chājat pínahdih ī jāhíhmina yəh caá.

²⁶ Dawá nin baácdih moón maáta míic wáacnit, jwī Maáh Diosdih, ã wahni Cristodihbüt en jāihna, Dios ã jenah joyátjidih ī yéejaihmi na yəh caá’, ãt niij daacáp tají. (*Sal 2.1-2*)

²⁷ “Páant tigaá nin tútchiboo Herodes, Poncio Pilato, judíowā nihcannit, judíowā biícdih ma wahni Jesúsdih mawat tútna, ī míic wáacap be.* Caán Jesús tái yoobópdih jumni, meemdih tái jepahni ã jumuchah yəhna, caandih ī mawíh jenah joyóp be.*

²⁸ ‘Páant caá ã nihbip’, ma nijjátji pah queét ī chājap be. Meém ma jéihyatjih páant mat niij naawáp tají.

²⁹ Páinhna, Maá, queét jwiítdih ‘Yeéb ñi jwáub bohéát peéh yeejép jwī chājbipna caá’, ī nijjátjidih joinít, jwiítdih ma teo wáacá, jwiít meemdih teo wāhnit áumcanjeh, míih túini doonádih jwī wép naawát pínah nijjná.

³⁰ Jwiítdih ma teo wáacá, tūbúp chājhnitdih jwī booanachah, cāacwā ī jéih chājca naáhdih Jesús ã wépatjih jwī chājat pínah nijjná”, ït niij tūbúp wət jí.

* **4:24** Ex 20.11; Neh 9.6; Sal 146.6 * **4:27** Lc 23.7-11; Mt 27.1-2;
Mr 15.1; Lc 23.1; Jn 18.28-29 * **4:27** Is 52.13; Fil 2.7

31 Páant ī niij ʉábúchahjeh, ī míic wáacni muá bádí ãt méménap wut jī. Páant ã méménachah, Túini Espíritu ã wépat queétdih bádí ã wühüchah, úumcanjeh Dios naawátdih īt jwáub naawáp wut jī.

Jesúíhwā ī míic pääát

32-33 Dios ã wépatjih queét Jesús ã naawát tåutnit nin pah cäacwádih īpī niij naawáp wut jī: “Jesús ã boo pud jüwát tåttimah caandih jwí enep jī”, īt niijíp wut jī. Queét nihatdih Dios bádí ã teo wáacachah, chah dawá Jesúsdih īt jepahap wut jī. Biíc yoobó jenah joinít, ūih bií déedih “Wiih míicjeh caá”, īt niijcáp wut jī. Queét nihat ët bíbohat yoobó míic päähnit, ïjeéh jumnitdih īpī túi teo wáacap wut jī.*

34 Pánihna, ded moh yéejnit ïjeéh ët wihcpap wut jī. Det wápchi pínah baácdih bíbohnit, muudíhbüt bíbohnit, ūihdih īpī jíib chäj wühüp wut jī. Caán jíibdih ub bejnit,

35 Jesús ã naawát tåutnitdih īpī jüibí wühüp wut jī. Páant ī ub jüibí wühüchah, teonit, queétbóó ïjeéh jumnit moh yéejnitdih īpī jwáub pääáp wut jī.

36 Biíc ïjeéh José wut jumni ãt jümap wut jī. Jesús ã naawát tåutnit Josédih Bernabé wut ët báudhdüp wut jī. Ñ wut Bernabé “Cäacwádih túi weña teo wáacni”, Griego wéheatjih niijná ët chäjap wut jī. Caán Leví jüima, Chipre quewadih bóo wut jī.

37 Pánihna, caanbáat ãih wápchidih ãt jíib chäjap wühüp wut jī. Pánih jíib chäj wähnit, caán jíibdih Jesús ã naawát tåutnitdih wähnit, bitadih ãt pääát tåutüp wut jī.

* **4:32-33** Hch 2.44-45

5

Ananías ãjeéh bólí Safirajñh ïyeeat

¹ Bitabut Bernabé ã chājat pah ïtih chājíhip wut yuh jī. Newé Ananías wüt jumni, yad Safira wüt jumnih wut jī. Queétbut ïih wápchidih jíib chāj wāhnit, caán jíibdih Jesús ã naawát tāutnitedih Ananías ãt wāhp wut yuh jī.

² Obohjeéhtih, ã jíib chājna yuhna, bainíjeh ã wāhat pínahdih ubnit, nihat biíhdih caanjéh ãt ámohop wut jī. Páant ã chājachah ennit, yadbüt mit jéihyep wut jī. Pánihna, bainíjeh ub bejnit, Ananías Jesús ã naawát tāutnitedih ãt juibí wāhp wut jī.

³ Páant ã yeeatdih Túini Espíritu ã jéihyanachah, Pedro Ananíasdih nin pah ãt niij jāihñap wut jī:

—Ananías, nemépwã ï maáh Túini Espíritudih meemdih ãt yeeat tāutap wut. Pánihna, míih baácdih ma jíib chāj wāhnna, caán jíibdih meemjéh mat ámohop wut.

⁴ Ma jíib chāj wāhat pínah jātih, míih wápchijeh tigaá ãtih jumap ta yuh caá. Pánihna, míih jíib tigaá ãtih jumap. Páant, míih ã jumuchah yuhna, ¿dépanihna oboh ma yee? Jwiítidihjeh ma yeecan caá. Diosdih caá ma yeenap, ãt niijíp wut jī.

⁵ Páant ã niijichahjeh, Ananíasboó ãt wun buugap wut jī. Páant ã yapat doonádih joinít, nihat búdi ït úumap wut jī.

⁶ Æ wunuchah ennit, japata ãih bácahjidih yéguehjñh pin, cääcdih yohopboó ub bejnit, caandih ït baad yóhop wut jī.

⁷ Tres horas túttimah, Ananías áaji ã wunatjidih jéihcan, Pedro pebhna caántbut mit waád juibínap wut jī.

8 Páant mi waád jaibínachah, Pedroboó nin pah caántdih ãt niij wábh joyóp wut jí:

—¿Ñíh wápchidih ñi jíib chaj wáhuchah, bóo nit beé yeebdih ñi jíib chajap? ãt niijíp wut jí.

—Páant bóojeh tibeé jwiítdih ñi jíib chajap be, mit niij jepahap wut yah jí.

9 —¿Dépanihna yeéb chénat pah Táini Espíritudih biíc yoobó ñi yee? Ma joyoó. Majeéh bóojidih baad yóh péanit, jwáub júohna, meemdíhbüt míh bácahdih ñi ub bejbipna caá, Pedro caántdih ãt niijíp wut jí.

10 Páant ã niijíchahjeh, caántbut mit wan buugúp wut jí. Pánihna, baad yóhnit japata caán mudiíh jwáub waád jaibínit, míh bácahjidih enna, caántjidihbüt ub bac bejnit, newéih bácahji pebhna ub jaibínit, ít baad yóhop wut jí.

11 Pánihna, Jesúíhwá, nihat bitabüt caán doonádih joinít, bádí ít úumap wut jí.

Jesús ã naawát túutnit wánnitdih ñ booaat

12 Jesús ã naawát túutnit Dios ã wépatjih dawá cäacwádih ít booa jáutup wut jí, “Dios wépni ã jumna caá”, í niiját pínah niijná. Queét Jesúíhwá Dioíh muá Salomón ã chajat túutni coahjidih ípí míic Wáacap wut jí.

13 Bita í yéejat peéh chajatdih úumna, queét pebhna bejcan yahna, “Queét túinit caá”, cäacwá ípí niijíp wut jí.

14 Neoná, yaádhbut, chah dawá Jesúsdih ít jepahap wut jí.

15 Pánihna, tubúp chééhnitdih Pedro ã teo jaha booaat pínah niijná, í chéenwá queétdih í lajatjih namá jwéejdih ípí ub jaibí jwejep wut jí. Bita ã muáj

juibícannitboó booíhna, Pedroíh dadahjeh bueg lájat
ít náahap wut jí.

16 Jerusalén tátchi pebhbit jemni tútchinadih moón tubáp chühnitdih, nemép jumnitdihbut ít ub jaibínap wut jí. Pánihna, queét nihatdih ít tái booa beedánap wut jí.

Jesús ã naawát túutnitdih bita yeejép í chājat

17 Pedrowádih dawá cäacwā í péenachah enna, sacerdotewā í maáh, ájeéh jumnit saduceowábut Pedrowádih bádí ít iijip wut jí.

18 Pánih íjnit, Jesús ã naawát túutnitdih teonit, nemat muáboó ít nemep wut jí.

19 Chei Dioíh ángelboó í nemnitjidih át wāt bacanap wut jí.

20 “Dioíh muuná ñi bejeé. Caán muuná juibinit, ded pah Diosjeéh í tái jumat pínahdih cäacwádih ñi tái bohénaá”, ángel queétdih át niijíp wut jí.*

21 Páant ã niijichah joinít, baabáchah, Dioíh muuná waad béjnit, ángel ã niijátji pah cäacwádih ít jwáub bohénap wut jí.

Caán yeó jáapjeh judíowā í maáta míic wáacnit, Jesús ã naawát túutnit nemat muáboó jumnitjidih soldadowā í maátadih ítih ub júuwát túutup wut yuh jí.

22 Obohjeéhtih, nemat muuná juibinit, queétdih ít bid juicáp wut jí. Pánih bid juicánjeh, maáta pebhna jwáub bejnit, nin pah queétdih ít niij naawáp wut jí:

23 —Nemat muú jěc bujcánni yuh beeé. Caán nemni jěcdih wapnit í pái ñuhna yuh beeé. Páant í pái ñuhuchah yuhna, caán jěcdih wātnit, jwí enechah, jwí nemnitji í wihcp be, ít niijíp wut jí.

* **5:20** Jn 11.25; 14.6; Ro 6.4

24 Páant ñ nijíchah joinít, Dioíh mʉdíh wapnit soldadowã ñ maáh, sacerdotewã ñ maátabut ñt joí wáhi bejep wʉt jí. “¿Dépah caá ñ tóahbi queét pánihna?” queétjeh ñt míic nijíp wʉt jí.

25 Páant ñ míic nijíchahjeh, biíh ñ pebhna juibínit, queétdih nin pah ñt niíj naáwáp wʉt jí:

—Yeéb ñi nemnitji Dioíh mʉná cääcwaðih jwʉub bohéna beé ñ chäjap be. Ñi enbi jwʉhʉ oboh, ñt nijíp wʉt jí.

26 Páant ñ nijíchah joinít, soldadowã ñ maáh, ñih soldadowajíh bejnit, Jesús ñ naáwát tʉutnitedih ñt jwʉub tewep wʉt jí. Obohjeéhtih, cääcwaðih uumna, maonit deeji maocanjeh, queétdih ñt teo bejep wʉt jí. “Nitdih jwʉ pʉñʉchah, cääcwaðoo jwiítdih jeejíh ñ yohbipna nacaá”, queét soldadowã ñt niíj jenah joyóp wʉt jí.

27 Queétdih ub bejnit, Jesús ñ naáwát tʉutnitedih maáta pebhna ñt ub juibínap wʉt jí. Pánih ub juibínachah, sacerdotewã ñ maáh queétdih nin pah ñt niíj j*ñ*ihñap wʉt jí:

—Yeebdíh tʉbit wʉtnit, ‘Jesús ded pah ñ chäjatjidih ñi bohéca bojoó’, jwʉ nijíp yʉh be. Obohjeéhtih, páant jwʉ nijíchah yʉhna, yeébboó nihat Jerusalén tútchidih moondíh ñi bohéna caá. Jesúsdih jwʉ mawatji waó jíib jwiítdih peéh chäyat náahna, pánih naóhna caá ñi chäjap, ñt nijíp wʉt jí.*

29 Páant ñ nijíchah joinít, Pedroboó bita Jesús ñ naáwát tʉutnit biícdih nin pah ñt niíj jepahap wʉt jí:

—Diosboó jwiítdih ñ naáwát tʉutap be. Pánihna, caandíh jepahnit jumna, ñi naáwát tʉutcatdih jwʉ jepahcan niít.

* **5:28** Mt 27.25

30 Jwī naowā īpī wēini Dios Jesúsdih āt booanap tajī. Caandíhjeh tibeé yeéb cruzboó péoh dodhnit, ñi mawat túutup jī.

31 Jesúsdih ‘Caán táini caá’, niijnít, Dios caandíh maáh āt waadánap wut jī. Pánih maáh waadánit, ã jéihyepmant bóo bəwámant āt chūudat túutup wut jī. Jwiít cääacwā jwī yéejat peéh chājat déejidih tái ubni pínah Jesúsdih āt jumat túutup wut jī. Jwiít judíowā jwī yéejatdih cádahnit, jwī túut naumáchah, jwī yéejatdih ã yohat pínah niijná, páant āt chājap wut jī.

32 Pánihna, jwiítboó Jesús páant ã jumatdih ennitji, Táini Espíritu ã wēpatjīh caandíh jwipī naóhna caá. Det ã wutatdih jepahnitdih Dios Táini Espíritudih biíc yoobó ã wūhna caá, queétdih Pedro āt niijíp wut jī.

33 Páant ã niijíchah joinít, chah íijnit, queét Jesús ã naáwát túutnitedih maáta ñih mao yohíhip wut yuh jī.

34 Obohjeéhtih, Gamaliel, fariseowā poómpdih bóo, queétdih āt mao yohat túutcap wut jī. Caán Moisés ã wutatjidih bohéni ã jumchah, cääacwā caandíh “Caán tái chājni caá”, īpī niijíp wut jī. Pánihna, caán Jesús ã naáwát túutnitedih soldadowādih āt ub bac bej jwūhat túutup wut jī.

35 Páant ñ ub bac bej jwūhat túttimah, maátadih Gamaliel nin pah āt niíj naáwáp wut jī:

—Yeéb wā déewāá, ñi maona chaáh baca. Ñi tái jenah joi jwáhhú.

36 Teudajidih ñi náhninaá. ‘Weém cääacwādih tái waóhni caá wā jumap’, caanjéh cääacwādih āt niijíp wut yuh jī. Pánihna, dawá, cuatrocientos ájeéh ñ

péenap yuh be. Obohjeéhtih, bitaboó caandíh ī mao yohochah, ãjeéh péenitji ī bej peét bejep be. Buu queéetji ī wihscaá.

37 Táttimah, cääcwädih ī jenah enat láa Galilea baácdih bōo Judas wāt jumnniji Romano cääcwä ī maátadih yohíhna, ãjeéhbut dawá ī péenap yuh be. Obohjeéhtih, bita caandíh ī mao yohochah, nihat ãihwâbüt ī bej peét bejep be.

38 Páant niijná, yeebdíh nindih naóhna caá wā chähjap. Nit Jesúíh doonádih bohénitdih páantjeh ñi enah bojoó. ī bohéát Dioíh nihcan, Teudaji ã bohéát buudát pah ã buud békmina caá.

39 Obohjeéhtih, nin Dios ã bohéát yoobát ã jumachah, queétdih ñi jéh cádahat túutcan niít. Páant ñi cádahat túutna, yeéb Diosjih míic maona caá ñita chähjap taga, Gamaliel át niijíp wāt jī.

40 Páant ã niijichah joinít, “Yoobópdih tigaá”, maáta ìt niij jenah joyóp wāt jī. Pánih jenah joinít, Jesúíh ã naáwát túutnítih ìt jwáub bid bojop wāt jī. Páant ì jwáub waád juiibínachah, queétdih ìt puñat túutup wāt jī. Páant ì pái péanachah, “Jesúíh doonádih yeéb ñi jwáub bohéca bojoó”, niij jäh péanit, queétdih ìt bejat túutup wāt jī.

41 Páant ì bejat túutuchah joinít, ìt jwáub bac bejep wāt jī. Jesúíhwā ī jumat jíib, yeejép yapna, búdí ìt weñep wāt jī.

42 Pánihna, yeó jáap jumat pah Dioíh muáboó, ñih muunáboobát “Jesúíh Dios ã wahni Cristo ã jumna caá”, ípí niij naóh bohénap wāt jī.

6

Siete teo wáacnit pínahdih Jesúíhwā ī ñíwat

1 Caán láá Jesúih doonádih bohéinit ñit dao béjep wut jí. Pánih dao béjna, Jesúíhwā míicjeh jumna yuhna, ñit míic juihñap wut jí. Biyuína judíowā jumna yuhna, Griego wéheatdih wéhenit ñit jumap wut jí. Queétboó ïjeéh éemp wunnit yaáhdih yeó jáap jumat pah ñih jeémátdih ñit táí biíc yoobó wāh jeémpcah enna, Hebreo wéheatdih wéhenitdih ñit juihñap wut jí.

2 Páant ñit míic juihñachah jéihnit, Jesús doce ã naáwát túutnitboó bita áihwādih bid bojnit, nin pah ñit niíj naáwáp wut jí:

—Dios naáwátdih bohéát jwíih tewat ã jumuchah, jeémátdih jwíj jeih pâáhcan caá.

3 Pánihna, jwí déewääá, siete neonádih ñi ñíwií, jeémátdih pâáhnit ñit jumat pínah nijjná. Bita queétdih ‘Túinit caá’, ñit nijjnít, Táini Espíritu ã wépat bádí jumnit, táí jenah joinítdih ñi bidií.

4 Obohjeéhtih, jwiítboó yeó jáap jumat pah Dios-dih uábhnit, ã naáwátdih jwí bohéipna caá, ñit nijjíp wut jí.

5 Páant ñit nijjíchah joinít, “Júu. Páant tíí jwí chãjap”, nihat Jesúíhwā ñit niíj jepahap wut jí. Pánihna, Esteban, Jesúsdih táí jenah joiní, Táini Espíritu ã wépat bádí jumnidih ñit ñíwip wut jí. Bitadihbáut ñit ñíwip wut jí. Nin caá ñit wátna: Felipe, Prócoro, Nicanor, Timón, Pármenas, Nicolás. Caán Nicolásboó Antioquia tútchidih bóo judío nihcan yuhna, judíowā ñit bohéátdih joiná, ïjeéh waadní ãt jumap wut jí.

6 Páant ñit níonitdih Jesús ã naáwát túutnit pebhna ñit ub juiibínap wut jí. Queét ñit ub juiibínachah ennit, ñíonitdih teo jahanit, ñit ubáp wut jí, Dios queétdih ã táí teo wáacat pínah nijjná.

7 Páinhna, caán baácdih moón Dios naáwátdih chah dawá jéhnit ī jumuchah, Jerusalén tátchibooó jumnit Jesúíhwā īt dao béjep wut jī. Sacerdotewābūt dawá tāut nuumnít, Jesúíhwājeéh īt waadáp wut jī.

Bita Estebandih ītewat

8 Esteban, caandih Dios bádī ã teo wáacachah, ã wēpatjih dawá láa jwiit cääcwaā jwī jéh chājca naáhdih ãt chāj jumap wut jī. Páant ã chāj jumuchah ennit, cääcwaā Jesúíh doonádih chah īt joííhip wut jī.

9 Obohjeéhtih, biquína judíowā ī míic wáacat māudih moón caandih īt jāihñap wut jī. Queét Teo Wāhnitji wut jumni poómp īt jumap wut jī. Cirene tátchidih moón, Alejandria tátchidih moón, Cilicia baácdih moón, Asia baácdih moón īt jumap wut jī. Queét wut jī Estebandih jāihnit īt jumap wut jī.

10 Páinhna, Esteban Táini Espíritu ã wēpat bádī jumnit, táí jéhni jumna, ã wéhenachah joinít, queétboó caandih biíc yoobó īt nihcáp wut jī.

11 Biíc yoobó nihcan, líjna, bita ī yee naáwát pínah niijná, īt jíib wāhp wut jī. Páant ī yeeat tāutuchah joinít, nin pah īt niíj naóh yacap wut jī: “Esteban Moisés ã wātatjidih Diosdihbūt yeejép ã wéhenachah, jwī joyóp be”, īt niíj yeenap wut jī.

12 Páant ī niijichah joinít, cääcwaā, Moisés ã wātatjidih bohénit, bita waóhnitbūt Estebandih īt líjip wut jī. Páinh líjnit, caandih teonit, ī maáta pebhna īt ub bejep wut jī.

13-14 Queét ī yeeat tāutnitji nin pah ī maátadih īt niíj yeenap wut jī:

—Nin yeó jáap jumat pah Dioíh māudih, Moisés ã wātatjidihbūt yeejép ápí wéhenap be. Nin pah

ã niijíchah, jwiít jwī joyóp be: ‘Jesús Nazaret táchidih bóo Dioíh mudiíh ã yohbipna caá. Moisés ã wutatjidihbüt ã jwúub túut nambípna caá’, Esteban ã niijíp be, ít niijíp wut jí.

¹⁵ Nihat caanjíh cháudnit Estebandih í enechah, áih móot ángelíh móot panih yeh iigní át jígohop wut jí.

7

Esteban ã míic jäh niijá

¹ Sacerdotewä Í maáh nin pah Estebandih át niíj uábh joyóp wut jí: “¿Nit Í niiját yoobópdih niít?” át niijíp wut jí.

² Páant ã niijíchah joinít, Estebanboó nin pah caandíh át niíj jepahap wut jí: “Wā déewääá, behnitbüt ñi joyoó. Weemdih í naóh yacat yoobópdih nihcan caá. Ded pah Moisés ã chāyatjidih yeéb ñi jenah joyát pah weembüt biíc yoobó wā jenah joiná caá. Ded pah jwī nəowä Í chāyatjidihbüt biíc yoobó wā jenah joiná caá. Jwī nəo Abrahamji Mesopotamia baácdih ã jumuchah, Harán baácboó ã bejat pínah jātih, Dios nihat jéihni jumna, caandíh át jígohop wut jí.

³ Meém míih baácdih ma déewädihbüt ma cádah bejeé. Páant ma bejehah, wā ñíoni baácna meemdhíh wā waóhbipna caá’, Abrahamjidih Dios át niijíp wut jí.*

⁴ Páant ã niijíchah joinít, Abrahamji Caldea baácmant át nəmah júuwáp wut yuh jí. Pánih yuáp júóhnit, Harán baácna juinít, ít chāo jwúuhüp wut jí.

* ^{7:3} Gn 12.1

Behe ã wñnat tåttimah, nin jwñ jñmni baácdih Dios Abrahamwñjidih ãt jñuwát tåutap wñt jñ.*

5 Obohjeeéhtih, Abrahamji Dios ã naóhni baácdih ã jñyúchah yñhna, ãih baác pínahdih caandíh ãt wñh jwñhcap wñt jñ. Jibnitjeh ït jñmñp wñt jñ. Abrahamji ã weh wiñ jwñhcah, Dios caandíh nin pah ãt niij naáwáp wñt jñ: ‘Meemdíh, ma jñimenádihbñt nin baácdih wñh bipna caá’, ãt nijjíp wñt jñ.*

6 Tåttimah, ma jñimená biíh baácdna bejnit, caán baácdih moónjeéh jñmna, queétdih teo wñhnit ï jñmbipna caá. Pánihna, cuatrocientos jópchi ma jñimenádih yeejép ï chñjbipna caá.

7 Obohjeeéhtih, páant ï chñjat jíib, weém caán baácdih moondíh wñh peéh chñjbipna caá. Páant wñh peéh chñjat tåttimah, ma jñimená nin baácdna ï jwñub jñibipna caá, páant mñntih. Pánih jwñub jñinít, weemdíh jepahnit, ï wñi uñbhñipna caá’, Abrahamdih Dios ãt nijjíp wñt jñ.*

8 Páant nijjnít, Dios nin pah caandíh ãt jwñub niij naáwáp wñt jñ: ‘Weém wñh nijjájtjidiñ wñh náhniat pínah, yeebbút ñi náhniat pínah nijjná, nin pah ñi chñjaá: Quehli nah yapat chóodih ñi bóod yohoó. Meém míicjeh, ma jñimenábñt biíc yoobó bóodnít ñi jñmuú’, ãt nijjíp wñt jñ. Pánihna, Abraham áa Isaacdih mi weép jñmñchah, ocho yeó jáap tåttimah, ãih quehli nah yapat chóodih Abraham ãt bóod yohop wñt jñ. Tåttimah, Isaac Jacob pínahdih ãt weh jñmñp wñt jñ. Pánihna, Jacobboó docewñ ãt weh jñmñp wñt jñ. Queét doceboó jwñ

* **7:4** Gn 11.31; 12.4 * **7:5** Gn 12.7; 13.15; 15.18; 17.8
15.13-14; Ex 3.12

* **7:7** Gn

n̄uowā pínah īt j̄um̄ap w̄ut j̄i.*

9 “Queét jw̄i n̄uowā ī úud Josédih íijnit, caandih yohna, Egipto baácna bejnitdih īt j̄ib chāj w̄ahup w̄ut j̄i. Páant ī j̄ib chāj w̄ahniji ã moh yéejechah enna, Dios Josédih ãt táí teo wáacap w̄ut j̄i.*

10 Páant ã teo wáacachah, José táí jenah joiní ã j̄um̄achah, Faraón Egipto baácdih moón ī maáhboó Josédih ãt w̄ei enep w̄ut j̄i. Diosboó caandih páant ãt w̄ei enat t̄uut̄ap w̄ut j̄i. Pánih w̄ei ennit, Faraón Josédih nihat Egipto baácdih moondih tewat w̄utni maáh pínah ãt waadánap w̄ut j̄i. Æ pebh moondíhb̄ut maáh ãt waadánap w̄ut j̄i.*

11 “Caán láá Egipto baácboó Canaán baácboobát mah ã b̄uugcáh, caán baácnadih moón taabit īt moh yéejep w̄ut j̄i. Pánihna, jw̄i n̄uowābut jeémát īt jéih bid j̄uicáp w̄ut j̄i.*

12 Egipto baácboó jeémát j̄umat doonádih joinít, Jacob ã wehdih neoh ãt jw̄ih wah bojop w̄ut j̄i.

13 Táttimah ã jw̄ub wahachah, Egipto baácboó ī j̄uibínachah, ‘Weém ñi úud tigaá’, José ã úud jeñénadih ãt niijíp w̄ut j̄i. Pánihna, Joséboó ã déewādih ã maáh Faraóndih ãt j̄uut̄ap w̄ut j̄i.*

14 Táttimah, José ã íip Jacobdih ã déewādihb̄ut ãt bidip w̄ut j̄i. Æ déewā setenta y cinco cääcwājeh īt j̄um jw̄ahup w̄ut j̄i.*

15 Æ w̄uh ã bid bojochah joinít, Jacobwā ã w̄uh pebhna Egipto baácboó īt bejep w̄ut j̄i. Caanná j̄uibínitji īt b̄uudúp w̄ut j̄i.*

* **7:8** Gn 17.10-14; 21.2-4; 25.26; 29.31-35.18

* **7:9** Gn 37.11,28;

39.2,21

* **7:10** Gn 41.39-41

* **7:11** Gn 42.1-2

* **7:13** Gn 45.1,16

* **7:14** Gn 45.9-10,17-18; 46.27

* **7:15** Gn 46.1-7; 49.33

16 Jacob ã n̄ao Abraham Hamor báadhda wehdih Siquem w̄t j̄umni baácboó ī w̄nuchah ī yohat pínahdih átát jíib chājap w̄t j̄i. Pánihna, Abraham ã jíib chājniji baácboó Jacobíh bácahjidih ub bejnit, ã wehboó īt yohop w̄t j̄i.*

17 “Táttimah, ‘Nin baácdih yeebdíh wā wūhbipna caá’, Dios Abrahamdih ã niijátji pah tóah jūwáchah, Egipto baácboó jwī dēewā īt cāac poonap w̄t j̄i.

18 Egipto baácdih ī j̄umuchah, biíh maáh Faraón ī niijní, át túut n̄uamáp w̄t j̄i. Caán Faraónboó ded pah José ã chājatjidih át jéihcap w̄t j̄i.*

19 Pánih jéihcan, jwī n̄auwādih yeejép chājna, ī weh jáap tāuhnitdih át mao yohat tāuhüp w̄t j̄i.*

20 Páant ã yapat cātíh, Moisés pínah ã cāac j̄umuchah, Dios caandíh át tái wēi enep w̄t j̄i. Pánihna, ã mána tres widh caanbítidh júutcanjeh, ūih muáboó īt tái bih bíbohop w̄t j̄i.*

21 Pánihat táttimah, Moisésdih muáboó jéih bíbohcan, ã mána caandíh mujboó īt pahanap w̄t j̄i. Páant īt pahanidih Faraón n̄uám bid j̄uá, ub aab béjnit, mi w̄uáh pah mit behanap w̄t j̄i.*

22 Egipto baácdih moón tái jéihnitíhdih Moisésdih īt bohénap w̄t j̄i. Pánihna, caán maáh w̄uáh pah át jumáp w̄t j̄i.

23 “Táttimah, caán cuarenta jópchi bíbohnit, ã dēewā judíowādih enedih át bejep w̄t j̄i.

24 Pánih enedih j̄uibína, Egipto baácdih bóo judíodih yeejép ã chājachah, Moisés át enep w̄t

* **7:16** Gn 23.3-16; 33.19; 50.7-13; Jos 24.32 * **7:18** Ex 1.7-8

* **7:19** Ex 1.10-11,22 * **7:20** Ex 2.2 * **7:21** Ex 2.3-10

jī. Páant ã chājachah ennit, ã déedih teo wáacadih bejna, Egipto baácdih bóodih ãt mao yohop wut jī.

25 Pánih chājna, ‘Wā déewā ï déedih wā teo wáacachah enna, “Dios jwiítdih tāi ubni pínah ãt wahap taga”, ï niíj jenah joibípna caá’, Moisés ãt niíj jenah joyóp wut yuh jī. Obohjeéhtih, queétboó páant ït niíj jenah joicáp wut jī.

26 Biíh yeó jáapdih chénewā ã déewā ï míic mawachah, Moisés ãt enep wut jī. Pánih enna, ‘¿Yeéb biícwājeh dépanih míic mao tigaá ñi chāj?’ queétdih ãt niijíp wut yuh jī.

27 Obohjeéhtih, páant ã niijíchah joinít, ã déedih yeejép chājniboó Moisésdih ãt ub tóo yoh bojop wut jī. ‘Meém jwī maáh nihcan, jwiítdih wutni nihcan caá.

28 ¿Jwín Egipto baácdih bóodih ma mao yohatji pah weemdíhbüt mao yohíh niít ma chājap? ãt niíj jūihñüp wut jī.

29 Páant ã niijíchah joí wáhi bejnit, Moisés Madián baácboó ãt jweí béjep wut jī. Caanná jweí jūibníji áa jumnit, chénewā ãt weh jumüp wut jī.*

30 “Madián baácboó Moisés cuarenta jópchi jumna, múa wihtagboó Sinaí jee pébh jumnit, máa chálih iigní panihnidih ãt enep wut jī. Caán iigát panihat cātíh ángelboó caandíh ãt jígohop wut jī.

31 Páant ã jígochochah, Moisés ãt en wáhi bejep wut jī. Pánih en wáhi bejna, caán máa chálih iigní panihni pebhbit enedih ã bejehah, Dios caandíh nin pah ãt niíj naawáp wut jī:

32 ‘Weém Dios caá. Weemdíjhah caá ma n̄owā, Abraham, Isaac, Jacob ï tāi wēi ubáp’, ãt niijíp

* **7:29** Ex 2.11-15; 18.3-4

wut jī. Páant ã nijíchah joinít, Moisésboó méménit, úumna, ãt en ñahacap wut jī.

33 Páinhna, Dios nin pah caandih ãt jwúub niíj naawáp wut jī: ‘Buu wā pebh ñuhna, míih zapatos-dih waícanjeh ma tóo duguú.

34 Wih cääcwaá Egiptoboó jumnit, yeejép yapna, tibit moh yeejnit ï juñúchah, wā joiná caá. Páant ï juñátdih joinít, queétdih teo wáacat náahna, Egipto baácboó meemdih wahat túut nijiná, ma pebh wā dei júuwáp be. Páinhna, buu conboó ma jwúub bejeé’, Dios Moisésdih ãt nijíp wut jī.*

35 “Í náahcannijidih yuhna, í maáh pínah, queétdih tui ubni pínahdih Diosboó ãt wah jwúuba bojop wut jī. ‘Meém jwí maáh nihcan, jwiítdih wutni nihcan caá’, í jäh nijjéhnijidih Dios Egipto baácboó ãt wah bojop wut jī, queétdih ã nəmah bac júuwát pínah nijiná. Páinh wahna, Moisésdih teo wáacni pínah máa cháliah iigní panikhni cäthi jumni ángeldihbut Dios ãt wahap wut jī.

36 Páinhna, Egipto baácboó jumnitji judíowádih Moisés ãt nəmah júuwáp wut jī. Egipto baácboó caán Moisés Dios ã wēpatdih ãt jwíh jáut waawáp wut jī. Táttimah, Muj Mac Duuni wut jumniboó ãt jwúub jáutap wut jī. Táttimah, mué wihcpoobáti cuarenta jópchi ï juñuchah, Dios ã wēpatdih páant ãpí jáutap wut jī.*

37 Caán Moisésboó judíowádih nin pah ãt niíj naawáp wut jī: ‘Weém wā nihat pah məntih Dios naawátdih naóh yapani pínahdih yeebdih ã wah-bipna caá. Caán ñijeéh ã juñbipna caá’, Moisés

* **7:34** Ex 3.1-10

* **7:36** Ex 7.3; 14.21; Nm 14.33

queétdih ãt nijjíp wut jí.*

38 Moisés muá wihsapboó jwí nuowá biícdih ãt jumap wut jí. Sinaí wut jumni jeená caandih naóhniji ángeljeéhbüt ãt jumap wut jí. Íjeeh jumnit, Dios ã wutatdih Moisésboó ãt naóh yapanap wut jí, caandih jepahnit, Diosjeéh í tui jumat pínah nijjná. Jwiítbut jwí joyát pínahdih ãt naawáp wut jí.*

39 “Pánih júóhnitji muá wihsapboó jumna, Egipto baácboó jwáab bejlhna, Moisésdih náahcan, jwí nuowá ã wutatdih ít yap yohop wut jí.

40 Pánih yap yohna, Moisés úud jeñé Aaróndih nin pah ít nijjíp wut jí: ‘Jwiítdih waóhnit pínah Dios paníhnitdih ma pãp wáhuá. ¿Egipto baácboó jwí jumuchah, jwiítdih námah júóhni Moisés ded pah tigaá ãt be?’ ít nijjíp wut jí.*

41 Páant nijjnít, queét momo jiwi wáh pah jígochnidih orojih ít pãpap wut jí. Pánih pãp péanit, queét náñápdih mao ab júóhnit, í pãpnidih cáo wáhna, bádí ít weñep wut jí.*

42 Páant í pãpnijidih í weñechah ennit, ‘Weemdih yohnit, cáiwádih, widhdih, yeodíhbüt í wéi dáhwa naáh’, nijjnít, Dios queétdih ãtih yohop wut yáh jí. Páant í chájatjidih Dios naawátdih naóh yapani nin pah ãt niíj daacáp tají:

‘Yeéb weemdih yeejép ñi chájap be. Muá wihsapboó cuarenta jópchi jumna, yeéb judíowá náñápwádih mao cáonit, weemdhíl wáhna, ñita tui cháj tagaá. Obohjeéhtih, weémboodih ñi náhnicap be.

* **7:37** Dt 8.15,18 * **7:38** Ex 19.1-20.17; Dt 5.1-33 * **7:40** Ex 32.1

* **7:41** Ex 32.2-6

43 Pánih náhnican, Móloc wāt jumnidih wēinit, āih m̄udíh ñi bíbohop jī. Biíh cái Refán wāt jumni, caan pág jígojni yeéb ñi pāpni dahdihbūt ñi weñep be. Pánihna, yeebdih peéh chājna, yúp Babilonia baácboó wā wahhipna caá”, Dios ã niijná caá’, ãt niíj daacáp tajī. **(Am 5.25-27)**

44 “Jon jātih moón jwī n̄owā m̄uá wihcaboo jumna, Dios ñjeéh ã jumat pínah niijná, n̄ñáp chóojíh ï chājni m̄udíh ït bíbohop wāt jī. Caán m̄udíh Dios ã niijátji pah biíc yoobó Moisés ãt chājap wāt jī. Caán m̄uá diítboó Dios ã wātat daácni jeé naaná ãt jumap wāt jī.”*

45 Pánihna, queétdih Dios ã naóhniji nin baácdih jumá, Josué jwī n̄owā biícdih caán m̄udíh ït ub juyúp wāt jī. Páant ï ub juyúchah, Dios queétdih teo wāacna, caanjíh jumnitjidih ãt yohop wāt jī. David ã jum láabut caán m̄udíh ït bíboh jwuhup wāt jī.”*

46 Pánihna, caandih Dios ã táí weñechah jéihnit, caán ñjeéh ã jumat pínah m̄udíh chājhna, David Diosdih ãtih uúbáp wāt yuh jī.”*

47 Obohjeétih, páant ã uúbáchah yuhna, ã wānat tāttimah, ã wūuh Salomónboó Dioíh m̄udíh ãt chājap wāt jī.”*

48 Pánih chājna yuhna, Diosboodih cāacwā ï chājni m̄udíh ïjéh nemcan caá. Páant niijnít, Dios naawátdih naóh yapani nin pah ãt niíj daacáp tajī:

49 “Japboó wā chāudat panihni caá. Caánboó chāudna, nihatdih wā wātna caá. Pánihna,

* **7:44** Ex 25.9,40 * **7:45** Jos 3.14-17 * **7:46** 2S 7.1-16; 1Cr 17.1-14 * **7:47** 1R 6.1-38; 2Cr 3.1-17

noónboó wīih jítcha wā chāi chāudat pani-hni caá. Pánih chāi chāudna, chah wēpni wā jumna caá. Weém Dios caá. Páant wā jumchah, wīih muú pínahdih ñi jéih teo wāhcan caá. Wā chooát pínah muudih wā náahcan caá.

50 Weemjéh nin baácboó nihatdih wā chājap jī”, Dios ã niijná caá’, át niíj daacáp tajī. (*Is 66.1-2*)

51 “Jwī nuowāji ñ yap yohat pah māntih yeebbát Diosdih ñi yap yohna caá. Dios naawátdih joiná yuhna, yeéb yehna joyáh bojnit Táini Espíritudihbüt yehna ñi niijná caá.”*

52 Jwī nuowāji Dios naawátdih nihat naóh yanitdih yeejép ñ chājap wut jī. ‘Táttimah táini yoobát ã júóhbipna caá’, queét ñ niíj naawáchah, jwī nuowā ñt joijí ta yuh caá. Obohjeéhtih, páant niíj naóhnitjidih ípí mao yohop wut jī. Pánihna, ‘Táini yoobát ã júóhbipna caá’, ñ niijníji Jesúsdih yeebbát ñi mawap be.

53 Dios ã wutatdih ángelwā Moisésdih ñt naóh yapanap wut yuh jī, jwī joyát pínah niijná. Obohjeéhtih, ñt wutatjidih jwī bíbohna yuhna, yeébboó caandih ñi yap yohna caá”, Esteban át niijíp wut jī.

Estebandih jee dáhnajíñ ñ yoh mawat

54 Páant ã niijichah joinít, queétboó tabit ñt íijip wut jī. Pánih íjna, úum náah jumnit ñt jígohop wut jī.

55 Páant ñt íijichah yuhna, Táini Espíritu caandih búdí ã teo wáacachah, japboó chéi en ñahanit, Dios ã

* **7:51** Is 63.10

yeh iigátdih, Jesús Dios ã jéihyepmant bóo b̄uwámant ã ñuhuchahb̄ut Esteban ãt enep w̄ut j̄i.

56 —¡Ñi eneé! Jeáboó jéweat panihni ã juñuchah, Jesús nihat cāacwā áud jeñé, Dios ã jéihyepmant bóo b̄uwámant ã ñuhuchah, wā enna caá, ãt niijíp w̄ut j̄i.

57 Páant ã niijichah joinít, queét t̄abit íij yapna, ñaácnit, ñih molítdih nem teo, ñáo ñah bejnit, caandíh ït tewep w̄ut j̄i.

58 Pánih teonit, caán tútchimant wái bac bejnit, jee dáhnajíh ït yoh mawap w̄ut j̄i. Páant ï yohat pínah jātih, jih ï d̄uoní yégueh chóonadih tóo dug jwejnit, jáap beh tóahni Saulo w̄at juñnidih ït wapat t̄áutup w̄ut j̄i.

59 Estebandih jeejíh ï yohochahjeh, “Maá Jesús, w̄ih caolihdih ma ubuú”, ãt niijíp w̄ut j̄i.*

60 Páant niijnít, bódicha caj yoh ñajnit, “Maá, weemdhíh yeejép ï chājachah yuhna, queétdih ma peéh chājca bojoó”, niijnít, ãt w̄nah bejep w̄ut j̄i.*

8

Saulo Jesúíhwādih yeejép ã chājat

1-2 Bita Jesúíhwā Estebanjidih baad yóhna, bádí ït juñúp w̄ut j̄i. Obohjeéhtih, Sauloboó Estebandih ï mawachah enna, “Táina caá”, ãt niíj jenah joyóp w̄ut j̄i. Caán yeó jáapjeh Jerusalén tútchidih juñnit Jesúíhwādih eníhcan, yeejép ït chāj jwíhip w̄ut j̄i. Páant ï mao jwíihichah, Jesúíhwā Jerusalén tútchimant Judea baác, Samaria baácnabut yuáp ït jweí peét bejep w̄ut j̄i. Jesús ã naáwát t̄áutnit pohba ït bejcap w̄ut j̄i.

* **7:59** Sal 31.5; Lc 23.46 * **7:60** Lc 23.34

3 Pánihna, Sauloboó Jesúíhwādih eníhcan, queétdih yeejép chājna, ūih māunádih waadnít, neonádih, yaádhdihbüt teo wái bacnit, nemat muúboó ãpī nemat túutüp wüt jī.*

Felipe Samaria baácboó Jesúíh doonádih ã bohéát

4 Pánih jweí peétnitji ī juibíni tútchinadih moondíh Jesúíh táini doonádih ïpī naáwáp wüt jī.

5 Samaria baácboó jumni chah búdí tútchina juibínit, Felipebüt caán tútchidih moondíh Jesúíh táini doonádih ãt naáwáp wüt jī.

6 Páant ã naáwáchah joinít, Dios ã wēpatjīh jwiít cāacwā jwījéh chājca naáhdih ã chājachah ennít, caanjīh moón dawá ït túi joyóp wüt jī.

7 Dawá nemép jumni ã pebh ī juibínachah, nemépwāboodih ãpī bac bejat túutüp wüt jī. Páant ã bac bejat túutuchah joinít, nemépwā ñiaácnit, ïpī bac bejep wüt jī. Dawá jéh wūlícannitdih, jéh bejcannitdihbüt ãpī booanap wüt jī.

8 Páant ã chājachah enna, caán tútchidih moón búdí ït weñep wüt jī.

9 Caán tútchidih bó Simón wāt jumni, jióhni ãt jumüp wüt jī. Pánihna, caán tútchidih moondíh jióhnit ded pah ī chājatdih ãpī chāj júutüp wüt jī. Páant ã chājachah enna, caanjīh moón en wáhi bejnit, Simóndih ït úumüp wüt jī. Nin pah ãpī nijíp wüt yuh jī: “Weem páh jéhni bita wihsan caá. Dedé weemdih jüdhcan caá”, ãt nijíp wüt jī.

10 Páant ã chājachah enna, “Nin Dios pah māntih wēpat bíbohni caá”, cāacwā ī maáta biícdih ït nijíp

* **8:3** Hch 22.4-5; 26.9-11

wut yah jī. Queét nihat caandih īt tái joi jwáhup wut jī.

11 Páant ã chājatjīh queétdih maatápdih ãt júutup wut jī. Páant ã chāj júutuchah enna, queétboó wáhi bejnit, caandih īt tái joyóp wut jī.

12 Obohjeéhtih, caandih ī joyóchah yuhna, Felipeboó Dios maáh ã jumatdih, Jesucristoíh táini doonádihbut ã naawáchah joinít, Simóndih cádahnit, Felipeboodih īt joyóp wut jī. Pánih tái joinít, ī jepahachah enna, Felipe neonádih, yaádhdihibut ãt daabánap wut jī.

13 Simónbut Felipe ã naawáchah joinít, Jesúsdih ã jepahachah, caandihbut ãt daabánap wut yah jī. Páant ã daabáát túttimah, Felipejeéh caanbáat ãt péenap wut jī. Felipe Dios ã wépatjīh chāj júutnit, tábúp chāhnitdih ã tái booanachah enna, Simón ãt en wáhi bejep wut jī.

14 Samaria baácdih moón Dios naawátdih ī tái jepahat dooná Jerusalén tátchina Jesús ã naawát túutnitdih ãt juibínap wut jī. Páant ī jepahat doonádih joinít, Pedro, Juan biícdih, Samaria baácna īt wahap wut jī.

15 Pánih caanná juibínit, Pedrowá Jesúsdih jáap jéhntidih Diosdih īt uábúp wut jī, Táini Espíritu ã wépat queétdih ã jumat pínah niijná.

16 Queét Samaria baácdih moón Jesúhwā ã jumat júutat pínah niijná, queétdih Felipe ãtát daabánap wut jī. Jesúsdihjeh īt jéih jwáhup wut jī. Obohjeéhtih, caán láá, Táini Espíritu ã wépat queétdih ãt wií jwáhcap wut jī.

17 Pánihna, Pedro Juanjīh Samaria baácdih moondih ī teo jāha uábáchah, Táini Espíritu ã wépat queétdih ãt jum jwíhip wut jī.

18 Pedrowā ī teo jāha uúbáchah, Túini Espíritu ā wēpatjīh mácah wéheatjīh ī wéhenachah, Simón āt enep wut jī. Pánih ennit, Pedrowā ī wēpat déedih náahna, dinerojīh ātih jíib chājíhip wut yuh jī.

19 —Weembát cääcwädih wā teo jāha uúbáchah, Túini Espíritu ā wēpat queétdihbüt ā jumat pínah niijná, weemdíhbüt ñi wēpat déedih ñi wāhúá, āt niijíp wut yuh jī.

20 —Míih dinerojīh Dios ā wēpatdih ma jíib chājíhat yeejép caá. Pánihna, caandíh ma jíib chājíhat peéh míih dinero biícdih iiguípna ma bejeeé.

21 Dios ā enechah, ma jenah joyát yeejép ā jumna caá. Nindih jwiít jwī chājat pah meém chājni pínah nihcan caá.

22-23 Wēpatdih tabit en ñinahnit, tabit íij yaicánniabeh caá. Pánih jumna, yeejépdih ma jéih cádahcan caá. Yeejép ma jenah joyátdih Dios ā yohat pínah niijná, caandíh ma uúbú. Páant ma chājachah enna, caán ma yéejatdih āta yoh tagaá, Pedro jióhni Simóndih āt niíj jāihñüp wut jī.

24 —Weemdíh yeéb Diosdih ñi uúbú, ma niijípboó wā bejcat pínah niijná. Caán waó jíib iiguípna wā bejíhcan caá, Simón āt niijíp wut jī.

25 Táttimah, Pedro Juanjīh Dios naáwátdih biíh tútchinadih moondíh naáwádih īt bejep wut jī. “Jesús ā boo pñd jūuwát táttimah, caandíh jwiít jwī enep jī”, Samaria baácdih moondíh īt niíj naóh peetép wut jī. Pánihna, caanjīh moondíh bohé péanit, Jerusalén tútchina īt jwúub bejep wut jī.

Felipe Etiopía baácdih bóodih ā bohéát

26 Felipe Samaria baácboó ā jumuchah, Dioíh ángel caandíh nin pah āt niíj naawáp wut jī: “Muá

wihcapboó Jerusalén tútchimant Gaza baácboó bejni namána chóop yapapboó ma bejeé”, át niijíp wut jī.

27 Páant á niijíchah joinít, caanná át bejep wut jī. Caán namádih Etiopía baácdih bóo jwáab bejna át chājap wut jī. Caán Etiopía baácdih moón ī maáh wili Candace wāt jumnihíh dinerodih en daoní wut jī. Jerusalén tātchiboó Diosdih weñedih jibíniji jwáab bejna át chājap wut jī.

28 Áih tútchina pātánijíh jwáab bejna, Dios naawátdih naóh yapani Isaías á daácni náojidih enna át chājap wut jī.

29 Páinhna, Táini Espíritu Felipedih nin pah át niijíp wut jī: “Con bejni pātáni pebhna ma bejeé”, át niijíp wut jī.

30 Páant á niijíchah joinít, Felipeboó pātáni pebhna jibínit, caán náodih Etiopiádih bóo á míic en naawáchah, át joyóp wut jī.

—¿Ma ennidih ma beh joí niít? Felipe caandíh át niíj wábh joyóp wut jī.

31 —Weemdíh bohéni á wihsah, wā táí beh joicán caá. Wā pebh jibí cháudnit, weemdíh ma bohénáá, Felipedih át niijíp wut jī.

—Jáa, niijnít, á pebh át jibí cháudup wut jī.

32 Dios naawátdih naóh yapani Isaías nin pah á niíj daacátjidih Etiopía baácdih bóo míic en naóhna át chājap wut jī:

“Ovejadih mawat tāut, í teo wáyachah, á ñaáccat pah māntih caanbát caandíh í tewechah, laihcanni á jambipna caá. Oveja yoócdih í bóodochah, á ñaáccat pah māntih caanbát laihcanni á jambipna caá.

33 Caandíh ī deoh naóh bipolar caá. Caán yeejép
ā chājcah yahna, queétboó caandíh yeejép
ī chājbipna caá. Pánihna, caandíh ī mao
yohochah, weh wihsan jehe nin baácboó ā
baudibipna caá”, Isaías āt niij daacáp tajī. (*Is 53.7-8*)

34 Caán náodih en naóhnit, Etiopía baácdih bóo
Felipedih nin pah āt niij uábh joyóp wut jī:

—Ma naawá weemdih. ¿Nin Isaías ā niijátji dedna
tigaá? ¿Caanjéh naóh niít āt chājjip? ¿Bíldih naóh
niít āt chājjip, páant ā niijná? āt niijíp wut jī.

35 Páant ā niij uábh joyóchah joinít, Felipeboó
caán náodih ennít, Etiopíadih bóodih Jesúih táini
doonádih āt naawáp wut jī.

36 Páant niij béjna, íimdhíh īt enep wut jī.

—¡Enejéh! Conboó íim caá. ¿Weemdih ma
daabáíhcan niít? Felipedih āt niijíp wut jī.

37 —Jesúsdih ma túi jepahachah, meemdih wā
daabábipna caá, Felipe caandíh āt niijíp wut jī.

—Dios wáah Jesúsdih weém wā tái jenah joiná
caá. Caán Jesús Dios ā wahni Cristo ā jumatdih wā
tájéihna caá, āt niij jepahap wut jī.

38 Páant niijnít, pétáni íoh teonidih āt chāwáát
túutup wut jī. Caán ā chāwáchah, dei ñuhnit, íimna
īt dei juiibínap wut jī. Pánih dei juiibínit, íimdhíh póbó
páud bac bej juiibí ñuhnit, Felipeboó caandíh āt
daabánap wut jī.

39 Daabá péanit, ī aab ñáhuchah, Táini Espíritu
Felipedih āt ubah bejep wut jī. Ā báudáh be-
jehachah, Etiopíadih bóo caandíh āt jwáub encap wut
jī. Pánihna, Jesúsdih jepahna, tái wéinit, áih baácna
āt jwáub bejep wut jī.

40 Táini Espíritu Felipedih á ub bejehah, Azoto táchina át juibínap wut jí. Pánihna, nihat táchinadih moondih Jesúih táini doonádih naóh jibna, Cesarea táchiboó át juibínap wut jí.

9

Saulo á táchina náamát (Hch 22.6-16; 26.12-18)

1 Páant Felipe á chajat pónih, Sauloboó Jesúihwádih en juihna, “Queétdih maomi caá”, nijnít, sacerdotewá í maáh pebhna át bejep wut jí.

2 Caanná juibínit, mawat pínah papélahdih caandih át ubáp wut jí. “Damasco táchiboó judíowá í míic wáacat muanádih moón í maátadih ni daacá. Weém Jesúihwádih bid juinít, queétdih chéonit, nin Jerusalén táchiboó wā jwáub ub juihmi caá. Pánihna, wā tewat pínah papélahdih weemdih ni wáhúu”, Saulo át nijíp wut jí.

3 Páant á nijichah joinít, caán néodih í wáhúchah, Damasco táchina ít bejep wut jí. Damasco táchina í tóah juibínachah, jampant iíg jéenaat caandih át jígohop wut jí.

4 Páant á iíg jéenanachah, Sauloboó át buug nájap wut jí. Pánih buug nájnit, Jesús á wéhenachah, át joyóp wut jí. “**¿Saulo, dépanihna meém weemdih yeejép ma chaj?**” át nijíp wut jí.

5 “**¿Maá, meém déhe tigaá?**” Saulo át nijíp wut jí. “Weém Jesús, yeejép ma chajni caá. Weemdih iijnit jepahcan, meemjéh tigaá ma míic yéejana caá.”

6 Ma náh náhúu. Táchidih waad béjnit, ma jumáu. **Ma chajat pínahdih meemdih naóhni pínah á juibíipna caá**”, Jesús Saulodih át nijíp wut jí.

7 Páant ã wéheatdih joiná yehna, Saulo ã pej jumnitboó cāacdih encan, īt joí wáhi bejep wut jī.

8 Saulo ñah ñuhnit, ã jéih encah, ã pej jumnit ãih māj nahmant teonit, Damasco tútchina caandih īt wái waad békep wut jī.

9 Páinhna, Saulo biíc peihcanni yeó jáap jéih encan, jeémpcan, babhcan, Diosdih bádí uábhna ãt chājap wut jī.

10 Damasco tútchidih bóo Jesúsdih jéihni Ananías wut jumni oo jámat dée pah Jesúsdih ãt enep wut jī. Páant ã enechah, Jesús caandih ãt ejep wut jī: “**Ananías!**” ãt niijíp wut jī. “Júá, wā jumna caá”, ãt niij jepahap wut jī.

11 “**Yoobópdih wut jumni namádih, Judáih m̄uná bejnit, Tarsodih bóo Saulo wut jumnidih ma bidií. Caán Diosdih uábhna caá ã chājap.**

12 **Caanbút oo jámat dée jígothatdih enna caá ã chājap. Ñ jwáub enat pínah niijná, meém juibinit, caandih teo jāhanit, uábat panihatdih ã enep be”,** Jesús Ananíasdih ãt niijíp wut jī.

13 “Maá, caán míihwā tainit, Jerusalén tútchidih moondih yeejép ãt chājap wut be. Dawá cāacwā weemdhíh páant ñ niij naáwáp be.

14 **Nin Damasco tútchiboó caán nihat míihwādih teo nemat tāut niijná, sacerdotewā ñ maátadih papélahdih daacát tāutnit, caán náo ã wēpatjih ãt jūwáp wut be”,** Jesúsdih Ananías ãt niij jepahap wut jī.

15 **“Caán Sauloboó wā ñíoni jumna, judíowā nihcannitdih, ñ maátadih, judíowādihbüt wā naáwátdih ã naóhbpna caá. Páinhna, ã pebhna úumcanjeh ma bejeé.**

16 Táttimah, wīh ã jumat jíib, dawá láá yeejép ã yapat pínahdih caandíh wā jéihyabipna caá”, Jesús Ananíasdih át niijíp wut jí.

17 Páant ã niijichah joinít, Ananías Saulo pebhna juibí, caandíh teo jāha uábhnit,

—Wā dée Saulo, jwī Maáh Jesús namáboó meemdih jígojni weemdih ã wahap be, ma jwúub enat pínah, Táini Espíritu ã wépat meemdih ã jumat pínahbüt niijná, át niijíp wut jí.

18 Páant ã niijichahjeh, áih quíib dahdih queéj chää pah jígojni ã buág jéenechah, Saulo át jwúub enep wut jí, páant muntih. Pánihna, ñah ñuh bac bejnit, át daabáát tåutap wut jí.

19 Páant caandíh í daabáát táttimah, jwúub bid jeémpna, ã nuugáp wunatji át boonap wut jí. Pánihna, Saulo Damasco tåtchidih Jesúíhwâjeéh maátcanjeh át jumap wut jí.

Saulo Damasco tåtchiboó ã naawát

20 Saulo ã tåut nuumát táttimahbitjeh, judíowã í míic wáacat muunáboó Jesúíh táini doonádih át naawáp wut jí.

—Caán Jesús Dios wuuh caá, Saulo ápí niijíp wut jí.

21 Páant ã niíj naawáchah joinít, nihat ít joí wáhi bejep wut jí.

—¿Nin Jesúíhwâdih ñuun yóhniji nihcan niít? ¿Ninjíhbüt júóhnit, queétdih teonit, sacerdotewä í maátdih wuhíhniji nihcan niít? ít míic niijíp wut jí.

22 Obohjeéhtih, Saulo úumcanjeh, chah át bohénap wut jí. Pánih bohénit, “Yoobópdih tigaá Jesús Dios á wahni Cristo caá”, á niijichah joinít,

bita Damasco tátchidih moón judíowāboó īt beh joicáp wut jī.

Saulo judíowādih ã jweyát

23 Maátcanjeħ ã jumat táttimah, judíowā caandih mawíhna, queétjeh īt míic wéhenap wut jī.

24 Pánih míic wéhenit, caán tátchidih bóo jēcnadīh yeó jáap jumat pah, chei jumat pahbut īt páñap wut yuh jī. Obohjeéhtih, Sauloboó ï mawíhat doonádih ãt joyóp wut jī.

25 Caán doonádih joinít, Saulo ã chéenwā caandih búdí wuhdih yacnit, chei caán tátchi wáihyat júdu tāahmant ët cádah deya bojop wut jī. Páant ï chājat táttimah, Jerusalén tátchiboó ãt bejep wut jī.*

Saulo Jerusalén tátchiboó ã jumat

26 Jerusalén tátchidih jibínit, Jesúíhwā biícdih Saulo ãtih jumíhip wut yuh jī. Obohjeéhtih, “Jesúsdih jepahni nihcan caá”, niíj jenah joinít, caandih ët úumup wut jī.

27 Páant ï úumuchah yuhna, Bernabéboó Jesús ã naáwát tåutnit pebhna caandih ãt numah bejep wut jī. Pánihna, Saulo ded pah ã yapatjidih Bernabé queétdih ãt naawáp wut jī: “Nin Saulo Damasco tátchiboó bejnit, Jesúsdih ãt enep wut jī. Ænechah, Jesúsboó caandih ãt wéhenap wut jī. Táttimah, Damasco tátchidih moondih úumcanjeħ, Jesúíh doonádih ãt naawáp wut jī”, Bernabé ãt nijjíp wut jī.

28 Páant ã nijját táttimah, Saulo ɿjeéh waadnít, Jerusalén tátchidih moondih úumcanjeħ, Jesúíh doonádih ãt wëp naawáp wut jī.

* **9:25** 2Co 11.32-33

29 Pánih naóhnit, biquína Grecia baácmant jüóhnit judíowäjeéh míic wéhenit, queétdih yehna át naáwáp wüt jí. Páant Saulo chah á wëp naáwát peéh caandíh ít mawíhip wüt yah jí.

30 Páant í mawíhat doonádih joinít, Saulojeéh jumnit Jesúíhwäboó caandíh Cesarea tåtchina ít ub jwei déi bejep wüt jí. Caanjíh nümah jum jwuhnit, Tarso tåtchina caandíh ít wah bojop wüt jí.

31 Caán láa nihat Judea baác, Galilea baác, Samaria baácboó Jesúíhwä ít táí jumap wüt jí. Dedé tac buugáát wihsah, ít táí míic bohénap wüt jí. Queét Diosdih úumnit, í yéejatdih cádahachah, Táini Espíritu queétdih búdí át teo wáacap wüt jí. Pánihna, Jesúsdih jepahnit chah ít dao béjep wüt jí.

Pedro Eneasdih á booaat

32 Saulodih í wahat tåttimah, Pedro nihat tåtchinabooó Jesúíhwädih táoh en jib bejna, Lida tåtchidih át juibínap wüt jí.

33 Caanná juibínit, Eneas wüt jumnidih át enep wüt jí. Ocho jópchi jåtih Eneas tåbáp chüähniji át jéih wülicap wüt jí.

34 —Eneas, Jesucristo meemdih á booana caá. Ma ñah ñuhuá. Ma lajatdih ma ub ámohoó, Pedro át nijjíp wüt jí.

Páant á nijjíchahjeh, Eneas át ñah ñuhup wüt jí.

35 Pánihna, nihat Lida tåtchidih moón, Sarón tåtchidih moonbút caán doonádih joinít, í yéej chäyatdih cádahnit, Jesúsdih ít jepahap wüt jí.

Tabita mi boo pud jüüwát

36 Jope wüt jumni tåtchidih Tabita wüt jumnih Jesúsdih táí jéihnih mit jumap wüt jí. Mi wüt Tabita

griego wéheatjīh Dorcas ñit niijíp wut jī. Caánt tāi chājnih, moh yéejnitdih mipí tāi teo wáacap wut jī.

³⁷ Páinhna, caán láa wñat ñah júuwáchah, mit wñah bejep wut jī. Páant mi wñat táttimah, queét miíh bácahjidih tāi choc péanit, chah bóo tólihboó ñit jwejep wut jī.

³⁸ Lida tátchi Jope tátchi tāi pebh buggjéh át jumap wut jī. Páinhna, Jope tátchidih moón Jesúíhwā, Pedro Lida tátchiboo á jumat doonádih jātih ñit joyóp wut jī. Páinh joinítji chénnewādih Pedro pebhna ñit wah bojop wut jī. Á pebhna juibínit, “Tabita mi wñah bejep be. Waícanjeh jwí jumapboó jwíjeéh ma júuwá”, Pedrodih ñit niijíp wut jī.

³⁹ Páant ñit niijíchah joinít, Pedro ñjeéh át bejep wut jī. Caánboó ñah júibínachah, caán muddih jumnitboó Pedrodih chah bóo tólihna ñit nñmah púuh laab béjep wut jī. Tabita ñjeéh jum jwahna, moh yéejnitdih wáhat tāut niijná, dawá yéguehdih mit chājap wut jī. Páinhna, éemp wñnit yaádh Pedrodih ñah púuda bojnit, mi chājniji yéguehnadid ñit júut juñap wut jī.

⁴⁰ Obohjeéhtih, Pedro caán tólihboó jumnitdih át bac bejat tāutap wut jī. Ñ bac beedáát táttimah, bódicha caj yoh ñajnit, Diosdih át uábap wut jī. Páinh uábh péanit, miíh bácahjidih tac púad ennit,

—Tabita, ma ñah ñah, át niijíp wut jī.

Páant á niijíchahjeh, caánboó Pedrodih wāt ennit, mit pñd cháudap wut jī.

⁴¹ Páant mi pñd cháuduchah, Pedro miíh téihyadidh teonit, caántdih át wái ñahanap wut jī. Páinhna, caanjíh moón Jesúíhwādih, éemp wñnit

yaádhdihbüt bid bojnit, “Eneé mi jwáab boonap be”, queétdih át niijíp wüt jí.

⁴² Páant mi booat doonádih nihat Jope tátchidih moón ít joyóp wüt jí. Pánih joinít, dawá Jesúsdih ít jepahap wüt jí.

⁴³ Pánihna, náñúpwã chóo teoni, Simón wüt jumniyeéh Jope tátchiboó maatápdih Pedro át jumap wüt jí.

10

Pedro Cornelio wādih Jesúih doonádih naáwádih á bejat

¹ Caán láa Cesarea tátchiboó cien soldadowá í maáh Cornelio wüt jumni át jumap wüt jí. Queét soldadowá Italiano wüt jumni poómp wüt jí.

² Cornelio áih māudih moón biícdih Diosdih tái jenah joí wēinit, caandih úumna, yéejat cá dahnit, ít tái chājap wüt jí. Jígah náah jumnit judíowādih bédí át teo wáacap wüt jí. Jesucristodih jéih jwuhcan yuhna, yeó jáap jumat pah Diosdih át uébáp wüt jí.

³ Biíc yeó jáap cheyeh las tres jumachah, Cornelio á uábúchah, oo jámat pah, Dioih ángel á pebhna á waád juibínachah, át enep wüt jí. Páant á enechah, “Cornelio”, át niijíp wüt jí.

⁴ Cornelio caandih en behnit, úumna, “¿Maá, dedédih caá ma náah?” át niijíp wüt jí. Páant á niijíchah joinít, ángel nin pah caandih át niij jepahap wüt jí: “Diosdih ma uábúchah, át joyóp wüt be. Jígah náah jumnidih ma wéhuchahbüt, át enep wüt be. Pánihna, buu ma uábátdih á jepahbipna caá.

⁵ Jope tátchiboó Simón Pedro wüt jumnidih ub júuwát náahna, míih cääcwädih ma wah bojoó. Caán túini doonádih yeebdih á naóhbipna caá.

6 Biíh Simón n̄añúpwā chóo teonijeéh bádí m̄aj jwēejdih jumni muudih ã jumna caá”, ángel Corneliodih át niijíp wut jī.

7 Páant niijí péanit, át bac bejep wut jī. Á bac bejat táttimah, Cornelio chénewā caandih teo wāhnitdih, biíc ájeéh jumni soldadodihbut át bid bojop wut jī. Caán soldadoboó Diosdih túi wēini jumna, yeó jáap jumat pah Corneliodih wapni wut jī.

8 Páinhna, Cornelio ángel á niijátjidih queétdih naóh beedánit, Jope tátchiboo ãt wah bojop wut jī.

9 Biíh yeó jáapdih Jope tátchiboo ítóah juibínachah pohba, yeó jáap tac yoób Pedro á jumni muú chahmant bóo coahna Diosdih uúbádih át púuh laab béjep wut jī.

10 Páant á uúbáchah, caandih n̄aagáp tubchah, át jeémíhip wut jī. Obohjeeéhtih, í jeémát chajat pónih, oo jámat jígohat déedih át enep wut jī.

11 Jeáboo á jéweah bejehah, chénaboó bóod chéoni chóo, bádí chóo át dei júuwáp wut jī.

12 Caán chóo diítña dawá n̄añúpwā judíowā í jeémpca naáhwā míic ít jumap wut jī. Maiwābut jum, jwébehwābut ít jumap wut jī.

13 Caandih á enechah, Dios nin pah át niijíp wut jī: “Pedro, ñah ñuhnit, nitdih ma mao jeémé”, át niijíp wut jī.

14 Páant á niijíchah joinít, “Nihcan caá, Maá. Weém wā jeémpcan niít. Jwī n̄owādih ma jeémát tāutca naáh yeejépwādih wāpí jeémpcan beé”, Pedro át niijí jepahap wut jī.

15 “‘Buu táinit caá’, wā niijnítih ‘Yeejépwā caá’, ma niijcá bojoó”, Dios Pedrodih át niijíp wut jī.

16 Páant biíc peihcanni láá ã yapachah, caán chóo
ãt púuh laab béjep wut jí, buca.

17 Páinhna, Pedro tabit náhni dahwanit,
“¿Dépanihatdih niijíh tigaá pánih jígoahnidih ã júut?”
caanjéh ãt niij jenah joyóp wut jí. Páant ã niij jenah
joyóchah, Cornelio ã wah bojnitboó, Pedro ã jumni
múuná ït juibínap wut jí: “¿Simón nüñápwa chóo
teoniíh muú dedboo tígaá ã jum?” cääcwädih ït niij
uábh joyóp wut jí. Caán muudíh ï jéihya naawáchah,
ã jumni muuná ït juibínap wut jí.

18 Páinh juibínit, nin pah ït niij ej uábh joyóp
wut jí: “¿Simón Pedro wut jumni nin muudíh niít ã
jumap?” ït niijíp wut jí.

19 Páant ï ejechahjeh, Pedro caandíh jígohnijidih
ã jenah joyóchah, Táini Espíritu caandíh nin pah
ãt niijíp wut jí: “Pedro, jecboó biíc peihcannit
meemdíh bidna caá ï chajap.

20 Ñah náh, dei bejnit, ñjeéh ma bejeé. Biíh pah
bóodih náhni dahwacanjeh ma túi bejeé. Weémboó
queétdih wá júuwát tautup be”, ãt niijíp wut jí.

21 Páant ã niijichah joinít, Pedro ï pebhna ãt dei
bejep wut jí. Dei juibínit, queétdih nin pah ãt niijíp
wut jí:

—Ninjíh tigaá wá jumap, ñi bid júohni. ¿Dépanihna
weemdíh ñi bid júoh? ãt niijíp wut jí.

22 Páant ã niijichah joinít, queétdih nin pah ït niij
jepahap wut jí:

—Cornelio cien soldadowädih wutni jwiítdih ã
wahap be. Caán túi chajni, Diosdih úumnit yéej
chajcanni, nihat judíowá caandíh ‘Táini’, ï niijní
caá. Meemdíh Dioíh ángel caandíh ãt bidat tautup

wut be, táini doonádih jwiítdih ma naáwát pínah niijná, Pedrodih ít niijíp wut jí.

23 Páant í niijíchah joinít, Pedro queétdih waadát tút, jeémát wáhnit, á jumni muúboó át ño jwáhat tút, wut jí. Cheibit Pedro ñeéh át bejep wut jí. Páant á bejehah, bita Jope tútchidih moón Jesúhwábüt caandíh ít pej jum bejep wut jí.

24 Í bejni daanimant bóo yeó jáappih queét Cesarea tútchina ít juibínap wut jí. Corneliooboó á déewádih, á chéenwádihbüt bid wáacnit, Pedrowádih át páñap wut jí.

25 Pánihna, Pedro Cornelioíh muudih á téih waadáchah, Corneliooboó jwááh bac júóhnit, áih jítcha pebh bódicha át caj yoh ñajap wut jí.

26 Obohjeéhtih, Pedro caandíh wái ñahanit,
—Ma ñah ñuhuá. Weembút meem pánih cääcjeh mun tigaá. Weém maáh nihcan caá, caandíh át niijíp wut jí.

27 Páant á niijíchah joinít, ñah ñuhnit, míic wéhenit, Cornelio caandíh át nümah waad béjep wut jí. Caanná waád juibínit, dawá míic wáac pánitdih Pedro át enep wut jí.

28 Pánih ennit, Pedro queétdih nin pah át niijíp wut jí:

—Jon jätih Dios jwí nuowádih nin pah át niíj wut, wut jí: ‘Judíowá nihcannit biícdih ñi jumca bojoó’, át niijíp wut jí. Pánihna, caán wutatjidih ñijeéh jumnit, wá yap yohatdih ñi tái jéihna caá. Obohjeéhtih, judíowá nihcannitdih ‘Yeejépwá caá’, Dios weemdih á niiját tútcan beé.

29 Páant á niijíchah joiná, yeéb weemdih ñi bidichah, ‘Wá bejcan niít’, niijcánjeh, ñi pebhna wá

jū́wáp be. ¿Dépanihat túut tibeé ninjíh weemdíh ñi jū́wát túut? ãt nijíp wut jí.

30 Páant ã nijíchah joinít, Cornelioboó nin pah ãt niíj jepahap wut jí:

—Jwínah bóodih, yeó tres jumuchah, nin horadih pohba, Diosdih wā uábáchah, áih ángel táí baabní yeh iigní yégueh d̄oní, wā pebh ã jígohop be.

31 Páinh jígochnit, ‘Cornelio, meém Diosdih ma uábáchah, meemdíh ãt joyóp wut be. Jígah náah jumnitdih ma teo wáacachahbüt enna, Dios meemdíh jwah ã jwáub teo wáacbipna caá.

32 Páinhna, Jope tátchiboó míh cāacwādih ma wah bojoó, Simón Pedro wāt jumnidih ninná queét ï ub jū́wát pínah nijiná. Caán biih Simón, nuñúpwā chóo teoni pebh, búdí muj jwēejdih jumni muadíh ã jumna caá’, caán ángel weemdíh ã nijíp be.

33 Páant ã nijíchah joinít, meemdíh ï ub jū́wát pínah nijiná, wīih cāacwādih wā wah bojop be. Meém túi chājni jwī pebhna mat jū́wáp tagaá. Páinhna, jwiít nihat ninjíh Diosjeéh jumna, ded pah jwiítdih ã naawát túatdih joíhna, jwī pāina caá, Cornelio Pedrodih ãt nijíp wut jí.

Pedro Cornelio wādih Jesúih doonádih ã naawát

34 Páant ã nijíchah joinít, Pedro nin pah queétdih ãt niíj naawáp wut jí:

—Buu jwah yoobópdih wā jéihna caá. Nihat cāacwādih Dios biíc yoobó áihwā pínah ã náahna caá.*

35 Nihat baácdih moón Diosdih úumnit, yéejatdih cádahna, ï túi chājachah, Dios queétdih ã wēina caá.

* **10:34** Dt 10.17

36 Cääcwaā Diosjeéh ī túi jumat pínahdih Jesucristodih āt wah deyanap wut jī. Caán taini doonádih jwiít judíowādihjeh āt jwíih jéihyanap wut jī. Páant ā wahni caá nihat cääcwaā ī maáh.

37 Jesús ded pah ā chäjatji doonádih ñitát joi tágaá. ‘Ñi yéejatdih ñi cádaħħaá. Páñih cádaħħnit, ñi daabáát tħutħu’, Juan Daabáni cääcwaādih āpī niij naóh bohénap jī. Páant ā bohéát tħittimah, Jesúsboó Galilea baácdih, nihat Judea baácdihbüt ded pah ā chäjatji doonádihbüt ñit joi tágaá.

38 Caán Jesús Nazaret tħitchidih bóodih Táini Espíritu ā wēpatdih Dios bádí āt wāħup tajī. Páñihna, jib bejn it, caán Táini Espíritu ā wēpatjih Jesús cääcwaādih ā tħi teo wáacap jī. Páñih teo wáacna, nemép caolih jumnitdih ā tħi booanap jī. Dios ājeéh ā jumħachah, páant ā chäjap jī.

39 Jwíih baáckoó Jerusalén tħitchibooħbüt nihat ā chäjatjidih jwiít jwī enep jī. Tħittimah, jwī maáta judíowā caandih cruzboó ī péoh dodh mao yohat tħutħup jī.

40 Oboħżeéhtih biċċ peihcanni yeó jáap tħittimah, caandih booanit, Jesúsdih Dios āt jígoħat tħutħup tajī.

41 Páant ā jígoħochah yħħna, nihat cääcwaā caandih ī encap jī. Jwiít Dios ā ñíonitdihjeh ā jígoħop jī. Jesús ā boo pħad jħawwát tħittimah, ājeéh jeémpnit, jwī babhbap jī.

42 Páñih jwījeéh jumna, jwiítdih nin pah ā niij wħtħup jī: ‘Nihat cääcwaādih nin pah ñi niij naawá: “Jesúsdih jepahcannit báadħħnit, wħannitdihbüt ī yéejat peéh chäjat tħutħni maáh Dios caandih āt waadánap wut jī”, ñi nijjí, ā nijjip jī.

43 Páñihna, nihat Jesúsdih ī jepahachah, Dios ī

yéejatdih ã yohbipna caá. Nihat Dios naáwátdih jon jātih naóh yapanit caán Jesúsdih niíj naóhna ñt chājap wut jī, Pedro Corneliowādih ãt niijíp wut jī.

Judíowā nihcannitdih Táini Espíritu ã jwíh jumat

44 Pedro páant ã niíj naáwáchahjeh, nihat caandih joinítdih Táini Espíritu ãt waadáp wut jī.

45-46 Corneliowā judíowā nihcannit yahna, mácah wéheatjih Diosdih ñt wēi naáwáp wut jī. Páant ñ wēi naáwáchah, Pedrodih pej jum bejnit judíowā ñt joyóp wut jī. Táini Espíritu judíowā nihcannitdih ã waadáchah enna, queét judíowāboó ñt en wáhi bejep wut jī. Pánihna, Pedro caandih pej jum bejnitdih nin pah ãt niijíp wut jī:

47 —Jwiítdih waadát pah mān tigaá nitdihbüt Táini Espíritu ã waadáp. ¿Páant ã chājachah, queétdih jwī daabánachah, ã táimi naniít? ãt niijíp wut jī.

48 Páant niíj péanit, Jesús ã wutuchah joiníji ã wépatjih queét judíowā nihcannitdih Pedro ãt daabáát táutup wut jī. Páant ñ daabáát táttimah, “Jwījeéh ma chāo jwáhūá”, Pedrodih ñt niijíp wut jī. Páant ñ niijíchah joinít, ïjeéh ãt chāo jwáhūá wut jī.

11

Pedro ã chājat doonádih Jerusalén tātchidih moón Jesúhwā ñjoyát

1 Judíowā nihcannitbüt Jesúsdih ñ jepahat dooná ãt bej peét bejep wut jī. Jesús ã naáwát tāutnitboó, bita Jesúhwābüt Judea baácboó jumnit, caán doonádih ñt joyóp wut jī.

2 Pánihna, Pedro Jerusalén tútchina ã jwáub juibínachah, biquína Jesúsdih jepahnit judíowā, caandíh nin pah ït niij jüihñüp wut yah jí:

3 —¿Dépanihna, meém judíowā nihcannit pebh-boó ma bej? Queét yeejépwäjeéh jeémpnit, Dios jwī nuowādih ã wutatjidih mat yap yohop taga, ït niijíp wut jí.

4 Páant, ï niijíchah joinít, Pedro nihat ã yapatjidih nin pah queétdih ãt niij naáwáp wut jí:

5 —Weém Jope tútchiboó jumnit, uábhna, oo jámat jígohat déedih wā enep jí. Páant wā enechah, chénaboó bóod chéoni bádí chóo jeámant wā pebh ã dei juyáp jí.

6 Páant ã dei juyáchah, táí ennít, caán chóo diítña maiwā, jwébehwā nihat nuñúpwābut ïñuhchah, wā enep jí.

7 Caandíh wā enechah, wéheatbut yáanit, nin pah ãí niijíp jí: ‘Pedro, ñah ñuhnit, nitdih ma mao jeémé’, weemdih ã niijíp jí.

8 ‘Nihcan caá, Maá. Wā jeémpcan niít. Yeejépwā, meém jwī nuowādih ma jeémát tútcannitdih wāpí jeémpcan beé’, wā niij jepahap jí.

9 Obohjeeéhtih, páant wā niij jepahachah, ‘Buu “Táinit caá”, wā niijnítdih “Yeejépwā caá”, meém ma niijcá bojoó’, weemdih ã niijíp jí.

10 Biíc peihcanni láá páant ã yapachah, caán chóo ã jwáub páuh laab béjep jí.

11 Páant ã páuh laab béjehajeh, biíc peihcannit neoná jwī jumni muudih ït juyáp tají. Cesarea tútchidih bóo weemdih ubat tútna, queétdih ãt wahap tají.

12 Pánihna, Táini Espíritu weemdih nin pah ã niijíp

jī: ‘Ijeéh ma bejeé. Ni n̄owādih wā w̄tatjidih náhni dahuacanjeh ma tāi bejeé’, ã nijíp jī. Páant ã nijíchah joinít, úmcanjeh wā bejep jī. Nit seis Jope tátchidih moón Jesúlhwābat weemdih ī pej jum bejep jī. Caanná juibínit, Cesarea tátchidih bōóh muadih jwī waad békep jī.

¹³ Páant jwī waad juibínachah, ded pah caandih ã yapatjidih nin pah jwiítdih ã niij naawáp jī: ‘Dioih ángel nin muáboó weemdih jigochnit, weemdih nin pah ã nijíp jī: “Jope tátchidih míih cāacwādih wahnit, Simón Pedroih ma ub juuwát tāutá.

¹⁴ Caán juinít, yeebdih táini doonádih ã naóhbipna caá. Caán doonádih ñi jepahachah, meém ma pebh moón biícdih ñi yéejat peéh chāyat déedih Jesús ã tāi ubbipna caá”, ã nijíp jī, Cornelio jwiítdih ã nijíp be.

¹⁵ Pánihna, Jesúih táini dooná queétdih wā jáap naóh jwíhichahjeh, jwiítdih ã waadáti pah m̄ntih, Táini Espíritu queétdihbāt ã waadáp jī.

¹⁶ Caandih ennit, Jesús jwiítdih ã nijátjidih wā náhninap jī: **‘Juan mahjihjeh ã daabánap be. Obohjeéhtih, Táini Espíritu yeebdih ã waadáchah, yeebdih ã wēpat bádí ã wāhbipna caá’**, ã nijíp jī.*

¹⁷ Páant ã nijátjidih náhninit, Dios queétdih Táini Espíritu ã wāhatdih ennit, ‘Weém Diosdih wā yap yohcan niít’, nijinít, queétdih wā daabáát tāutap jī, Pedro Jesúsdih jepahnit judíowādih ãt nijíp w̄t jī.

¹⁸ Páant Pedro ã nijíchah joinít, jwáub juihcanjeh, Diosdih wēinit, nin pah īt míic nijíp w̄t jī.

—Joi yáh baca! Judíowā nihcannit yuhna, yéejat peéh iiguípna ī bejat déejidih Dios ãt tāi ubup taga.

* **11:16** Hch 1.5

Pánihna, ī yéejatdih cádahnit, ī túut nūumáchah, queétdihbat āihwā āt chājap taga, ājeéh páantjeh ī jumat pínah niijná, īt miic niijíp wut jī.

Antioquía táchidih moon jwáh Jesúih doonádih ī jepahap

19 Estebandih ī mao láa, bita Jesúsdih jéihnitedihbat judíowā īt mao nūunáp wut jī. Pánihna, queét ī mawatdih jweinít, yuáp īt bej peét bejep wut jī. Biquína Fenicia baácboó bej, bita Chipre quewaboo bej, bitabat Antioquía táchiboo īt bejep wut jī. Pánih bejnit, Jesúih táini doonádih īt naóh peét bejep wut jī. Pánih naóh bejna yuhna, judíowádihjeh īt naawáp wut jī. Judíowā nihcannitboodih īt naóh jwuhcap wut jī.*

20 Obohjeéhtih, biquína Jesúihwā Chipre que-wadih moón, Cirene táchidih moonbút, Antioquía táchina jui'binit, judíowā nihcannitdihbat jwī Maáh Jesúih doonádih īt naawáp wut jī.

21 Pánihna, Dios búdī ã teo wáacachah, dawá queétdih joinít, túut nūumná, Jesúsdih īt jepahap wut jī.

22 Antioquía táchidih moón ī jepahap dooná ã bej peét bejehah, Jerusalén táchidih jumnit Jesúihwā caán doonádih īt joyóp wut jī. Pánih joinít, queétdih ã bohé teo wáacat pínah niijná, Bernabédih Antioquía táchina īt wah bojop wut jī.

23 Caanná jui'binit, queétdih Dios ã tái teo wáacatdih ennit, Bernabé búdī ãt weñep wut jī. Pánih wēinit, queétdih bohénit, nin pah ăpř niíj naawáp wut jī: “Jesúsdih ñi tái péenaá. Ded pah ã yapachah yuhna, caandíh ñi tái jenah joí cádahca

* **11:19** Hch 8.1-4

bojoó”, queét Jesúsdih jáap jepahnitdih ãt nijíp wut jí.

24 Bernabé tái chajni, Táini Espíritu ã wëpat bádí jumni, Jesúsdih tái jenah joiní ãt jumap wut jí. Pánihni jumna, queét judíowã nihcannitdih yehna, bádí ã teo wáacachah, Jesúsdih jepahnit chah ít dao béjep wut jí.

25 Táttimah, Bernabé Saulodih ã pej pínah Tarso tútchina bididih ãt bejep wut jí.

26 Caandíh jwáahnit, Antioquía tútchina ãt numah jwáub bejep wut jí. Pánihna, caánboó jwáub juibínit, Jesúsdih jáap jepahnitdih biícdih ít bohénap wut jí. Jesúíhwájeéh jumnit, biíc jópchi ít tái bohénap wut jí. Caán Antioquía tútchidih wut jí Jesúíhwádih “Cristodih péenit”, nijiná, “Cristianos”, ít jwíih niij wut báuhdhp wut jí.

27 Caán láa biquína Dios naáwátdih naóh yapanit Jerusalén tútchimant Antioquía tútchina ít dei juibínap wut jí.

28 Biíc newé ïjeéh jahóni, Agabo wut jumni, queét Jesúíhwá biícdih í míic wáacachah, caánboó ñah ñuhnit, Táini Espíritu ã nijátdih ãt jwáub naóh yapanap wut jí. “Maátcanjeh, jeémát wihtcat láa nihat baácboó ã jumbipna caá”, ãt nijíp wut jí. Táttimah, Claudio Romano cäacwá í maáh ã jumuchah, Agabo ã nijátji pahjeh jeémát wihtcat láa ãt jumap wut jí.*

29 Pánihna, Agabo ã nijichah joinít, “¿Jwí déewá Judea baácdih moón Jesúíhwádih jwí teo wáac jílh?” ít míic nijíp wut jí. Pánih teo wáacnit, det dinero bádí bíbohnit bádí ít wáhp wut jí. Búah buugní

* **11:28** Hch 21.10

bíbohnit baúh bueagní ñt wāhüp wat jī. Bainí bíbohnit bainíjeh ñt wāhüp wat jī. Bita bíbohcannit ñt wāhcap wat jī.

30 Í wāh wáacni dinerodih Bernabéwādih wāhnit, Jerusalén tútchidih moón ñt déewā Jesúíhwā maátadih ñt wahap wat jī, bitadih ñt pāáát pínah niijná. Pánihna, Bernabé Saulojíh ñt wāhni dinerodih Jerusalén tútchina ñt ub bejep wat jī.

12

*Herodes Santiagodih mawat tūutnit,
Pedrodihbüt ã nemat tūutat*

1 Caán láa Maáh Herodes Jesúíhwādih yeejép chājna, biquína queétdih nemat muúboó ãt nemat tūutüp wat jī.

2 Juan weép jeñé Santiagodih* waó ãt bóod yohat tūutüp wat jī.

3 Páant ã chājachah ennit, judíowā ñt maáta bédí ñt weñep wat jī. Í weñatdih ennit, Pedrodihbüt ãt tewat tūutüp wat jī. Ñt tewat tūutuchah, paacánni pandih jeémát, Pascua ñt niijní, láa wat jī.

4 Pánihna, caandíh tewat tūutnit, ãt nemat tūutüp wat jī. Chénena míc soldadowā jwíih wapnit pínah ñt jumüp wat jī. Táttimah, jwáub taut nüümñít pínahbüt páant moon mántih ñt jumüp wat jī. Bitabüt páant moon mántih ñt jumüp wat jī. Bitabüt páant moon mántih ñt jumüp wat jī. Pánihna, Pedro ã jweicát pínah niijná, dieciseis soldadowā caandíh wapnit pínah ñt jumüp wat jī. “Pascua táttimah, ub bac jüóhnit, cääcwañ ñt enepdh

* **12:2** Mt 4.21

caandíhbüt wā mawat tāutbipna caá”, Herodes caanjéh āt niij jenah joyóp wüt yuh jī.*

5 Páant niij jenah joinít, soldadowā Pedrodih nemat māuboó āt tái wapat tāutüp wüt yuh jī. Páant caandíh ī nemechah, Jesúíhwā Pedrodih būdí uúbhna īt chājap wüt jī.

Dioíh ángel nemat māmánt Pedrodih ã ub bacaat

6 Herodes ã jenahni yeó jáap cheijeh Pedroboó tái ūona āt chājap wüt jī. Chéne soldadowā chénaboo ïtah tōp ã teo lajachah, Pedro biícdih ūona īt chājap wüt jī. Í jumni tolíh jēc pebhbut bita chéne soldadowā īt wap nūhup wüt jī.

7 Dioíh ángel queét pebh ã jígochochah, ã yeh iigát í jumni tolíhdih āt tái yeh iiguíp wüt jī. Pánih jígochnit, Pedroíh páwádih āt wūamp mao wūcup wüt jī. “¡Waícanjeh jáanit, ma nāh nūhūá!” ángel Pedrodih āt nuijíp wüt jī. Páant ã niij wachah jáanit, Pedro āt nāh nūhup wüt jī. Páant ã nāh nūhuchahjeh, áih téihya colóhnadih ī chéoni tōpna āt waát jéenep wüt jī.

8 “Míih yéguehdih míih zapatosdihbüt ma dūwūú”, ángel ãt nuijíp wüt jī. Páant ã nuiját joinít, ãt dūwáp wüt jī. Pánih dūó péanachah, “Míih cábuh jweyát chóodih pinnit, wājeéh ma pée jūuwá”, ángel caandíh ãt nuijíp wüt jī.

9 Páant ã nuijíchah joinít, caán chóodih pinnit, ángeljeéh ãt pée bac bejep wüt jī. “Oboh oo jámatjeh caá. Yapat yoobát pohba nihcan caá”, Pedro ãt niij jenah joijéhep wüt yuh jī.

10 Nemat tolíh jēc pebh wapnitdih yap bej, biíh jēc pebh wapnitdihbüt yap bejnit, tútchina bac

* **12:4** Ex 12.1-27

bejat ūtah jēcdih ūt jibínap wut jī. Caán ūtah jēcdih ūt jibínachah, caanjéh āt pāa bejep wut jī. Páant ā pāa bejechah ennit, ūt bac bejep wut jī. Namádih bejnit, biíh namána ángel Pedrodih āt nəmah jibínap wut jī. Pánihna, caán namádih jibínit, ángel āt bueadáh bejep wut jī.

¹¹ Ángel ā bueadáh bejechah, Pedroboó jáani pah, ā yapatdih yoobópdih āt jenah joyóp wut jī. “Dios āih ángeldih wahnit, Herodes ā mawat déedih, judíowā ūt maáta ūt náahat pah ūt chājat déedihbüt weemdhíh nemat muumánt āt túi ub bacanap taga. Buea jwuhna wājéihna caá”, Pedro āt míic nuijíp wut jī.

¹² Caán ā yapatdih túi jéihnit, Juan Marcos íin Maríaih muuná āt bejep wut jī. Caán muudíh dawá Jesúíhwā míic wáacnit, bádí uábhna ūt chājap wut jī.

¹³ Pánihna, caán muuná jibínit, muú wáihyat júdu jēcdih waadíhna, āt wuuamp mawap wut jī. Páant ā wuuamp mawachah joinít, teo wáhnih Rode wāt jumnih mit jibí uábh joyóp wut jī.

¹⁴ Pánihna, Pedro ā wéheatdih beh joinít, bádí wéina, wātcanjeh, naawádih mit jwúub waad béjep wut jī.

—Pedro beé áí juyáp be. Jēc pebh áí nūhüp be, mit nuijíp wut jī.

¹⁵ Obohjeéhtih páant mi nuijíchah joinít,

—Yeena caá ma chājap, ūt nuijíp wut jī.

Obohjeéhtih, caántboó biíc yoobó chah mit wēp naawáp wut jī.

Queétboó caántdih joyáh bojnit,

—Oboh āih dadah nacaá, ūt nuijíp wut jī.

16 Pánihna, Pedroboó páantjeh át wʉ́amp mao behjehep wʉ́t jī. Páant ã wʉ́amp mao behjehechah joinít, jécdih ìt wātap wʉ́t jī, bʉ́ca. Wātnit, Pedrodih ennit, ìt en wáhi bejep wʉ́t jī.

17 Obohjeéhtih, Pedro queétdih tóo mao jwʉ́ubanit, át wéheat túutcap wʉ́t jī. Queétdih ï wéheat yayánit, ded pah Dios caandíh nemat mʉ́umánt ã ub bacaatdih át naawáp wʉ́t jī.

—Wā naawátdih Jesúś úud Santiagodih, bita Jesúíhwādihbʉ́t ñi naóh yapanaá, át niijíp wʉ́t jī.

Páant niij naóh péanit, biáboó át bejep wʉ́t jī.

18 Táttimah, baáb jéenechah, soldadowā Pedro ã wihsatdih ennit, bádí ìt wáhi bejep wʉ́t jī. “¿Ded pah tigaá Pedro át bej?” ìt míic niijíp wʉ́t jī.

19 Pánihna, Herodesboó caandíh bid bojat túutuchah, áih soldadowā ìt bid jʉ́icáp wʉ́t jī. Pánih bid jʉ́icán, caandíh wapnitji soldadowādih tʉ́bit át wábh joí ñʉ́unáp wʉ́t jī. Pánih wábh joí péanit, Pedrodih ï tái wapcatji peéh, queétdih át mao yohat túutap wʉ́t jī. Pánihat táttimah, Herodes Judea baácmant Cesarea tútchina jʉ́mat túut niijná, át dei bejep wʉ́t jī.

Herodes ã wʉ́nat

20 Herodes Cesarea tútchidih ã jʉ́mʉchah, Tiro tútchidih moondíh, Sidón tútchidih moondihbʉ́t bádí át íjjip wʉ́t jī. Caán tútchinadih moón Herodeih baácdih moondíh jeémátdih ïpí jʉ́ibí jíib chājap wʉ́t jī. Pánihna, jwʉ́ub jíib chājat túut niijná, Herodes ã íjjat yayát náahnit, Cesarea tútchina caandíh enedih ìt jʉ́ibínap wʉ́t jī. Pánih jʉ́ibnít, Herodes ã pebh bóo Blasto wʉ́t jʉ́mnidih jwāáhnit, queétdih ã teo wáacat pínah niijná, ìt jíib chājap

wut jī. Herodesdih ī míic wéheat pínah yeó jáapdih Blastodih īt uábat tátup wut jī.

21 Páinhna, queétdih ā míic wéheat pínah yeó jáapdih, maáh jumna ā dawát chóodih daonít, ā chúudatdih jibí chúudnit, caandíh enedih míic wáacnitdih bédí ãt naáwáp wut jī.

22 Páant ā naáwáchah joinít, nihat míic wáacnitboó “Cääquíh naáwát paníhcan, Dios naáwát paníhni caá”, īt niíj wēi ejep wut yah jī.

23 Páant ī niíj ejechahjeh, cääcwā ī weñatdih náahnit, Diosboodih ā jwáub wēi naóhcatji jíib, Dioíh ángel Herodesdih wñat ãt wñhup wut jī. Páinhna, coyíwā caandíh ī jeéméchah, ãt wñah bejep wut jī.

24 Pedrodih Dios ā ub bacaat tátimah, Jesúíhwā jib bejnit, áih téini doonádih īt naóh peetép wut jī. Caán doonádih jepahnit īt dao béjep wut jī.

25 Bernabé Saulojíh Judea baácdih moondih wáac wñhiji dinerodih wah péanit, Jerusalén tátchimant Antioquia tátchina īt jwáub bejep wut jī. Jwáub bejnit, Juan Marcosdihbüt ijeéh īt ub bejep wut jī.

13

Bernabé Saulojíh Téini Espíritu ã wahat

1 Antioquia tátchidih moón Jesúíhwäjeéh jumnit, biquína Dios naáwádih naóh yapanit jum, biquína Jesúíh doonádih bohénitbut īt jumup wut jī. Nin caá ī wñtna: Bernabé, Simón Eini ī nijní, Lucio Cirene tátchidih bóo, Manaén Herodes Antipasjíh biícdih behni, Saulo yah buca.

² Pánihna, biíc yeó jáap jeémp jwuhcanjeh, Dios-dih wëina, ī uábhähah, Táini Espíritu queétdih nin pah ãt nijíp wut jí: “Bernabédih, Saulodihbüt jåtih wåát níwip jí, Jesúih táini doonádih ī naóh jibat pínah nijiná. Páant wä nílonit ī jumchah, yeébboó queétdih ñi waahaá”, ãt nijíp wut jí.

³ Pánihna, páantjeh jeémp jwuhcanjeh, teo jåha uábhñit, Bernabéwádih ït wahap wut jí.

Bernabéwá Chipre quewana ï bejat

⁴ Táini Espíritu queétdih ã wahachah, Seleucia tåtchina dei bej, johlitjih bejni bádí jääj chóodih waadnít, Chipre quewaboó ït chåuh bejep wut jí.

⁵ Chipre quewaboó Salamina tåtchidih juibí, judíowä ë míic wáacat muuná waadnít, caanjih moondih Dios naawátdih ït bohenap wut jí. Juan Marcosbüt queétdih teo wáacat túut nijiná, ïjeéh ãt bejep wut jí.

⁶ Pánihna, Chipre quewaboó jumnitdih bohé púud dei bejna, Pafos wut jumni tåtchina ït juibínap wut jí. Caán tåtchidih biíc judío Barjesús wut jumni, “Weém Dios naawátdih naóh yapani caá”, nijiná yuhna, jiöhni ãt jumhp wut jí.

⁷ Caán jiöhni Romano maáh Sergio Paulo wut jumnijeéh ãt jumhp wut jí. Sergio Paulo, táui jenah joiní jumna, Dios naawátdih joyát túut nijiná, Bernabéwádih ãt bid bojop wut jí.

⁸ Obohjeéhtih, caán jiöhni, griego wéheatjih Elijas ë nijiní, Sergio Paulo ã tåut nuumcát pínah nijiná, Bernabéwádih ãtih naawát tåutcap wut yuh jí.

9 Pánihna, Sauloboó, Pablo biíh ã wët jumni, Táini Espíritu ã wëpatjih Elimasdih en behnit, nin pah ãt niij jüihñup wut jí:

10 —Meéém, nemépdih jepahni, nihat túiniboodih yap yohni, t̄abit yeeni caá. ¿Diosdih tái péeíhnitdih ma jäh cádahcan niít?

11 Buu meemdih Dios ã peéh chājachah, jéih encanni ma jum jwuhcipna caá. Pánihna, yeó ã chāhatdih ma jéih en jwuhcan niít, Pablo ãt niijíp wut jí.

Páant ã niijíchahjeh, Elimas ãt jéih encap wut jí. Pánih jéih encan, caandih teo wáini pínahdih ãt bid bejep wut jí.

12 Páant ã yapachah ennit, ī naóhni doonádih joinít, Sergio Pauloboó joí wáhi bejna, Jesúsdih ãt jepahap wut jí.

Pablo Bernabéjih Pisidia baác Antioquía tútchina ī bejat

13 Pafos jélitedih Pablowā johlitjih bejni jääj chóodih jwáub waadnít, Panfilia baácdih bōo Perge tútchina īt chúuh jüibínap wut jí. Caanná jüibínit, Juan Marcos queétdih cádahnit, Jerusalén tútchina ãt éemp jwáub bejep wut jí.

14 Obohjeéhtih, Pablowāboó jwáub bejcanjeh, Pisidia baácdih bōo Antioquía tútchina īt aab béjep wut jí. Caanná aáb jüibínit, judíowā ī chooát yeó jáapdih, ī míic wáacat mūáboó īt waád jüibí chúudup wut jí.

15 Páant ī waád jüibí chúudupchah, caán mūudih wáac jüinít maáta Moisés ã wëtatjidih, Dios naáwát naóh yapanit ī daacátjidihsut queét míic wáacnitedih

Ít en naáwáp wut jí. Caandíh en naóh péanit, queét maáta Pablowädih nin pah ít niijíp wut jí:

—Jwí déewääá, nit jumnitdih teo wáacat pínah doonádih ub júóhna, bue ñi naáwá, ít niijíp wut jí.

¹⁶ Páant í niijíchah joinít, Pabloboó ñah ñuhnit, í míic wéhenachah yayánit, nin pah át niij bohénap wut jí:

—Yeéb wã déewääá, judíowã nihcannit yuhna Diosdih wéinitbut, wã naáwáchah, ñi tui joyoó.

¹⁷ Dios jwí nuowädih át ñíwip wut jí. Táttimah, Egípto baácboó í jumuchah, á teo wáacatjíh ít cääc poonap wut jí. Pánihna, dawá í cääc pooat táttimah, á wépatjíh caán baácmant át ub bac júáwáp wut jí.*

¹⁸ Táttimah, cuarenta jópchi pohba muá wihipoobóó jumnit, dawá lúa Diosdih í yap yohochah yuhna, queétdih át cádahcap wut jí.*

¹⁹ Canaán baácboó jumnitji siete poómpdih yoh péanit, jwí nuowã í jumat pínah niijná, Dios caán baácdih át wáhüp wut jí.*

²⁰ Abrahamdih á naáwát táttimah, cuatrocientos cincuenta jópchi yapat táttimah, jwí nuowäjidih caán baácdih át wáhüp wut jí. Pánihna, caánboó í jum lúa, caán baácdih jumnitdih í yoh beedáát taut niijná, teo wáac waóhnik pínah maátadih Dios queétdih át ñío wáhüp wut jí.

“Queét dée péeni maáh Samuel wáti jumni, Dios naáwátdih jwílih naóh yapani át jumüp wut jí.”*

²¹ Pánihna, Samuel jum lúa, jwí nuowäboó queétdih wutni pínah maáhdih Diosdih ít yójah

* ^{13:17} Ex 1.7; 12.51 * ^{13:18} Nm 14.34; Dt 1.31 * ^{13:19} Dt 7.1;
Jos 14.1 * ^{13:20} Jue 2.16; 1S 3.20

uúbáp wut jī. Páant ī uúbátdih joinít, queétdih ī jwíih maáh pínah Cis wúuh Saúljidih Dios ãt níó wáháp wut jī. Saúl Benjamín júimená poómpdih bóo ãt jumáp wut jī. Pánihna, caán Saúl cuarenta jópchi maáh ãt jum jwáháp wut jī.*

22 Caán ã maáh jumatdih dúač wáinit, David-boodíh Dios ãt jwáub tauté nuúm maáh waadánap wut jī. “Isái wúuh Daviddih bid juinít, wā wéina caá. Caánboó wā weñat pínahdihjeh chájna, weemdíh ã yap yohcan niít”, Dios ãt míic níijíp wut jī.*

23 Caán David júima Jesús caá. Pánihna, judíowádih ī yéejat peéh chájat déedih yohni pínah caán Jesúsdih Dios ãt níojip taga.

24 Jesús ã bohéát pínah jãtih, Juanboó nihat judíowádih nin pah ãt niíj naóh bohénap wut jī: ‘Ni yéej chájatdih cádahnit, tauté nuúmáti júutna, ni daabáát tauté’, ápi níijíp wut jī.*

25 Juan bohé péa júóhna, nin pah cääcwádih ãt niíj naáwáp wut jī: ‘¿Yeéb weemdih ded pah ñi niíj jenah joí? ¿“Caán Dios ã wahni Cristo caá”, ñi niíj jenah joí niít? Caán ã wahni nihcan caá. Weém oboh jumni caá. Obohjeeéhtih, wā túttimah júóhni chah wépni ã jumbipna caá’, Juan ãt níijíp wut jī.*

26 “Wā déewā Abraham júimená, yeéb judíowā nihcannit yuhna Diosdih wéinitbut, jwiít nihatdih yéejat peéh chájat déedih yohni pínah doonádih jwí joyóp be. Caán doonádih yeebdíh naáwát tauté caá wā chájap.

* **13:21** 1S 8.5; 10.21 * **13:22** 1S 13.14; 16.12; Sal 89.20 * **13:24**
Mr 1.4; Lc 3.3 * **13:25** Jn 1.20; Mt 3.11; Mr 1.7; Lc 3.16; Jn 1.27

27 Jerusalén tútchidih moón, ī maáta biícdih, chooát yeó jáap jumat pah, Dios naáwátdih naóh yapanit ī daacátjidih ī en naáwáchah joiná yuhna, queét ī beh joicáp jī. Pánih beh joicán, Jesucristo Dios ã wahni ã jumatdihbüt ī jéihcap jī. Pánih jéihcan, Jesucristodih mawat tautnit, Dios naáwátdih naóh yapanit ī daacátji biíc yoobó ī chājap jī.

28 Jesús ã yéej chājcah yuhna, Pilatodih ī mao yohat tautap jī.*

29 Jon jātih ī daacátji biíc yoobó ī chāj péanachah, cruzboó ī péoh dodhnijidih ub deyanit, jeé íitboó ãih bácahjidih bita īt yohop wut yuh jī.*

30 Obohjeétih, Dios caandih ãt jwáub booanap wut jī.

31 Páant ã booaat tauttimah, ãihwā Galileamant Jerusalén tútchina ãjeéh péenitjidih dawá yeó jáapna ãt jígohop wut jī. Pánihna, caandih enniti jumna, ded pah Jesús ã chājatjidih buu bita jwí déewádih naóhna caá ī chājap.*

32-33 “Pánihna, caán túini doonádih jwiítbut yeebdíh naáwádih jwí júuwáp be. Jesucristodih booanit, Dios jwí náowádih ã naáwátdih jwiít ī juimenádih biíc yoobó buu ã yapap be. Páant tigaá Davidji ã jwíih daacátji námpboó Salmo nin pah ãt niíj daacáp tají: ‘“Meém wã wúuh caá. Buu nihat cäacwā ī enechah, meemdih maáh wã waadána caá”, Dios ã níijná caá’, David ãt niíj daacáp tají.*

34 Caán ã wáuhchah yuhna, ãih bácah ã moópcat

* **13:28** Mt 27.22-23; Mr 15.13-14; Lc 23.21-23; Jn 19.15 * **13:29**

Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42 * **13:31** Hch

1.3 * **13:32-33** Sal 2.7

pínah niijná, Dios caandíh át booanap tají. Á naáwátdih naóh yapani Isaías nin pah át niíj daacáp tají: ‘ “Daviddih wā niijátji pah meemdih biíc yoobó wā túi chājbipna caá”, Cristodih Dios á niijná beé’, át niíj daacáp tají.*

³⁵ Biíh Salmoboó Davidji nin pah át jwáab niíj daacáp tají: ‘ “Wíih táini, wā oiniíh bácahdih wā moopát tāutcan niít”, Cristodih Dios á niijná beé’, át niíj daacáp tají.

³⁶ Pánihná, nindih ñi náhninaá: Davidjiboó Dios á wātatdih tái jepahnit, áih cääcwädih á tái chāyat tāttimah, át wānup wāt jí. Á wānuchah, á nəowädih í yohopjiboó caandíhbüt ít yohop wāt jí. Páant í yohat tāttimah, áih bácah át moópjip taga.

³⁷ Obohjeéhtih, Dios á booaniboó áih bácah át moópcap tají.

³⁸ Páant á moópcatdih jéihnit, nindih ñi tái jéihyeé: Caán Dios á booani Jesús á wān wāhatjíjhéh ñi yéejatdih Dios á yohna caá.

³⁹ Yeéb Moisés á wātatjidih jepahíhnit, ñi yéejat yohatdih ñípí bidna yuh caá. Obohjeéhtih, Jesucristodihjeh jepahnit, ñi yéejat yohatdih ñi jéih bid juibípna caá.

⁴⁰ Pánihná, Dios naáwátdih naóh yapanit nin í niijátji pah yapcat tāut niijná, ñi tái chāja chaáh.

⁴¹ ‘ “Eneé, wā wēpatdih wā jāutuchah, yeéb deoh naóhnitboó ñi en wáhi bejbipna caá. Wā wēp chāyat pínahdih í naáwáchah yuhna, túi jenah joicánnit, ñi wānbipna caá”, Dios á niijná caá’, ít niíj daacáp tají”, *(Hab 1.5)*

Pablo cääcwädih át niijíp wāt jí.

* ^{13:34} Is 55.3 * ^{13:35} Sal 16.10

42 Páant niíj naóh péanit, Pablowā ñt bac bejep wut jī. Í bac bejehah, cāacwā queétdih nin pah ñt niijíp wut jī: “Táttimah bóo chooát yeó jáapdih jwiítdih ma jwáub bohénaá”, ñt niijíp wut jī.

43 Táttimah, maátaboó wáac juinítdih í bacanachah, dawá judíowā, dawá judíowā nihcannit yuhna Diosdih wēinitbut Pablowādih ñt nūn báç bejep wut jī. Páñih nūn báç bejnitedih Pablowā nin pah ñt niijíp wut jī: “Dios yeebdih tái oinit, Jesucristodih á wahatji doonádih baa tái jepahnit, caandíh ñi cáda hca bojooó”, ñt niijíp wut jī.

44 Táttimah bóo chooát yeó jáapdih caán táchidih moón nihat beéd júohnit pah Dios naáwátdih joíhna, ñt míic wáac juibínap wut jī.

45 Obohjeéhtih, judíowā í maáta dawá wáac juibínitedih ennit, bádí ñt iijip wut jī. Páñihna, Pablo á bohénachah, queétboó caandíh júihna, yehna ñt niijíp wut jī.

46 Obohjeéhtih, Pablo Bernabéjih úmcanjeh, nin pah ñt niíj wép naáwáp wut jī:

—Jwiít judíowádihjeh Dios naáwátdih á jwíh naáwát túutup be. Obohjeéhtih, caandíh náahcan, Diosjeéh páantjeh ñi jumíhcáat jíib, jwiítboó judíowā nihcannitedih naáwádih jwí bejbipna caá.

47 Dios naáwátdih naóh yapani Isaías á daacátji pah jwiítdihbut páant niíj wutna át chājjip taga:

‘ “Judíowā nihcannitedih wā tái ubat pínahdih í beh joyát pínah niijná, meemdih í pebhna wā wahbipna caá. Páñihna, nihat baácdih moondih í yéejat peéh chājat déedih wā yohat pínahdih ñi naáwá”, Dios á niijná caá’, át niíj daacáp tají, *(Is 42.6; 49.6)*

Pablowā ūt niij naáwáp wut jī.

48 Páant ī niijichah joinít, judíowā nihcannit bádī ūt weñep wut jī. “Dios naáwát taina caá”, ūt niijíp wut jī. Pánihna, nihat Diosjeéh páantjeh jumnit pínah, Jesucristodih ūt jepahap wut jī.

49 Dios naáwátdih jáap jepahnitbut caán baácboó ūt naóh peét bejep wut jī.

50 Obohjeéhtih, judíowā ī maáta bitadih Pablowádih ūt íijanap wut jī. Páant ī íijanachah, Diosdih jepahíhnitji maáta yaádh, neoná biícdih íjnit, Pablowáboodih yeejép chajnit, ūih baácmant ūt nūn yoh bacanap wut jī.

51 Pánihna, caán tátchidih moondih Dios ã yohat pínahdih jútna, Pablowáboó ūih zapatos beccídih ūt péoh mao yoh jéenanap wut jī. Péoh mao yoh jéena péanit, Antioquia tátchimant Iconio tátchina ūt bejep wut jī.*

52 Pánihna, Antioquia tátchidih moón Jesúsdih jáap jéihnidih Táini Espíritu ã tái teo wáacachah, bádī ūt weñep wut jī.

14

Iconio tátchidih moondih Pablo Bernabéjih ë bohéát

1 Pablowáboó Iconio tátchina jaibinit, chooát yeó jáapdih judíowā ī míic wáacat mūná caanjih moónjeéh ūt waad béjep wut jī. Antioquia tátchidih moondih ë bohéáti pahjeh māntih táini doonádih caánboobút ūt tái naáwáp wut jī. Páant ī naáwáchah, dawá judíowā, judíowā nihcannitbut tái joinít, Jesucristodih ūt jepahap wut jī.

* **13:51** Mt 10.14; Mr 6.11; Lc 9.5; 10.11

2 Obohjeéhtih, joíhcannit judíowā Pablowādih yee naóhnit, judíowā nihcannitdih ìt joyát túutcap wut jī.

3 Páant ì chājachah yuhna, maatápdih Pablowā caánboó juñnit, áumcanjeh Jesúih táini doonádih ìt wēp naawáp wut jī. Pánihna, “Í naawát yoobópdih caá”, cāacwā ì niíj jéihyat pínah niijná, jwiít cāacwā jwī jéih chājca naáhdih ì chāj júutat pínah wēpatdihbut Dios Pablowādih ãt wēhüp wut jī.

4 Obohjeéhtih, biquína caán tútchidih moón joíhcannit judíowājeeh ì péenachah, bitaboó Pablowājeeh ìt péenap wut jī.

5 Pánihna, judíowā nihcannit, judíowā, ì maáta biícdih, “Pablowādih jee dáhnajīh yohnit, jwī mao yoh jīh”, ìt niíj jenah joyóp wut jī.

6-7 Obohjeéhtih, páant ì niíj jenah joyát doonádih joinít, Pablowā Iconio tútchimant ìt jwei báç be-jep wut jī. Pánih jwei béjna, Licaonia baácdih Listra tútchi, Derbe tútchi, caán tútchina pebh juñnitdihbut ìt naóh jibip wut jī.

Listra tútchidih moón Pablodih jee dáhnajīh ì yohat

8 Listra tútchina juibinit, Jesúih táini doonádih ìt bohénap wut jī. Caanjīh jéih yáac chāi bejcanni Pablowādih ãt joí chāudüp wut jī. Caán jwíh cāac juñnajeh, āih jítchana yéejni ãt juñüp wut jī.

9 Pánihna, ã tái joyóchah jéihnit, “Caán ã booat pínahdih ã tái jenah joiná caá”, Pablo ãt niíj jéihyep wut jī.

10 Pánih jéihnit, caandíh ennit, nin pah ãt wēp niijíp wut jī:

—Yoobópdih ma ñah ñuhuá, ãt niijíp wut jī.

Páant ã niijíchah joinít, ñaáp ñah ñahnit, át yáac chäi bej jwíhip wut jí.

11 Caandíh ã booanachah ennit, cääcwaã búdí ìt en wáhi bejep wut jí. En wáhi bejnit, iih wéheatjíh nin pah ìt niij wéi ñaacáp wut jí:

—Jwiít jwípí uébh wéinit dioswã cääc wééhnit, ìt dei júuwáp taga, ìt niijíp wut jí. Páant ï niij wéi ñaacáchah yuhna, Pablowã ìt beh joicáp wut jí.

12 Páant niij jenah joinít, Bernabédih iih dios Zeuíh wut ìt báudhdap wut jí. Pablooodih iih biih dios Hermeíh wut ìt báudhdap wut jí. Zeusboó Griego cääcwaãh dioswã ï maáh, Hermesboó iih dioswãh naóh yapani wut jí. Pánihna, Pablooboó naóhni ã jumachah, naóh yapani Hermeíh wut ìt báudhdap wut jí.

13 Zeusdih uébhni, ï wéi wéhat muú tütchi jwéejdih át jumap wut jí. Pánihna, caán muudih en daoní Bernabédih “Zeus caá”, niij jenah joinít, Pablowádih jwááát túut niijná, momo jiwiwádih cháajíh ï báudhni júdnadibut tütchi jécna át ub júuwáp wut jí. Caánboó cääcwaã biícdih wéinit, momo jiwiwádih Pablowádih átih mao wáhíhip wut yuh jí.

14 Obohjeéhtih, Pablowã ï chäjatdih en wáhinit, cääcwaã poómp cätih ñáo waadnít, nin pah ìt wép niij ñaacáp wut jí:

15 —Páant ñi chäjatdih ñi cádaхаá. Jwiítbut yeeb pánihnit cääcwaјeh man tigaá. Jwiítdih wéinit, ñi mao wáhca bojoó. Jwiít yeebdíh Jesúíh táini doonádih naawádih jwí júuwáp be. Dios yoobát báadhni, wépni caá. Yeéb ñipí wéini panihni nihcan caá. Pánihna, nin wépcanni, báadhcnidih ñi wéi cádaхаá. Túut náumnít, báadhni Dios yoobátdih

ñi jepahaá. Caán jeádih chāj, baácdihbüt chāj, mūjnadihbüt chāj, nihatdih ãt chājap wut jī.

16 Jon jātih Dios nihat cāacwādih dedé ū náahat pahjeh ū chājachah, ãt enah boj jwuhup wut jī.

17 Pánih enah bojna yuhna, ded pah ã jumatdih ãt tái júutup taga. Yeebdíhbut ã oyatdih júutna, mahdih buugát túut, jeémát pínahdihbüt ãpí quehat túutna caá. Jeémátdih wāhna, yeebdíh ãpí weñat túutna caá, Pablo queétdih ãt niijíp wut jī.

18 Páant ã niijichah, momo jiwiwādih cāacwā wēi mao wāhíhnit, ït tahca bejep wut jī.

19 Cāacwā páantjeh ū weñechah, Antioquia táchidih moón, Iconio táchidih moón judíowā biícdih juibínit, Pablowādih ñuán yee naóh péenit, “Jwiítboodíjhje ñi joyoó”, cāacwādih ït niijíp wut jī. Páant ū niijichah joinít, caán táchidih moón Pablodih mawat túut niijná, jee dáhnajíh ït yohop wut jī. “Jáantjeh ã wunah bejep be”, niíj jenah joinít, táchchi jwēejboó caandíh ït wái bac bejep wut jī.*

20 Páant ū bac bej yohochah ennit, Jesúíhwā Pablo pébh ït míic wáac juibí ñuhup wut jī. Páant ū míic wáac juibí ñuhuchah, Pablo boonit, jwáub ñah ñuhnit, táchiboó ãt jwáub waad béjep wut jī. Pánihna, cheibit Pablo Bernabéíh Listra táchimant bac bejnit, Derbe táchina ït bejep wut jī.

Pablowā ū jwíh bohéniji táchinadih moondíh ū jwáub bohéát

21-22 Derbe táchina juibínit, caán táchidih moondíhbut Jesúíh taini doonádih Pablowā ū

* **14:19** 2Co 11.24-25; 12.2-5; 2Ti 3.11

naáwáp wut jī. Páant ī naáwáchah, dawá caandih joinít, túut n̄umnít, Jesucristodih īt tái jepahap wut jī. Pánihna, Derbe tátchidih moondih bohé péanit, Listra tátchina jwáub jainít, Jesúsdih jáap jepahnitdih jwáub bohéra, queétdih īt weñanap wut jī. Táttimah, Iconio tátchidihbut, Antioquía tátchidihbut jwáub jainít, Jesúsdih jáap jepahnitdih biíc yoobó īt teo wáacap wut jī. Caán tátchinadih jumnit, Jesúsdih jáap jepahnitdih bohéra, nin pah īt niij naáwáp wut jī: “Yeéb yeejép yapna yuhna, Jesúsdih ñi cádahca bojoó. Nin baácboó jwī jum jwuhuchah, jwiít nihatdih yeejép yapat páantjeh ã jumbipna caá. Páant jwiítdih ã yapachah yuhna, Jesúsdih cádahcan, Dios ã jumapboo jwī jéh waadbípna caá”, īt niijíp wut jī.

23 Caán tátchina jumat pah Jesúsdih jáap jéhnitdih ennit, queétdih waóhniit pínahdih Pablowā īt ñío jwejep wut jī. Pánih ñionit, jeémp jwuhcanjeh uábhna, “Nit meemdih jepahnitdih waóhniit pínahdih ma tái teo wáacá”, Diosdih īt niij uábáp wut jī.

Pablowā Siria baácdih bóo Antioquía tátchina ī jwáub juyát

24 Pisidia baácdih bóo Antioquía tátchidih moondih bohé péanit, caán baácmant júóhniit, Panfilia baácná īt jwáub dei júuwáp wut jī. Pánih jwáub dei júóhna, jwíih bejna, bohécanjeh ī yapniji Perge tátchidih chãonít, caanjih moondih Jesúih táiini doonádih īt bohénap wut jī.

25 Pánih bohé péanit, Atalia wut jumni jélitedih īt dei juyáp wut jī.

26 Pánih dei jainít, johlitjih bejni jääj chóodih waadnít, Siria baácdih bóo Antioquía tátchina ñit jwúub chúuh jüuwáp wut jí. Dios ã jwiíh naawát táttna, queétdih teo jähä uábhniit ñ wahni tátchinajeh mantih, Dios ã wutatjidih chäj péanit, ñit jwúub jayáp wut jí.

27 Pánih jwúub Jainít, Jesúíhwādih míic wáacat táttnit, ded pah ñi yapatjidih ñit naawáp wut jí: “Dios jwiítdih bádí ã teo wáacap be. Páant ã teo wáacachah, ã wépatjih cääc wádih booanit, ãih téini doonádihbüt jwí naawáchah, dawá joinít, ñ jepahap be. Pánihna, judíowä nihcannitbut joinít, dawá ñ tái táttnuumáp be”, Pablowä queétdih wahnitdih ñit nijíp wut jí.

28 Pánihna, caánboó Jesúíhwā biícdih maatápdih ñit jumáp wut jí.

15

Jerusalén tátchidih Jesúíhwā ñ maáta ñ míic wáacat

1 Biquína judíowä Judea baácmant bejnit, Antioquía tátchina ñit jaibínap wut jí. Pánih jaibínit, judíowä nihcannit Jesúíhwādih nin pah ñit niíj naawáp wut jí: “Moisés jwí naowádih ñih quehlinah yapat chóodih ñ bóodat pínahdih át wutap wut jí. Páant ñi bóodcah, Diosboó yeebdih ã tái ubcan niít”, ñit nijíp wut jí.*

2 Páant nijjnít, queét Judea baácdih moón Pablowādih ñit míic jähñüp wut jí. Páant ñi míic jähñuchah, Jesúíhwāboó Pablo, Bernabé, biquína caanjih moón biícdih Jerusalén tátchina ñit wah bojop wut jí. Jesús ã naawát táttnit, Jesúíhwādih

* **15:1 Lv 12.3**

waóhnitdihbt Judea baácmant juibínit ī naáwátdih ī uúbh joyát pínah niijná, queétdih īt wahap wt jī.

3 Páant ī wahnitji Fenicia baácna juí, yap juóh, Samaria baácna īt juyáp wt jī. Pánihna, caán baácnadih moón Jesúíhwājīh míic wáacnit, judíowā nihcannit Jesúsdih ī jepahatjidih īt naáwáp wt jī. Páant ī naáwáchah joinít, queét bádí īt weñep wt jī.

4 Queét Jerusalén tátchina ī juyáchah, caanjīh moón Jesúíhwā, queétdih waóhnit, Jesús ã naáwát tuutnit biícdih, queétdih īt tui wei jwāááp wt jī. Pánihna, Pablowā Dios ã wepatjīh ded pah ī chājatjidih queétdih īt naáwáp wt jī. Judíowā nihcannitbt Jesúsdih ī jepahatjidih īt naáwáp wt jī.

5 Obohjeéhtih, páant ī niijíchah joinít, biquína Jesúsdih jepahnit fariseowā ñah ñuhnit, nin pah īt niijíp wt jī:

—Queét judíowā nihcannitdih ūih quehli nah yapat chóodih bóodat caá náahap. ‘Moisés ã wtatji pah ñi chājaá’, queétdih ñi niíj wtuá, īt niijíp wt jī.

6 Páant ī niijátdih míic weheat tuut niijná, ãih doonádih Jesús ã naáwát tuutnit, Jesúíhwādih waóhnit biícdih īt míic wáacap wt jī.

7 Páant maatápdih ī míic wehenachah, joinít, Pedroboó ñah ñuhnit, nin pah queétdih ãt niíj naáwáp wt jī:

—Wā déewāá, jon ñijeéh wā jumuchah, judíowā nihcannitdih Jesúíh tuini doonádih wā naáwáchah joinít, ī jepahat pínah niijná, weemdíh ñionit, Dios ã wahap jī.*

* **15:7** Hch 10.1-43

8 Cääcwaā ded pah ī jenah joyátdih jéihni jumna, queét judíowā nihcannit jwī naóhni doonádih ī jepahatdih āt jéihji tagaá. Pánih jéihna, āihwā ā chājatjidih jwiítdih jéuhna, Túini Espíritudih jwiítdih ā wāhatji pahjeh māntih, queétdihbüt ã wāhup jī.*

9 Pánih wāhna, jwiítdih queétdihbüt biíc yoobó ā chājap jī. Queétbüt caandih ī jepahachah, ī yéejatdih āt yohji taga.

10 Jwiít judíowā Moisés ā wātatjidih biíc yoobó jwī tāi jepahcan caá. Jwī nāowājibüt biíc yoobó īt jepahcap wāt jī. Páant jwī tāi jepahcah yāhna, zdépanihna queét judíowā nihcannit Jesúsdih jepahnitdih yeéb biíc yoobó ñi wātní? Pánih wātnit, Dios queétdih ā chājatjidih ‘Yoobópdih nihcan caá’, nijná caá ñi chājap.

11 Obohjeétih, jwiít nin pah jwī niij jenah joiná caá: ‘Jwiítdih jīgah en oinit, Dios jwī yéejat jíib ā peéh chājat dēeji jwī Maáh Jesúsdih tāi ubat pah māntih, baa jwāh judíowā nihcannitdihbüt biíc yoobó ā tāi ubna caá’, jwī niij jenah joiná caá, Pedro āt niijíp wāt jī.

12 Páant ā niijíchah joinít, Pablowā jwāh judíowā nihcannitjeéh jumna, Dios ā wēpatjīh ded pah ī chājatjidih ī naáwáchah, nihat laihcanjeh īt joí yai ñáh bejep wāt jī.

13 Páant ī naóh péanachah, Santiago jwāh nin pah āt niijíp wāt jī:

—Wā dēewāá, weemdíh ñi joi jwáhuá. Yeebdíh bainí wā naáwíhna caá.

14 Dios judíowā nihcannitdih tāi wēi ennít, āihwā pínahdih ā ñíwatjidih Simón Pedroboó

* **15:8** Hch 2.4; 10.44

jwiítdih ã naóh péanap be.

¹⁵ Dios naáwátdih naóh yapani, ã daacátji pahjeh tih judíowã nihcannitdih páant ãt yapap taga. Nin pah ãt niíj daacáp tají:

¹⁶ ‘Davidji maáh jum láa, nihat ãihwábüt ï wæn beedép jí. Pánih beednít ï jumuchah yahna, táttimah bóo láa, jwáub dei júóhnit, ãihwã panihnitdih wã jwáub chäjbipna caá.

¹⁷ Páant wã chäjacah, nihat cääcwã bita judíowã nihcannitbüt weém ï Maáhdih ï náahbipna caá. ‘Wíihwã ñi jumuu’, wã niíj bidnit weemdih ï jepahbipna caá”,

¹⁸ jwí Maáh ã niijná caá’, ãt niíj daacáp tají. (Am 9.11-12)

¹⁹ ‘Páant ã niíj daacátjidih náhninit, weém, Santiago nin pah wã niíj jenah joiná caá: Judíowã nihcannit, Dios naáwátdih jáap jepahnitdih wái náah jumni jwí chäyat tåutca boj jíih.

²⁰ Obohjeéhtih, queétdih nin pahjeh jwí niíj daác wah jíih: ‘Í pãpnidih wëi wähniji jeémátdih ñi jeémpca bojoó. Ñi áa nihcannitjíh ñi yéej chäjca bojoó. Jöp teo maonitji nuñúpwädih ñi jeémpca bojoó. Meépdih ñi babhca bojoó’, jwí niíj daác wah jíih.*

²¹ Jon jätih, bëubüt jwiíjudíowã jwí miic wáacat mæuná, jwí chooát yeó jáap jumat pah, Moisés ã wåtatjidih ípí bohéna caá. Nihat tåtchidih moón caandih jwí jéihna caá. Pánihna, weém wã niiját pahjeh tih Jesúsdih jéihnit judíowã nihcannitdih, niíj daác wahat dée caá, bita jwí déewã jwiítdih í úijcat pínah niijná”, Santiago ãt niijíp wut jí.

* ^{15:20} Gn 9.4; Ex 34.15-17; Lv 17.10-16; 18.6-23

Judíowā nihcannitdih ī daác wahat

22 Páant ã niijíchah joinít, Jesúš ã naáwát túutnit, Jesúíhwādih waóhnit, nihat Jesúíhwā biícdih, Antioquía tátchidih moondih ī daácni náodih Pablowājeéh ub bejnit pínah, Judas, Silasdihbüt ït ñíwip wüt jí. Judas ãih biíh wüt Barsabás wüt jí. Queét Jesúsdih táí jepahnit ī jumuchah, bita Jesúíhwā queétdih ït táí wëi enep wüt jí.

23 Pánih queétdih ñío péanit, nin pah ït niíj daacáp wüt jí:

“Yeéb nihat judíowā nihcannit Jesúíhwā Antioquía tátchidih moón, Siria baácdih moón, Cilicia baácdih moondihbüt jwiít Jesúš ã naáwát túutnit, ãihwādih waóhnit, nihat ãihwābüt, yeebdíh jwī túyat túatna caá.

24 Biquína jwījeéh jumnit yeeb pébhna jhibíni, yeebdíh dawá wütatdih ït jepahat túutup wüt jí. Pánih wütnt, yeebdíh ït tac bæugánap wüt jí. Obohjeéhtih, jwiítboó queétdih jwī wahcah yuhna, queétjeh bejnit, yeebdíh páant ït wütup taga.

25 Pánihna, jwiít nihat biíc yoobó ñi pebhna wahni pínahdih jwī ñíwip be. Páant jwī ñionitdih jwī oini Pablo Bernabéjeéh jwī wahbipna caá.

26 Pablowā jwī Maáh Jesucristoíh téini doonádih úmcanjeh ë bohénachah, dawá láá bita queétdih ït pæñup wüt jí. ‘Í mao yohíhichah yuhna, Jesúíh téini doonádih jwī naóh cádahcan niít’, ípí niijná caá.

27 Pánihna, jwī daácni náodih yeebdíh ë naáwát pínah niijná, Judas, Silasjíh Pablowājeéh ñi pebhna jwī wahna caá.

28 Téini Espíritu jwiítdih ã teo wáacachah,

ã jéihyatjih nin pah jwī jenah joiná caá: Wái náah jumni w̄tatdih w̄tcan, nin pahjeh jwī niíj w̄tbipna caá:

29 ‘Nin jwīih dios caá’, niíj jenah joí pāpnidih wēinit, ī cádah cággniji jeémátdih ñi jeémpca bojoó. Meépdih ñi babbca bojoó. Jōp teo maoni nñápwādihbat ñi jeémpca bojoó. Ñi áa nihcannitjih ñi yéej chājca bojoó. Nin jwī w̄tatdih jepahna, ñi táí jumbipna caá. Páant bóojeh tigaá yeebdíh jwī w̄t̄ap”, īt niíj daacáp w̄t jī.

30 Caán náodih daác péanit, Antioquía tátchina bejniddih ī w̄hat tátimah, queétboó bejna, Antioquía tátchina ī juibínap w̄t jī. Caanná juibínit, Jesúíhwādih míic wáacat táttnit, Jerusaléndih moón ī daác wahni náodih ī w̄háp w̄t jī.

31 Páant ī w̄hni náodih míic en naóhna, túinijeh ī w̄tachah joinít, bádí īt weñep w̄t jī.

32 Judas Silasjih Dios naáwátdih naóh yapanit jumna, Jesúíhwādih Dios naáwátdih īt táí bohénap w̄t jī. Páant ī bohénachah joinít, Jesúíhwāboó bádí wēinit, Jesúsdih chah īt táí jenah joyóp w̄t jī.

33 Judas Silasjih caanná maatápdih jumnitji caanjih moondih ī cádah jwáub júuwáchah, “Ñi táí bejeé”, Antioquía tátchidih moón queétdih īt nijíp w̄t jī. Páant nijinít, Judaswādih wahnitji Jerusalén tátchidih moondih īt týat tát̄ap w̄t jī. Páant ī niját tátimah, Judasjeh át jwáub júuwáp w̄t jī.

34 Obohjeéhtih, Silasboó biíh jwáub jenah joinít, Antioquía tátchidih át chāwáp w̄t jī.

35 Pablo Bernabébat caán tátchidih īt chāwáp w̄t jī. Pánihna, queét, dawá bita biícdih Jesúíh taini doonádih īt bohénap w̄t jī.

Chéneji Pablo tāini doonádih naóh jibidih ã bejat

36 Táttimah, Antioquía tátchidih maatápdih jumniji Pablo Bernabédih nin pah ãt nijíp wut jī:

—Chóbe, nihat tátchinadih moón jwī jwíih naóhnitjidih jwī táoh en jibjīh, páant māntih, ãt nijíp wut jī.

37 Páant ã nijíchah joinít, Bernabéboó Juan Marcosdih ĩjeéh ãtih ub bejíhip wut yuh jī.

38 Caánboó ï jwíih jibichah, ĩjeéh Panfilia baácnajáibíniji yuhna, biic yoobó nihcan, ãt jwúubah júuwáp wut jī. Caán biic yoobó ã nihcatdih enniji, Pablo caandih chéneji ãt ub bejíhcap wut jī.*

39 Páant ã ub bejíhcah enna, Bernabé Pablojih queétjeh tabit míic nijinít, ït míic cádahap wut jī. Pánihna, Bernabéboó Chipre wāt jumni quewana Juan Marcosdih ãt nūmah chéuh bejep wut jī.

40 Pabloloó Silasdih ã chéen pínahdih níonit, ãt nūmah bejep wut jī. Pánihna, ï bohénadih bejat pínah jātih, “Paá, queétdih en daonít, ma tāi teo wáacá”, Jesúíhwā ït niij uábáp wut jī. Páant ï uábat táttimah, Pablo Silasjīh ït bejep wut jī.

41 Pánih bejnit, Siria baácnabut júibinit, caanjīh moón Jesúíhwādih jwúub bohéna, queétdih ït tāi teo wáacap wut jī.

16

Timoteo Pablowäjeéh ã bejat

1 Cilicia baácmant Derbe tátchina júibí, yap bej, Listra tátchina Pablowā ït júibinap wut jī. Caanná júibinit, Timoteo wāt jumnidih ït jwāááp wut jī. Ñ

* **15:38** Hch 13.13

íin judío wili, ã íip Griego cãac wut jí. Timoteo, ã íin biícdih Jesúsdih jepahnit wut jí.

² Listra tátchidih moón, Iconio tátchidih moonbát Jesúhwā “Timoteo tái chajni caá”, ípí nijíp wut jí.

³ Páant í nijíchah joinít, Pablo Timoteodih át numah bejíhip wut jí. Obohjeéhtih, caán baácdih moón judíowáboó “Timoteo íip Griego cãac caá”, í nijíchah joinít, judíowā í íijcat pínah nijjná, Pablo Timoteodih quehli nah yapat chóodih át bóodat tautap wut jí.

⁴ Páinhna, Pablo Silasjíh Timoteodih némah jibna, ded í juibíni tátchidih moondih Jerusalén tátchidih moón Jesús ã naawát tautnit, Jesúhwádih waóhnitbut í daác wahni náojidih ít en naawáp wut jí, caandih í jepahat pínah nijjná.

⁵ Páant í naawáchah, Jesúhwā caandih chah ít tái jenah joyóp wut jí. Páinhna, queét yeó jáap jumat pah chah ít dao béjep wut jí.

Pablo Macedonia baácdih bóodih ã oo jámat

⁶ Táini Espíritu Asia baácboó queétdih Dios naawátdih bohénadih át bejat tautcap wut jí. Páant ã wahcah, queét Frigia baácdih, Galacia baácdih moondihjeh ít bohé jibip wut jí.

⁷ Páinh jib bejna, Misia baácna juibinit, Bitinia baácna ít bejíhip wut yuh jí. Obohjeéhtih, Táini Espíritu queétdih caánboó át bejat tautcap wut jí.

⁸ Páant caanná ã wahcah, Misia baácdih yap bej, Troas jélitna ít dei juibínap wut jí.

⁹ Caanná dei juibinit, ūona, Pablo nin pah át oo jámap wut jí: Macedonia baácdih bóo ã pebh ūhachah, át enep wut jí. “Jwiít Macedonia

baácdih moondíh ma teo wáac júuwú”, Pablodih át niíj bidip wut jí.

10 Pánih oo jámniji jáanit, jwíih bií déedih ámoh péa, Macedonia baácna jwí bejep jí. “Dios caán baácna ãih táini doonádih jwiítdih naáwát tóutna caá ã chajap”, jwí niíj jéihyep jí. Weém Lucasbut Íjeéh wá bejep jí.

Pablowá Silas biícdih Filípos tútchibooó ūmat

11 Troas tútchimant Macedonia baácna bejat tóut nijiná, jélitna dei juibínit, johlitjíh bejni bádí jääj chóodih waadnít, Samotracia wáti jumni quewadih jwí chúuh juibínap jí. Biíh yeó jáap Neápolis tútchina jwí chúuh juibínap jí.

12 Pánih juibí, caán tútchidih yap bejnit, Filípos tútchina jwí juibínap jí. Caán tútchi Roma tútchidih moón ūjá jumni tútchi, Macedonia baácboó jwíih jumni tútchi tají. Oboh jumni tútchi át nihcap tají. Caanná maatápdih jwí jumap jí.

13 Judíowáih chooát yeó jáapdih caán tútchimant bac bejnit, mæj jwéejna jwí juibínap jí. Caanjíh Diosdih wábát tóut nijiná, judíowá ūpí míic wáacap tají. Caanjíh juibí chúudnit, wáac jumnít yaáhdhíh Jesúih táini doonádih jwí naáwáp jí.

14 Biíc wili jwiítdih joiníh, Tiatira tútchidih boli Lidia wáti jumnih mi jumap jí. Caánt bádí jíib jumni yéguehdih jíib chajnih, judío wili nihcan yahna, Diosdih tái wéinh mi jumap yah jí. Obohjeéhtih Jesúih doonádih mit joi jwáhcap tají. Pánihna, Pablo Jesúih doonádih ã naáwáchah, tái jepahíhatdih Dios caántdih át wáháp tají.

15 Páant mi jepahachah, caántdih miíh mʉudíh moón biícdih Pablowā ī daabánap jī. Daabá péanachah, nin pah jwiítdih mi nijíp jī:

—‘Caántboó Jesúsdih tʉi jepahnih caá’, niíj jenah joiná, wʉjeeh jʉohnit, wʉih mʉaboó ñi chʉo jwʉhʉá, jwiítdih mi nijíp jī.

Páant mi nijíchah joinít, miíh mʉuná jwʉ chʉwáp jī.

Pablowādih nemat mʉaboó ī nemat

16 Biíh yeó jáapdih Diosdih ʉubát pebhboojéh mʉntih jwʉ jwʉub bejehah, nemép jʉmnih jwiítdih mi jwʉááp jī. Caánt teo wʉhnih jʉmna, “Meemdih nin pah ã yapbipna caá”, cʉacwʉdih niíj naóhna, mi maátadih bʉdí mit jíib teo wʉhʉp tajī.

17 Pánihna, jwiít Pablo biícdih jwʉ bejehah, nin pah mi niíj ñaác ñʉán péenap jī:

—Nit Dios chah wʉpnidih teo wʉhnit caá. Jwiít iiguípna jwʉ bejat déedih ded pah Dios jwiítdih ã tʉi ʉbat pínahdih ë naóhna caá, mi niíj ñaác péenap jī.

18 Maatápdih caandih páant mi niíj tac bʉugá péena, Pablodih ã tʉi naáwát dée mi bojcap jī. Páant mi niíj ñaacáchah joí chʉunít, Pablo tac pʉud ennit, nemépdih nin pah ã niíj jʉlhñʉp jī:

—Jesucristo ã wʉpatjʉh meemdih wʉ wʉtña caá. Caántdih cádahnit, ma bac bejeé, ã nijíp jī.

Páant ã nijíchahjeh, nemép ãt bac bejep tajī.

19 Páant ã bacat tʉttimah, caánt mi jíib teo wʉhat ã bʉudáchah ennit, mi maátaboó bʉdí íijnit, Pablo, Silasdihbʉat ë tewep jī. Teonit, caán tʉtchi tac yoóbó jʉáhna ë ʉb bejep jī.

20 Pánih ub jəibínit, peéh chājat tāutnit pebhna jwejnit, nin pah ī niíj naóh yacap jī:

—Nit judíowā jwīih tātchidih moondih tac buugánadih īt jūuwáp taga.

21 Queét jwī nəowā ī wətatdih cádahat tāutnit, biih wətatdih naóhna caá ī chājap. Jwiít Roma tātchidih moón maáhdih jepahnit jəmna, nit ī naáwátboodih jwī jéih jepahcan caá, ī niijíp jī.

22 Páant ī niijíchah joinít, dawá Pablowādih ī iijip jī. Pánihna, peéh chājat tāutnitboó Pablowāih yégueh chóodih yeo wáyat tāutnit, máa nahnajīh queétdih ī pəñat tāutap jī.

23 Páant queétdih ī pəñat péanachah, nemat muúboó ī nemat tāutap jī. ī nemat túttimah, nemat muúboó en daonídih ī tái en dawát tāutap jī.

24 Páant ī wətuchah, caán muúdih en daoníboó péeni tolíhna queétdih āt nemep wət jī. Pánih nemnit, máa naanájīh ūih wúunadih āt nah chéwep wət jī.

25 Chei tac yoób Pablo Silasjīh Diosdih uúbhnit, īt wēi ewep wət jī. Páant ī wēi ewechah, bita nemat muúboó jəmnitbut īt joyóp wət jī.

26 Páant ī wēi ewechahjeh, caán muú təbit méménachah, nihat jēcna āt waát beed bējep wət jī. Nemát muúboó jəmnitdih ī chéwatji tōpnabut āt jwāat beed bējep wət jī.

27 Páant ā yapachah ennít, queétdih wapníboó “Nin nemat muúboó jəmnit inát jweiná caá. ī jweyéchah, wā maáta weemdih ī peéh maobipna caá”, āt niíj jenah joyóp wət jī. Páant niíj jenah joinít, āih íibat naadih jwāat wáinit, āt míic jwāaguíhip wət yəh jī.

28 Obohjeéhtih, ã míic jwãaguíhichah ennit, Pabloboó caandíh nin pah ãt niij ñaác ejep wut jí:

—Meemjéh ma míic jwãagca bojoó. Jwiít nihat jwí jumna caá, ãt niijíp wut jí.

29 Páant ã niijíchah joinít, queétdih wapniboó “Jí júuwú, jíí júuwú”, ãt niij ejep wut jí. Queét pebhna ñáo ñah bej, méménit, Pablo Silas ñih jítcha pebh ãt páah yoh ñajap wut jí.

30 Pánihna, queétdih ub bac bejnit, nin pah ãt niij uuþh joyóp wut jí:

—Jesúih jumíhna, ded pah tigaá wā châjbi? queétdih ãt niijíp wut jí.

31 —Jwí Maáh Jesúsdih táí jenah joinít, ma jepahaá. Ma déewâbut caandíh ï jepaha naáh. Páant ñi jepahachah, yeéb iiguípna bejnit déejidih Diosboó ã táí ubbipna caá, Pablowã caandíh ït niijíp wut jí.

32-33 Chei tac yoobjéh Pablowã Jesúih táini doonádih ï naóh péanachah, queétdih wapni ãih muuná ãt n̄mah bejep wut jí. Caanná n̄mah juibinit, ï pñatji yahwítnadih ãt chocop wut jí. Æ choc péaat táttimah, Jesúsdih caán ã déewã biícdih ï jepahachah, queétdih Pablowã ït daabánap wut jí.

34 ï daabáát táttimah, queétdih wapniji Pablowâdih jeémát ãt wñhüp wut jí. Pánihna, caán ã déewã biícdih Jesúsdih jepahnit, bádí ït weñep wut jí.

35 Baabáchah, tútchidih moón maátaboó Pablowâdih ï watat pínah niijná, soldadowâdih nemat muuná ït wahap wut jí.

36 Páant ï bacaat tútatdih joinít, Pablowâdih wapniji queétdih nin pah ãt niijíp wut jí:

—Maáta yeebdíh ít bacaat tāutap wut be. Pánihna, úumcanjeh, ñi bac bejeé, át niijíp wut jí.

37 Páant á bacaíhatdih joinít, Pabloboó soldadowádih nin pah át niij naawáp wut jí:

—Jwiít jwí yéej chājcan be. Jwiítdih naóh yacnit í niiját pah biíh niij naóhni á wihsah yahna, ñi peéh chājachah, yoobópdih nihcan be. Obohjeéhtih, jwiít Roma baácdih moón jwí jumachah yahna, jwiítdih queét maátaboo cāacwā í enepdih í puñat tāutap be. Pái péanit, nemat muúboó í nemep be. Pánihna, jwiítdih í yéej chājatjidih tíicnit, ¿buu cāacwā í encah niít, í bacaíhip? Queét maátajeh tih jwiítdih bacanadih í júuwá naáh, át niijíp wut jí.

38 Páant á niijíchah joinít, soldadowáboó maátadih naawádih ít bejep wut jí. Pablo Silasjíh Roma baácdih moón í jumatdih jéihna, maátaboo queétdih í puñatji peéh chājat pínahdih ít úumap wut jí.

39 Pánihna, queét Pablowá pebh jibinit, nin pah ít niijíp wut jí: “Yeebdíh jwí yéej chājap be. Chéneji páant jwí jwáab chājcan niít”, ít niijíp wut jí. Páant niij péa, queétdih némah bac bejnit, maáta iih tútchimant ít bejat tāutap wut jí.

40 Páant í niijíchah joinít, Pablo Silasjíh nemat muumánt bac bejnit, Lidiaíh muumá ít bejep tají. Caanná jibinit, Jesúlhwá biícdih í míic wáacap jí. Pánih míic wáacnit, “Jesúsdih péena, ñi cádahca bojoó”, queétdih í niij wép naawáp jí. Páant niij péanit, Pablo Silasjíh Filipes tútchimant ít bejep jí.

17

Tesalónica tútchidih moón Jesúlhwádih í tíijat

1 Pánih Filipos tátchimant bejnit, Anfípolis tátchidih yap bej, Apolonia tátchidihbüt yap bej, Tesalónica tátchina queét ït juiibínap wut jí. Caanjíh judíowä ïmíic wáacat mœuã ãt jumap wut jí.

2 Pánihna, judíowäih chooát yeó jáap jumat pah ïpí bejat dée pah Pablowä judíowä ïmíic wáacat mœuñá ït bejep wut jí. Caanná juiibínit, tres semanas chooát yeó jáap jumat pah Dios naawátdih caanjíh moondih Pablo ãt bohénap wut jí.

3 Pánih bohéna, nin pah ãpí niij naawáp wut jí:

—Jwiít judíowä, jwí pãini, Dios ã wahni Cristo yeejép ã yapat pínah, ã wœnat pínah, ã jwúub boo pœd jœuwát pínahdihbüt jon jætih moón Dios naawátdih naóh yapanit ït daacáp tají. Wä naóhni Jesúdboó Dios ã wahni Cristo ã jumna caá. Caán caá jwí pãini, ãt niijíp wut jí.

4 Páant ã niijichah joinít, biquína caanjíh moón judíowä, dawá Griegowä Diosdihjeh wëinit, caán tátchidih moón maáta yaádhbüt caandih joinít, “Yoobópdih tigaá”, ït niijíp wut jí. Páant niijnít, Pablowadih ït péenap wut jí.

5 Obohjeéhtih, judíowä maátabooó ïjeéh péenachah ennit, búdí ït iijip wut jí. Pánih iijna, dawá yeejépwadih bid bojnit, nin pah ït niiját túutup wut jí: “‘Nit yeejép chajna caá ï chajap’, ñi niij ñaacá”, queétdih ït niij jac wutup wut jí. Páant ï niij ñaacáchah joinít, caán tátchidih moonbät Pablowadih ït iijip wut jí. Pánihna, judíowä ï maáta Jasón wët jumniñ mœuñá juiibínit, cäacwadih wöhíhna, Pablowadih ït bidip wut jí.

6 Obohjeéhtih, queétdih bid jucán, Jasónboodih, bita Jesúihwadihbüt ït teo wái bac bejep wut jí.

Pánih teo wái bac bejnit, tútchidih moón maáta pebhna ḫb jui'bínit, nin pah ñiíj naóh yacap wut jí:

—Pablowá nihat baácdih moondíh ñit tac buegánap wut be. Pánihna, buu jwíh tútchidihbüt tac buegánadih ñuiná caá.

⁷ Nin Jasón queétdih ãih muuná ãt waadát túutüp wut jí. Queét Roma tútchidih bóo jwí maáh César ã wutatdih yap yohnit, ‘Biíh maáh, Jesús caá ã wá’’, niijnít, jwí maáh ã wutatdih jwiítdihbüt ñ yap yohat túutna caá, ñiíj naóh yacap wut jí.

⁸ Páant ñiíj naóh yacachah joinít, nihat cääcwa ñiíj maáta biícdih tubit ñiijip wut jí.

⁹ Obohjeéhtih, queétdih ñiíj nemcat pínah niijná, Jasón, ãjeéh jumnitbüt caán tútchidih moón maátadih dinero ñit wuhüp wut jí.

Pablo Silasjíh Berea tútchina ñiibiyáat

¹⁰ Caan chéijeh waícanjeh Berea tútchina Jesúíhwá Pablowádih ñit wahap wut jí. Caanná jui'bínitji judíowá ñiíj míc wáacat muuná ñit waadáp wut jí.

¹¹ Tesalónica tútchidih moón ñiíj jenah joyátjidih Berea tútchidih moónboó Jesúíh doonádih chah tái joinít ñiíj wut jí. Pánihna, Jesúíh túini doonádih ñiíj joyát táttimah, “¿Yoobópdih niít?” niíj jéihíhna, yeó jáap jumat pah jon játih moón Dios naawátdih ñiíj daacátjidih ennit, ñiíj míc bohénap wut jí.

¹² Pánih bohéna, judíowá, Griegowá neoná, maáta yaádh biícdih, dawá Jesúsdih ñit jepahap wut jí.

¹³ Obohjeéhtih, Pablo Berea tútchidih moondíhbüt Dios naawátdih ã bohéát doonádih

joinít, Tesalónica tátchidih moón judíowā ī maáta caanná ī ñuuñ békep wut jī. Caanná ñuuñ juibínit, Berea tátchidih moondih tac buugána, ī yee naawáchah joinít, Pablowädih īt íjjip wut jī.

14 Páant ī íjjichah ennit, Pablodih bádí m̄aj jēlitna waícanjeh Jesúíhwā īt n̄umah dei bejep wut jī. Obo-hjeéhtih Silas Timoteojīh Berea tátchidih īt chāwáp wut jī.

15 Pánihna, caán jēlitmant Pablodih Atenas tátchina bádí jääj chóojīh īt n̄umah chāuh bejep wut jī. Pánih chāuh juibinitji, Berea tátchiboó īt jwáub aab békep wut jī, páant m̄entih. “Waícanjeh bejnit, Pablodih ñi pej jum bií”, Silas Timoteodihbüt īt nijjíp wut jī. Páant Pablo queétdih át nijját túutap wut jī.

Pablo Atenas tátchidih á jumat

16 Pablo Atenas tátchina juibínit, Silas Timoteodihbüt át páñiap wut jī. Pánih pāina, caán tátchidih át táoh jib bejep wut jī. Pánih táoh jib bejna, caán tátchidih moón ī pāp cáagnitdih “Jwīih dios caá”, ī nijjichah jéihnit, dawá á jumatdih enna, Pablo t̄ubit át jīgahap wut jī.

17 Pánih jīgahnit, judíowā ī míic wáacat m̄uuñá waadnít, judíowā, judíowā nihcannit yuhna, Dios-dih wēinitjīhbüt át míic wéhenap wut jī. Yeó jáap jumat pah Pablo caán tátchi tac yoóbó juáhna en jibnitjīhbüt át míic wéhenap wut jī.

18 Biquína Epicureowā ī jenah joyátdih bohémit, bita Estoicowā ī jenah joyátdih bohénitbüt Pablojīh īt míic wéhenap wut jī.

—¿Nin wéheat beedcánni ded pah tigaá á niíj wéhe? queét īt míic nijjíp wut jī.

Pánihna, Pablo ded pah Jesú斯 ã jumatjidih, ã boo pud jūwátjidihbüt ã naawáchah joinít,

—Caánboó biíh diosnadih naóhna caá ã chājap, ñit niijíp wut jī.

19 Túttimah, queét ïpí míic wáac juiibí wéhenapboó, Areópago wüt jumupna Pablodih ñit nūmah bejep wut jī.

—Ma jáap bohéátdih jwī jéihíhna caá.

20 Jwī joíca naáh doonádih ma naawáchah, jwī joíhna caá, queét Pablodih ñit niijíp wut jī.

21 Nihat Atenas tútchidih moón, biíh baácmant jūohnit caán tútchidih jumnitbüt, yeó jáap jumat pah jáap bohéátdih ïpí míic wéheíhip wut jī. Pánih jéihíhniit jumna, Pablo ã naawátdihbüt ñit joíhip wut jī.

22 Pánihna, Pablo Areópago wüt jumupboó ñah ñuhnit, caánboó wáac juiibíndih nin pah ñat niij naawáp wut jī:

“Atenas tútchidih moón, dawá pāpnitdih yeéb bùdí wēinit, ñi uábátdih wā jéihna caá.

23 Nin ñíih tútchidih dawá ñi pāp cág wēinitdih wā táoх enep be. Pánih en jibna, yeéb ñi wēinit cātíh, biícdih nin pah ñi niij daacátjidihbüt wā enep be. “WĒT JWĪ JÉIHCA NAÁH DIOS CAÁ”, ñit niij daacáp tabe. Yeéb caandíh jéihcan yuhna, caandíh ñi wēina caá. Pánihna, caán ñi jéihca naáhdih yeebdíh naawát tút caá wā chājap.

24 “Caán Dios nihat baácdih chāj, nihat baáckoó jumnidihbüt ñat chājap tajī. Pánihna, nihat jeáboó jumnit, baáckoó jumnitbüt ñi maáh caá. Cääcwā ñi chājni māudíh jumni nihcan caá.

25 Caán jwiítdih báadhdat támtni, caolih wáyat támtni, nihat biíh pah bóo chāj wéhni jumna, jwiít jwí teo wáacatdih ã náahcan caá. Caán moh yéejni nihcan caá.*

26 “Newé pínahdih caán Dios át jwíih chājap wut jí. Caanjíh nihat baácdih moondíhbüt át chājap wut jí. Pánihna, nihat baácboó jwiítdih át jwejep wut jí. ‘Nin pah bólíh maatápdih ã báadh jwéhbpna caá’, jwiítdih Dios át niíj jenah joyóp wut jí.

27 ‘Queét weemdíh bidnit, ï jwéhbpna caá’, Dios át niíj jenah joyóp wut jí. Obohjeéhtih, Dios yúup ã jumcan caá. Jwíjeéh tigaá ã jumap.

28 Nin pah biíh át niíj daacáp tají: ‘Caandíh míic wéhenit pínah jwiítdih át chājap wut jí. Pánihna, jwíjeéh ápí jumna caá’, ít niíj daacáp tají. Jon játih moón ñi déewäbüt ‘Jwiít Dios weh caá’, ít niíj daacáp tají.

29 Pánihna, ‘Jwiít Dios weh caá’, niíj náhnina, oro, plata, jeejíh yeéb ñi jenah joyátjeh ñi chājnidih ‘Jwíih dios caá’, niíj jenah joyátdih ñi cádahaá.

30 Jon játih moón Diosdih jéihcannit jum jwéhna, í yéej chājachah yuhna, Dios át peéh chāj jwéhcap wut jí. Obohjeéhtih, baa láá nihat baácdih moón í yéej chājatdih át cádahat támtp wut jí.

31 Táttimah, Dios át jenahni yeó jáapdih nihat baácdih moón táinitdih, yeejépwädihbüt ded pah í chājatji jíib á jíib chājbipna caá. Pánih chājni pínahdih Jesúsdih Dios nin baácboó át wahap wut jí. Jesús wánnidih yuhna, át jwáub booanap tají. Pánih booana, ‘Ded pah cääcwä Í chājatji jíib nin wä booani á tui jíib chājbipna caá’, Dios cääcwädih

* **17:25** 1R 8.27; Is 42.5; Hch 8.47

āt niijé jéihyanap wut jī”, Pablo Atenas tátchidih moondih āt niijíp wut jī.*

³² Páant cääcwä ī boo püd jääwätjidih ā wéhenachah joinít, biquína Pablodih īt deoh naáwáp wut jī. Obohjeéhtih, bitaboó nin pah īt niijíp wut jī:

—Chéneji caandih ma naáwáchah, jwī jwääb joíhna caá, īt niijíp wut jī.

³³ Páant ī niiját tátteimah, īmíc wáacapmant Pablo āt bejah bojop wut jī.

³⁴ Daocánnit Jesúsdih jáap jepahnit, caán biícdih īt péenap wut jī. Biíc newé, Dionisio wüt jumni, Areópagodih maátajeéh jumni, Jesúsdih āt jepahap wut jī. Biíc wili Dámaris wüt jumnih, bitabut Jesúsdih īt jepahap wut jī.

18

Pablo Corinto tátchiboó ī jummat

¹ Tátteimah, Pablo Atenas tátchiboó jumni Corinto wüt jumni tátchina āt bejep wut jī.

² Caanná jibínit, judío cääc Aquila wüt jumnidih āt jwääáp wut jī. Roma tátchidih moón ī maáh Claudio Roma tátchiboó jumnit judíowädih ā bejat tátchah, Aquilaboó yad Priscilajih bejnit, Corinto tátchina jåtih ītát jibínap wut jī. Aquila Ponto wüt jumni baácdih bóo wut jī. Pánihna, queét Corinto tátchidih ī jumchah, Pablo queét pebhna enedih jibínit, ijééh āt chåwáp wut jī.

³ Aquilawä nñüpwa chóojih muddih teo jíib chäj wåhniit īt jumáp wut jī. Pablobut caán déedih teoni jumna, ijééh āt tewep wut jī.

* **17:31** Sal 9.8

4 Pablo chooát yeó jáap jumat pah, judíowā ī míic wáacat m̄uná juibinit, queét Jesúsdih ī jepahat pínah nijiná, judíowā, judíowā nihcannitdihbüt Dios naawátdih ãt naawáp wut jī.

5 Silas Timoteojih Macedonia baácmant Corinto tátchina ī juibínachah, Pablo yeó jáap jumat pah judíowādih Dios naawátdih ãt naawáp wut jī. “Jesús caá jwiít judíowā jwī pāini, Dios ã wahni”, ãpī nijíp wut jī.

6 Páant ã niíj bohénachah, judíowā caandih īt joíhcap wut jī. Pánih joíhcan yap yohnit, caandih īt juihñap wut jī. Páant ī joíhcatdih enna, queétdih ã cádahatdih juihna, Pablo ãih jih bóo yégueh chóodih tóo d̄ugnit, ãt n̄éenc mao jéenanap wut jī. Pánih chājnit, queétdih nin pah ãt niíj juihñap wut jī:

—Yeéb ñi yap yohatji jíib iiguípna ñi bejbipna caá. Pánihna, bue judíowā nihcannitdih Jesúih doonádih naawádih wā bejbipna caá, ãt nijíp wut jī.

7 Páant niíj péanit, judíowā ī míic wáacat m̄umánt bac bejnit, Tito Justo wut jumniíh m̄uná ãt waad juibínap wut jī. Caán judío nihcan yahna, Dios yoobátdih wēini wut jī. Ñih m̄u judíowā ī míic wáacat m̄u pébh ãt jumap wut jī.

8 Crispo wut jumni, judíowā ī míic wáacat m̄udih bóo maáhji, ãjeéh boli, ã wehbüt, Jesúsdih īt jepahap wut jī. Pánihna, dawá Corinto tátchidih moón Pablo ã naawátdih joinít, Jesúsdih īt jepahachah, ïpī daabánap wut jī.

9-10 Biíc chei ãocanje, Pablo oo jámat déedih ã enechah, Jesús caandih jigochnit, nin pah ãt niíj naawáp wut jī. **“Majeéh wā jumna caá. Nin tátchidih moón dawá w̄ihwā ī jumna caá.**

Páinhna, bita meemdíh yeejép ī chājíhichah yuhna, úumcanjeh, wā naawátdih ma naóh cádahca bojoó. Páantjeh ma jumah bojca bojoó”, át niijíp wut jī.

11 Páant á niijíchah joinít, biíc jópchi túi beéd, biíh jópchi tac yoób caanjíh moondíh Dios naawátdih Pablo át naóh jumap wut jī.

12 Caán tátchidih Pablo ñjeéh á jum jwahchah, Galión wut jumni, Acaya baácdih moón maáh át jumap wut jī. Páinhna, caán láá judíowā ī maáta nihat biíc yoobó jenah joinít, Pablodih naóh yacat túut niijná, Galión pebhna caandíh ít ub jibínap wut jī.

13 Pánih ub jibínit, Galióndih nin pah ít niíj yee naóh yacap wut jī:

—Ninboó cääcwā ded pah Diosdih ī weñat pínahdih bohéna, Moisés á wutatjiboodíh á jepahat túutcan caá, ít niijíp wut jī.

14 Páant ī niíj yee naawáchah joinít, Pablo á naawíhichahjeh, Galiónboó judíowádih nin pah át niíj jepahap wut jī:

—Nin jwiít Roma baácdih moón jwī maáta ī wutatdih yap yohni á jumuchah nihna, yeebdih wāta jepahap tagaa.

15 Obohjeéhtih, yeéb judíowā ñi wutatboodíh caán yap yohni á jumuchah, ñíih pínahjeh caá. Caandíh wā jéihcan caá, át niijíp wut jī.

16 Páant niijnít, queét naóh yacnitedih áih tolíhmant át bacanap wut jī.

17 Páant á bacanachah, Sóstenes, judíowā ī míic wáacat muudíh bóo maáhdih teonit, Galión á enepdih caandíh ít pñap wut jī. Páant ī pñuchah enna yuhna, Galión át enah bojop wut jī.

Pablo Antioquía tútchina ã jwáub bejat

18 Páant ï niíj naóh yacat tåttimah, Pablo Corinto tútchiboó maatápdih jumniji “Wã bejna caá”, nijinít, Jesúíhwädih åt cádah bejep wut jí. Páant niíj péa bejna, Aquila Priscilajih Siria baácna cháuh bejat tåut nijiná, Cencrea wët jumni jëlitdih ït páud dei bejep wut jí. Pánihna, jääj chóodih ï waadát pínah jätih, judíowä ïpř chäyat pah, Pablo Diosdih ã naawátjidih péanit, åt jwáub waó bojat tåutap wut jí.*

19 Páinh boja péanit, queét Éfeso tútchina ït cháuh bejep wut jí. Caanná cháuh juibinit, Aquila Prisciladihbüt Pablo åt cádahap wut jí. Páinh cádahnit, judíowä ï míic wáacat muuná åt bejep wut jí. Caanná juibinit, míic wáacnit judíowäjih ded pah Jesús ã jumatdih åt míic wéhenap wut jí.

20 Páant ï míic wéheat tåttimah, caandih ïjeéh ït chäwát tåutap wut yuh jí. Obohjeéhtih, “Ñijeéh wä jéih chäocán caá.”

21 Dios ã náahachah, wã jwáub jüóhbipna caá”, queétdih Pablo åt nijíp wut jí.

Páant niíj péanit, Éfeso tútchimant åt cháuh bejep wut jí.

22 Pánihna, Cesarea tútchina cháuh juibí, aab béj, Jerusalén tútchina åt aab juibinap wut jí. Caanná aab juibinit, caanjih moón Jesúíhwä míic wáacnidih ded pah åt chäyatjidih naóhnitjeh, Antioquía tútchina åt yap bejep wut jí.

23 Pánihna, maatápdih caanjih jumniji Galacia baácdih, Frigia baácdih åt jwáub jib bejep wut jí, páant munthi. Caán baácnadih moón Jesúíhwädih ã

* **18:18** Nm 6.18

jwáab bohénachah, chah Jesúsdih ñt táí jenah joyóp wut jí.

Apolos Éfeso tútchidih moondíh Dios naawátdih á bohéát

24 Pablo Galacia baácdih, Frigia baácdihbut á bohé jibichah, Apolos wut jumniboó, judío cäac Alejandría tútchidih bóo, Éfeso tútchina át juibínap wut jí. Caán Apolos táí naóhni jumna, Dios naawátdih jon játih moón í daacátjidih téi jéihnibut át jumap wut jí.

25 Biíh caandíh Jesúíh táini doonádihbut át bohénap wut jí. Pánihna, bádí weñatjíh caán doonádih át táí bohénap wut yuh jí. Obohjeéhtih, Juanji á daabáátdihjeh át jéihyep wut jí.

26 Judíowá í míic wáacat muaná Apolos úumcanjeh, queétdih át bohé jwíhip wut yuh jí. Obohjeéhtih, á táí jéih beedácah enna, caandíh bohéát túut niijná, Priscila, Aquilajíh Apolosdih fih muuná át némah bejep wut jí.

27 Páant í táí bohéát tútimah, “Acaya baácna be-jat túut”, Apolos á niijíchah joinít, Jesúíhwá caandíh “Ma táí bejeé”, niijnít, í daácní néodihbut ít wáháp wut jí, Acaya baácdih moón Jesúíhwá caandíh í táí wéi jwääát pínah niijná. Pánihna, Apolos caanná juibínit, caán baácdih moón Dios á oyatjíh Jesúsdih jepahnitjidih át bohé teo wáacap wut jí.

28 Caán tútchidih moón judíowádih nin pah ápí niíj naawáp wut jí: “Jesús tigaá Dios á wahni, jwiít jwípí páini”, cäacwá í enepdih át niijíp wut jí. Pánihna, Dios naawátdih jon játih í daacátjidih á táí naawáchah joinít, “Yoobópdih nihcan caá”, ít jéih

nijjcáp wut jī. Pánih naóhna, Jesúíhwādih Apolos chah āt jwáub teo wáacap wut jī.

19

Pablo Éfeso táchina ã bejat

¹ Corinto táchidih Apolos ã jumuchah, Pabloboó Frigia baácdih jumniji jeé yoób púud dei bej, Éfeso táchina ãt juibínáp wut jī. Caanná juibinit, biquína ã jéih jwuhcannit Jesúíhwādih ãt jwääáp wut jī.

² Queétdih jwääáhnit, nin pah ãt niíj uábh joyóp wut jī:

—¿Jesúsdih ñi jáap jepahachah, Táini Espíritu yeebdíh ã waadnít jí? ãt niijíp wut jī.

—Táini Espíritu ã jumatdih jwiítdih ñi naóhcan jí, ñit niíj jepahap wut jī.

³ —¿Táini doonádih yeéb ñi jepahachah, ded pah tií yeebdíh ñi nih chāj daabá? Pablo queétdih ãt niíj uábh joyóp wut jī.

—Juan Daabáni ã naáwátdih ñi jepahachah, ã daabáátji pah jwiítdih ñi daabánáp jī, ñit niíj jepahap wut jī.

⁴ —Cáacwā ñi yéejatdih ñi yohochah ennit, queétdih Juan ãt daabánáp wut jī. Pánih daabána, ñi yéejat yohat júutna ñi chājap wut jī. Obohjeéhtih, Juan cáacwādih nin pah ápí niíj naáwáp wut jī. ‘Wā túttimah júohnidih ñi táí jepahaá’, ãt niijíp wut jī. Páant niijná, Jesúsdih niijná ãt chājap wut jī, Pablo ãt niíj naáwáp wut jī.*

⁵ Páant ã niijichah joinít, Jesús ã wēpatjíh queét ñit daabáát túutup wut jī.

* **19:4** Mt 3.11; Mr 1.4,7-8; Lc 3.4,16; Jn 1.26-27

6 Pánih daabánitdih Pablo ã teo jāha ʉ́ubáchah, Táini Espíritu queétdih ãt waadáp wʉ́t jī. Páant ã waadáchah, mácah wéheatjīh Diosdih wẽi naóhnit, ã naáwátdihbʉ́t ït naóh yapanap wʉ́t jī.

7 Queét nihat doce neoná ït jʉ́mʉ́p wʉ́t jī.

8 Queétdih naáwát táttimah, Pablo judíowã ī míic wáacat mʉ́uná waadnít, ãt bohénap wʉ́t jī. Biíc peihcanni widh pohba Éfeso tútchiboó chooát yeó jáap jʉ́mat pah ʉ́umcanjeh, Dios maáh ã jʉ́matdih naóhna ãt chājap wʉ́t jī. Páant ã naáwáchah joinít, “Ã naáwát yoobópdih caá”, ït míic niijíp wʉ́t jī.

9 Obohjeeéhtih, bitaboó joílhcan, cääcwã ī enechah, Jesúih doonádih ït yéej naáwáp wʉ́t jī. Páant ī yéej naáwáchah joinít, judíowã ī míic wáacat mʉ́umánt Pablooboó Jesúihwãdih nʉmah bac bejnit, Tirano wʉ́t jʉ́mníiñ mʉ́uná ït bejep wʉ́t jī. Pánihna, caán mʉ́udih yeó jáap jʉ́mat pah Jesúih doonádih ãpĩ bohénap wʉ́t jī.

10 Chéne jópchi caanjīh ãt bohénap wʉ́t jī. Páant ã bohénachah, nihat Asia baácdih moón judíowã, judíowã nihcannitbʉ́t jwī Maáh Jesúih táini doonádih ït joyóp wʉ́t jī.

11 Dios ã wẽpatjīh jwiít cääcwã jwī jéih chājca naáhdih chājnít, Pablo dawá láá wʉnnitdih ãt booaa jʉ́utʉ́p wʉ́t jī.

12 Dios ã wẽpat caandíh bádí ã jʉ́mʉ́chah, ãih bácahdih cääcwã ī chʉ́úáni chónadih ʉ́b bejnit, wʉnnitdih ī cáagachah, ɬpĩ boonap wʉ́t jī. Ded nemép jʉ́mnidih caán chóojīh ī cáagachah, nemépwāboó ɬpĩ bac bejep wʉ́t jī.

13 Obohjeeéhtih, bita judíowã jióhnitboó jibnit, nemépwãdih ɬpĩ bacanap wʉ́t jī. Pánihna, Pablo ded

pah ã chājatdih ennitji nemépwādih bacaíhna, nin pah ūtih niij wut wut yah jī: “Pablo ã bohéni Jesúś ã wēpatjīh yeebdih jwī wutna caá. Ni bac bejeé nin newémant”, īpī nijjíp wut jī.

14 Esceva wut jumni, siete ã wehboó páant ūt chājap wut jī. īip judíowā sacerdotewā ë maátajeéh jumni ãt jumap wut jī.

15 Pánihna, ã weh nemépdih ë bacaat déedih, nemépboó nin pah queétdih ãt nijjíp wut jī: “Jesúsdih wā jéihna caá. Pablodihbut wā jéihna caá. Obohjeeéhtih, yeébboodih wā jéihcan caá”, ãt nijjíp wut jī.

16 Páant nijjnítjeh, nemép jumniboó ñaáp júóhnit, queétdih ãt teo puñap wut jī. Páant ã puñuchah, yégueh wihcannit, yahwítna jumnit, caán muumánt queét ūt ñáo bac peéet wut jī.

17 Páant ë yapachah, nihat Éfeso táchidih moón, judíowā, judíowā nihcannitbut caán doonádih joinít, bádí ūt úumap wut jī. “Jesús ã wēpat bádí caá”, nihat cääcwā ūt míic nijjíp wut jī.

18 Dawá Jesúsdih jepahnitji, nihat cääcwā ë enechah, ë yéej chājatjidih Diosdih ūt naawáp wut jī.

19 Queét cätih dawá jióhnit ūt jumap wut jī. Pánihna, jióhna ë enat papélah quiítnajidih caanná ub júóhnit, cääcwā ë enechah, ūt cáo yohop wut jī. Caán quiítnaji ã jíib jumatdih ë jenah enechah, cincuenta mil yeó jáapna tewat jíib pah bóo ãt jíib jumap wut jī.

20 Páant ë chājat doonádih joinít, chah dawá Jesúíh doonádih jepahnit, ūt túi túut nūumap wut jī.

21 Táttimah, Pablo nin pah ãt niij jenah joyóp wut yah jī: “Macedonia baácna júibí yap bej, Acaya

baácna juibinit, Jerusalén tátchina wā jwáub bejbipna caá. Caanná juibíni Roma tátchina enedih wā bejbipna caá”, át niij jenah joyóp wut jī.

22 Pánihna, Timoteo, Erasto wāt jumnijīh caandih teo wáacnitudih Macedonia baácna átát wah waawá bojop wut jī. Pánih wah boj péanit, Pablo maátcanjeh Asia baácboó, Éfeso tátchidih biícjeh át chāo jwáhup wut jī.

Éfeso tátchidih moón ī jāih ñaacát

23 Pablo Éfeso tátchidih á jumuchah, caán tátchidih moón Jesúih doonádih náahcan, Pablodih ít juihñup wut jī.

24 Demetrio wāt jumni, ūih dios wili Artemisa wāt jumnihíh botoni muu dáhnadih platajīh ápí chājap wut jī. Bitabut biíc yoobó teonit, ī jíib chāj wāhna, bādí ipí jíib tewep wut jī.

25 Demetrio queétdih bid wáacnit, nin pah queétdih át niijíp wut jī: “Ñi joyoó. Nin tewatjīh bādí jwā jíib tewatdih ñi jéihna caá.

26 Obohjeéhtih, nin Pablo á bohénachah, jwiítih á tobohna caá. ‘Dioswā déedih cāacwā ī pāpnidih báadhni nihcan caá’, ápí niij bohéra caá. Páant á niijíchah joinít, dawá Éfeso tátchidih moón, nihat Asia baácdih moonbāt á bohéátdih ‘Yoobópdih tigaá’, ī niijná caá.

27 Páant niijná, jwā tewatdih cāacwā yeejép ī wéhebipna caá. Jwāl dios wili Artemisaíh muudíhbāt ī yohbipna caá. Pánihna, nihat Asia baácdih moón, nihat baácnadih moonbāt caántdih wāl uábhnitji ī cádahbipna caá”, Demetrio queétdih át niijíp wut jī.

28 Páant ã niijíchah joinít, queétbüt íijnit, ït jāih ñaác ñuhüp wüt jī: “Artemisa, jwiít Éfeso tátchidih moónih dios wili wěpék wili mi jumna caá”, ït niíj jāih ñaacáp wüt jī.

29 Pánihna, nihat Éfeso tátchidih moonbát íijna, biíc yoobó ït niíj ñaacáp wüt jī. Pánih íijnit, Gayodih, Aristarco wät jumnidihbüt teonit, cääcwä ï míic wáacap jáduna queétdih ït wái bejep wüt jī. Gayo, Aristarcojih Macedonia baácdih moón Pablo ã pej jum jibnit ït jumüp wüt jī.

30 Pablo queét cääcwädih wéhenadih ã bejíhichah yuhna, Jesúlhwåboó caandih ït wahcap wüt jī.

31 Bita caán baácdih moón ï maáta Pablo ã chéenwåbüt ã bejcat pínah niijná dooná ït wahap wüt jī. “Cääcwä ï míic wáacapboó ã bejca bojo naáh”, Pablodih ït niíj naawát túutüp wüt jī.

32 Dawá caanjih míic wáac juiinít biícdih “¿Dépanih tigaá jwiít míic mawat túut jwí chaj?” ït niíj jenah joicáp wüt jī. Queét tabit ñaácnit, ït jāih yapanap wüt jī. Biquína mácah ït jāih ñaacáp wüt jī. Bitabüt mácah ït jāih ñaacáp wüt jī.

33 Biquína judíowä Alejandro wüt jumnidih cääcwädih ït naawát túutüp wüt jī. Pánihna, Pablowä ded pah ï chajatdih ã yoób naawát túut niijná, Alejandro “Laihca bojoó”, niijná, ãih téihyajih júutnit, ãt yayát túutüp wüt yuh jī.

34 Obohjeeéhtih, caán judío ã jumuchah ennit, nihat cääcwä chah íijnit, biíc yoobó chéne horas pohba ït ñaác jāih ñuhüp wüt jī: “Artemisa, jwiít Éfeso tátchidih moónih dios wili wěpék wili mi jumna caá”, ït niíj ñaacáp wüt jī.

35 Páant ï niíj ñaác jāihñuchah ennit, Éfeso

táatchidih moón maátadih teo wáacniboó, “Laihca bojoó” niijnít, nin pah át niíj naawáp wut jí: “Wā déewääá, yeéb Éfeso táatchidih moón, ñi joyoó. Jwíih chah wépép dios wili Artemisaíh muudíh wapnit jwiít jwí jumatdih nihat baácdih moón ī jéihna caá. Jeámant caánt pah jígojni buúg jéen júóhnidih en daonít jwí jumuchahbüt ī jéihna caá.

36 Bita ‘Nin yoobópdih nihcan caá’, ī jéih niijcán caá. Pánihna, ñi míic júih cádaħħaa. Táinijeh ñi joyoó.

37 Nit yeéb teo júóhnit jwíih dios wilidih yeejép niíj wéhecan, miíh muudíh waad béjnit, ī nuumcáp be. Pánihna, ñi túi chājaá.

38 Demetrio, platajíh teonit biícdih naóh yaquíhna, peéh chājat táutnitboodíh naóh yacadih ī beje naáh.

39 Jwáub míic wáacna, táinijeh ñi míic wáacáp, buca. Yeéb buu ñi chājatji pah ñi jwáub chājca bojoó.

40 Buu yeéb ñi míic júih ñaacátdih jwí maáta joinít, ‘Jwiítdih ī yohbipna caá’, ī niíj jenah joiná nacaá. Pánihna, yeéb ñi niíj ñaác júih ñuhatjidih queétdih táinijeh jwí jéih naóhcan niít”, maátadih teo wáacniboó queétdih át niijíp wut jí.

41 Páant niíj naóh péanit, “Páant bóojeh tigaá. Ñi bejeé”, át niijíp wut jí.

20

Macedonia baác, Grecia baácnabüt Pablo ãjibíát

1 Páant ī júih ñaác yayát túttimah, Pabloboó Jesúíhwädih bid wáacnit, át jwáub bohénap wut jí, Jesúsdih ī cádaħħcat pínah niijná. Pánih bohé péanit, “Wā bejna caá”, niijnít, Macedonia baácna bejna, queétdih át cádaħ bejep wut jí.

2 Caanná juibínit, Dios naáwátdih táoḥ naóḥ bohénit, caanjíh moón Jesúíhwādih āt weñanap wt j̄i. Queétdih Dios naáwátdih táoḥ naóḥ bejna, Grecia baácna āt juibínap wt j̄i.

3 Pánih juibínit, caán baácdih biíc peihcanni widh āt chāo jwéhp wt j̄i. Caanjíh jumna, Siria baácna āt jwáb cháuh juáwíhip wt j̄i. Obohjeéhtih, judíowā caandíh tewíhat doonádih āt joyóp wt j̄i. Caán doonádih joinít, Pablowā Macedonia baácboó bejni namádih jwáb aáb bejnit, Filipos tútchina ī puad dei juyáp wt j̄i.

4 Páant ī juáwúchah, Berea tútchidih bóo, Sópater wt jumni Pablodih āt pej jum juáwáp wt j̄i. Sópater Pirro wuah āt jump wt j̄i. Tesalónica tútchidih moón Aristarco, Segundobt, Asia baácdih moón Tíquico, Trófimobt, Derbe tútchidih moón Gayo, Timoteobt caandíh īt pej jum juáwáp wt j̄i. Filipos tútchina ī jwáb juyáchah, weém Lucasbt Pablowādih wā jwáb pej jump j̄i.

5 Pánihna, caandíh pej jum juinítji, Troas wt jumni tútchina ī waóh bej páñap j̄i.

6 Páant ī bej páñachah, paacánni pandih jwí jeémát túttimah, jwiítboó Pablojíh Filipos tútchidih jumnitji, johlitjíh bejni jääj chóodih waadnít, Troas tútchina jwí cháuh bejep j̄i. Pánih cháuh bejnit, cinco yeó jáap túttimah, caán tútchina cháuh juibínit, queét waóh bej pāinitjidih jwí jwāáp j̄i. Pánih cháuh juibí jwāáhnit, siete yeó jáap caanná jwí jum jwuhp j̄i.

Troas tútchidih moondíh Pablo ī naáwát

7 Troas tútchidih jumna, domingo yeó jáapdih Jesúíh cāacwā míic wáac juinít, Jesús ī wunatjidih

jwī náhni jeémátdih jwī jeémát pínah jātih, Pablo queétdih Dios naáwátdih ã bohénap jī. Pánihna, Pablo ã pée naáwát chei, maatápdih ã naawáp jī, púú chei tac yoob pohba.

8 Dawá jiiátña jumni chah bóo tólihboó jwī míic wáacap jī.

9 Pablo ã naáwáchah joinít, jáap behni, Eutico wāt jumni, enat jēcdih bóo naadíh ã púuh laáb cháudap jī. Pablo jwiítdih maatápdih Dios naáwátdih ã bohénachah, Euticodih quíib chei ãt jāóhjip taga. Pánihna, biíc peihcanni tólih chah caán ūo cháudni ãt pūd jéen bejep jī. Æ pūd jéen bejechah ennit, jātih dei bejnitboó wánnidih ï wái ñahanap jī.

10 Pablo ï táttimah pée dei bejnit, caandíh ã jui'bí ub túuhap jī. Pánih ub túuhnit, nin pah queétdih ã nijíp jī:

—Ñi jīgahca bojoó. Æ báadhna caá, ã nijíp jī.

11-12 Páant ã nijíchahjeh, wánniji ã jwáub boonap jī. Æ jwáub boonachah ennit, queétboó bádí ï weñep jī. Pánih wéinit, chah bóo tólihna jwáub púuh laab bējnit, Jesús ã wánatjidih jwī náhni jeémátdih jwī jeémép jī, buca. Páant jwī jeémp péanachah, maatápdih Pablo queétdih jwáub bohénajeh, ã daa peetép jī. Páant ã bohé péaat táttimah, jwiít jwī bejep jī.

Pablo Troas tátchidih jumni bejnit, Mileto tátchina ã jui'bíát

13 Troas tátchidih jumnit, Pablo jātih jwiítdih Aso tátchina johlitjih bejni jääj choojih ã cháuh bej páñat túuhap jī. Pabloobo namámant ã bejíhip jī. Pánihna, Pablo ã nijátji pahjeh Aso tátchina caandíh jwī jwāááp jī.

14 Caandíh jwī jwāááchah, jwī bejni jāáj chóodih jwījeéh ã waadáp jī. Pánihna, caán chóojíh cháuh bejnit, Mitilene tátchina jwī cháuh juibínap jī.

15 Caán tátchidih juibí yap bej, biíh yeó jáapdih Quío quewadih jwī yap bejep jī. Pánih yap bejnit, táttimah bóo yeó jáapdih Samos quewadih páantjeh jwī en yap bejep jī. Pánih yap bejnit, Trogilio wāt jumni tátchidih ūonitji biíh yeó jáap Mileto tátchina jwī cháuh juibínap jī.

16 Pablo Pentecostés yeó jáapnadih Jerusalén tátchina juibíhna, Asia baácdih maatápdih ã jumíhcáp jī. Pánihna, Éfeso tátchidih yoobópdih yap bejnit, Mileto tátchina jwī juibínap jī.

Pablo Éfeso tátchidih moón Jesúíhwā maátadih ã naáwát

17 Mileto tátchina jwī juibínachah, Pablo Éfeso tátchidih moón Jesúíhwā maátadih ã bid bojop jī.

18 Páant ã bid bojnitji jwī pebhna ī juyáchah, Pablo queétdih nin pah ã niíj naáwáp jī: “Asia baácdih jumna, ded pah wā chājatjidih yeebjéh ñi jéihna caá.

19 Ñijeéh jumna, dedé biíh pah bóo nijját wihsan, jwī Maáh Jesúíh táini doonádih wā naáwáp jī. Yeéb Jesúsdih chah ñi jéihyat pínah nijjná, wā jūí naáwáp jī. ‘Yeéb chah wā jéihna caá’, wā nijjcáp jī. Wā déewā weemdih ī yéej chājachah yuhna, Dios ã wēpatjih wāpí naóh bohénap jī.

20 Yeéb Jesúsdih chah ñi táí péeat pínah nijjná, yeebdíh Dios naáwátdih wā naóh beedánap jī. Cääcwā ī enechah, ñííh muunáboobút yeebdíh wā bohénap jī.

21 Judíowādih, judíowā nihcannitdihbüt biíc yoobó Dios naáwátdih wā wēp bohénap jī. ‘Ñi yéej chājatdih cádahnit, jwī Maáh Jesúsdih ñi táí jenah joyoó’, wāpī niíj naáwáp jī.

22 Pánihna, būu Táini Espíritu ã wātat pahjeh tih Jerusalén tútchina bejna caá wā chājap. Caanná juibínit, ded pah wā yapat pínahdih wā jéihcan caá.

23 Obohjeéhtih, tátchi jumat pah Táini Espíritu weemdíh nin pah ã niíj jéihyanap be: ‘Jerusalén tútchiboó jumnit, meém yeejép ma yapbipna caá. Meemdíh nemat muúboó ñ nembipna caá’, ã nijíp be.

24 Obohjeéhtih, táini dooná, Dios ã oyat doonádih jwī Maáh Jesús weemdíh ñi naáwát túutup jī. Páant ã wātatjidih wā teo péa jwāhbipna caá. Caandíh wā teo péa beedánit, wā wānat pínahdih wā úumcan caá.*

25 “Pánihna, ñijeéh jumna, Jesús maáh ã jumatdih wāpī naáwáp jī. Obohjeéhtih, chéneji jwī jwāub míic encat pínahdih wā jéihna caá.

26-27 Pánih jéihna, būu nin pah yeebdíh wā naóhna caá: Nihat Dios naáwátdih yeebdíh wā táí naóh beedánap jī. Pánihna, ñijeéh moón Dios naáwátdih náahcannit ñ jumuchah, weémboodíh peéh chājat ã wiħcan niít.

28 Yeebjéh ñi táí jenah joyoó. Jesúíhwā Táini Espíritu yeebdíh ñi en daawát túutnitdih ñi táí en dawaá. Ovejawādih en daonít ñi en dawaá. Dios wāħ wānna, āih meépjih queétdih āihwā pínah ãt jíib chājjip taga.

* **20:24** 2Ti 4.7

29 Weém ninjīh wā bejat tāttimah, jiowā ovejawādih ī mawat pah, bita yeejépwāboó Jesúíhwādih yéejanadih ī jūóhbipna caá. Pánihna, queét Jesúíhwādih ñi táí en dawaá.

30 Táttimah, bita ñijeéh jumnitboó ‘Jesúíhwā jwī jumna caá’, niijná yuhna, queétboodih ī péeat pínah niijná, bita Jesúíhwādih yeenit, biíh naáwātdih ī joyát túutbipna caá.

31 Pánihna, jñi táí chāja chaáh! Yeó jáap jumat pah, chei jumat pahbüt juiinít, biíc peihcanni jopchi pohba, Dios naáwātdih yeéb nihatdih, wā wēp bohénap jī. Caandih ñi táí náhninaá.

32 “**Buu jwah** bejna, ‘Paá, queétdih ma táí en dawaá’, Diosdih wā niij uúbhna caá. Ä oyatdih jenah joinít, ñi táí jumbipna caá. Dios naáwát wēpēp caá. Pánihna, caandih yeó jáap jumat pah ñi jepahachah, yeebdih ä teo wáac bipna caá. Pánih jepahnit, Dios pebhboó nihat ä ñíonit biícdih äjeéh ñi jumbipna caá.

33 Ñijeéh jumna, ñíih dinerodih, ñíih yéguehdihbüt wíih pínah wāpř uúbhcap jī.

34 Obohjeéhtih, weemjéh teonit, wíih pínahdih wā jíib chājap jī. Pánihna, wā náahatdih, wājeéh jumnit ī náahatdihbüt wā tewat jíibjīh wāpř jíib chājap jī. Páant wā chājatjidih ñi jéihna caá.

35 Maatápdih ñijeéh jumna, búdí wā tewechah, ñi enep jī. Pánih ennitji moh yéejnitdih teo wáacat túut niijná, yeebbüt biíc yoobó ñi chājaá. Jwī Maáh Jesúš nin pah ä niijátjidih ñi táí náhninaá: ‘**Ded biíhdih teo wáacna, chah búdí ä wēibipna caá. Obohjeéhtih, äihdihjeh ubna, namp ä wēibipna caá**’, ät niijíp wāt jī”, Pablo Éfeso tútchidih moón Jesúíhwā

ĩ maátadih ã nijjíp jí.

36 Páant niíj péanit, Pablo queét biícdih bódicha caj yoh ñajnit, Diosdih ĩ uábúp jí.

37 Páant ĩ uábh péanachah, queét nihat Pablodih oina, pin teonit, jainít, ãih pao tíbdih ĩ nomop jí.

38 “Yeebdíh chéneji wā encan niít”, ã nijjíchah joinít, queét bádí ĩ jígahap jí. Pánihna, caán jélitna jwí dei bejehah, jwíjeéh queét nihat ĩ pée dei bejep jí.

21

Pablo Jerusalén táchina ã jwáhb bejat

1 Miletó táchimant bejna, Jesúíhwā maáta Éfeso táchimant jainítjidih “Jwí bejna caá”, nijjnít, johlitjih bejni jääj chóodih waadnít, Cos wāt jumni quewaboó jwí cháuh juibínap jí. Pánih juibinitji daanimant bóo yeó jáapdih Rodas wāt jumni quewadih cháuh juibí, yap bejnit, Pátara wāt jumni táchidih jwí juibínap jí.

2 Pátara táchidih juibinitji Fenicia baácboó bejni pínah jääj chóodih jwí bid jayúp jí. Pánihna, caán chóodih waadnít, caanná jwí bejep jí.

3 Pánih bejna, Chipre wāt jumni quewa wáyámant bóo buwámant ã jígochochah, en yap bejnit, Siria baácdih Tiro wāt jumni táchina jwí cháuh juibínap jí. Pánih cháuh juibinit, bií déedih ĩ ub aabánachah, caanjih jwí chão jwáhb jí.

4 Páant ĩ aabáát pónih, jwiítboó táchí tacna bejnit, Jesúíhwádih jwí jwáááp jí. Pánih jwááhnit, biíc semana ñjeéh jwí chão jwáhb jí. Pablo ded pah Jerusalén táchibooó ã yapat pínahdih Táini Espíritu

queétdih át jéihyanap tají. Pánihna, “Jerusalénna ma bejca bojoo”, caandíh í nijíp yah jí.

5 Obohjeéhtih, queétdih jepahcan, jwí bejat pínah yeo jáapdih tútchimant jwí jwáub dei bejep jí, páant mäntih. Nihat Jesúíhwá, í weha mána yaádhjíh, í wehjíhbüt jwiítdíh bádí muj jwéejdih bóo jélit óon coahna í pej jum dei bejep jí. Pánihna, nihat óon jumapboó dei juibinit, bódicha caj yoh ñajnit, Diosdih biícdih jwí uábáp jí.

6 Pánih uábh péanit, “Jwí bejna caá”, nijinít, queétdih pin teo péanit, jwí júóhniji jääj chóodihjeh mäntih jwí jwáub waadáp jí. Jwí jwáub waadáchah en péanit, Jesúíhwá iih mäuná í jwáub aab béjep jí.

7 Pánihna, Tiro tútchimant bej, Tolemaida wáti jumni tútchina jwí cháuh juibínáp jí. Caanná cháuh juibinit, Jesúíhwádih jwááhnit, muj teo, biíc yeó jáap ñjeéh jwí chão jwáhüp jí.

8 Cheibit caán tútchimant bej, Cesarea tútchina aáb juibinit, Felipe pebhboó jwí juibínáp jí. Caán Felipe Jesúíh táini doonádih wép naóhni á jumap jí. Jerusalén tútchiboó Jesús á naáwát tútnitdíh teo wáacnit pínah siete neonádih í ñío láá, Felipedihbüt ít ñíwip wáti jí.*

9 Á weh yatá chénena míic yaádh, áa wihcannit, Dios naáwátdih naóh yapanit ít jumap jí.

10 ñjeéh daocánni yeó jáap jwí jum jwáhachah, Agaboboó Judea baácmant júóhni á dei juyáp jí.*

11 Pánihna, jwí pebhna jainít, Pabloíh juyáát tópdih ubnit, caan tópjíh áih téihya áih jítchadihbüt á míic chéwep jí.

* **21:8** Hch 6.5; 8.5 * **21:10** Hch 11.28

—Nin pah Táini Espíritu ã nijjná caá: ‘Jerusalén tátchidih moón judíowã nin juyáát tōp mínahdih ĩ chéobipna caá. Pánih chéonit, judío nihcannitdih caandih ĩ wāhbipna caá’, ã nijjná caá, Agabo ã nijjíp jī.

¹² Páant ã nijjíchah joinít, “Jerusalén tátchina ma bejca bojoó”, jwiít nihat Pablodih jwī wēp nijjíp yuh jī.

¹³ Obohjeéhtih, Pablooo jwiítdih nin pah ã nijjíp jī:

—¿Dépanih tigaá ñi jūí? Weemdih ñi jīgahaca bojoó. Jesúih táini doonádih wā naáwát jíib nemat muúboó ñi nemíhna, ñi neme naáh. Weemdih ñi mawíhnabut, ñi mawa naáh. Weémboó wā úumcan caá, ã nijjíp jī.

¹⁴ Páant jwī naáwáchah yuhna, Pablo ã jepahcah ennit, jwī cádahap jī.

—Dios ã náhatdihjeh ã chāja naáh, jwī nijjíp jī.

¹⁵ Táttimah, jwīih bií déedih jwúub ámoh péanit, Jerusalén tátchina jwī aab béjep jī.

¹⁶ Bita Cesarea tátchidih moón Jesúíhwābut jwiítdih pej jum bejnit, Mnasón wāt jumni pebhna jwiítdih ñi nāmah juibínap jī. Mnasón Chipre quewadih bóo jonjeh Jesúsdih jepahni ãt jumap wāt jī. Pánihna, ã pebh jwī jumap jī.

Pablo Santiagodih enedih ã bejat

¹⁷ Jerusalén tátchina jwī juibínachah, Jesúíhwā wēinit, jwiítdih ñi jwāáh muj tewep jī.

¹⁸ Biíh yeó jáap Santiago pebhna Pablojih enedih jwī bejep jī. Nihat Jesúíhwādih waóhnit ã pebh juibínit, ñi páñap tají.

19 Pánihná, Pablodih í māj teo péanachah, judíowā nihcannitjeéh jum láa, Dios caandih ded pah ã chāyat túutatjidih Pablo queétdih ã naóh beedánap jī.

20 Páant ã naáwáchah joinít, nihat biícdih Diosdih bídí í weñep jī. Táttimah, Pablodih nin pah í niíj naáwáp jī:

—Jwī dée Pablo, ma joyoó. Dawá judíowāboó Jesúsdih tái jepahnit, Moisés ã wutatjidih páantjeh nihat í jepahna caá.

21 Pánihná, bita nih yáanit, nin pah queétdih ít niíj naáwáp wut be. ‘Pablo judíowādih bohéna, Moisés ã wutatjidih ãt jepahat túutcap wut be. Judíowādih í wehdih quehli nah yapat chóodih ãt bóodat túutcap wut be. Jwī nəowāji ded pah í chāyatjidih ãt chāyat túutcap wut be’, ít niijíp wut be.

22 Queét judíowā Jesúsdih jepahnit ninjīh ma juyát doonádih í joimí nacaá. ¿Pánihná, queét í líjcat pínah niijná, ded pah tigaá jwī chājbi?

23 Nin pah ma chājaá: Jwījeéh moón chénena míic Jesúíhwā ‘Nin pah wā chājbipna caá’, Diosdih ít niijíp wut jī. Obohjeéhtih, páant niijnítji í péa jwuhcan caá.

24 Pánihná, queétdih nəmah bejnit, Moisés ã wutatji pah ma chājaá, ‘Queét táinit caá bəca’, Dios ã niiját pínah niijná. Moisés ã wutatji pah, í niiját péaat jūtat pínah niijná, í waó bojat pínah jíib meémboó ma jíib chājaá. Meém páant ma chājachah ennit, ‘Jwī joiní dooná yoobópdih ãt nihcan tagaá’, jwī déewā í niíj jéihbipna caá. Páant niijnít, Moisés ã wutatjidih ma tái jepahatdih queétjeh í jéihbipna

caá.*

²⁵ Obohjeéhtih, judíowā nihcannit Jesúíhwāboodih ī jéihyat pínah niijná, jwiítjeh jwī jenah joyátdih jáantjeh nin pah queétdih jwī niíj daác wahap jī: ‘Pápnidih wāhniji jeémátdih ñi jeémpca bojoó. Meépdihbüt ñi babbca bojoó. Nñúpwādih jōp teonit maonidih ñi jeémpca bojoó. Ñi áa nihcannitjih ñi yéej chājca bojoó’, queétdih jwī niijíp jī, Pablodih Jesúíhwā maáta ī niijíp jī.*

Dioíh mūu diítna Pablodih ī tewat

²⁶ Páant ī niijichah joinít, Pablo cheibit queét chénena míic neonádih numah bejnit, “Queét táinit caá”, Dios ã niiját pínah niijná, Moisés ã wātatjidih ī chājap jī. Pánihna, Dioíh mūuná waadnít, ī péaat pínah yeó jáapdih, Diosdih ī wāhat pínah yeó jáapdihbüt sacerdotewādih īt naawáp wāt jī.

²⁷ Moisés ã wātatji pah siete yeó jáap ī chājat pínahdih ī péa jūuwáchah, biquina judíowā Asia baácmant caandih ñuán júóhnit, Dioíh mūu diítna Pablodih īt enep wāt jī. Pánih ennit, Pablodih ī íijat pínah niijná, dawá cāacwādih īt yee naawáp wāt jī. Páant ī yee naawáchah, Pablodih íijnit, īt tewep wāt jī.

²⁸ “Yeéb jwī déewāá, jwiítdih ñi teo wáac júuwá. Nin nihat baáckoó jib bohéna, jwiít judíowādih, Moisés ã wātatjidih, nin Dioíh mūudihbüt nihat cāacwādih yeejép ăpí bohéna caá. Judíowā nihcannitdih bué Dioíh mūudih numah waadnít, nindih ã yéejana caá”, ī niíj ñaacáp jī.

²⁹ Jātih Pablo judío nihcanni Trófimo wāt jumni, Éfeso tútchidih bóodih Jerusalén tútchidih ã numah

* **21:24** Nm 6.2-21

* **21:25** Hch 15.29

jibichah, ñit enep wut jī. Páant ã n̄amah jibichah ennitji “Pablo judío nihcannidih Dioíh m̄uá diítña ãt n̄amah waadáp tagaaá”, ñit niij jenah joijí tagaaá. Obohjeéhtih, páant ñiij jenah joyát yoobópdih nihcáp jī.*

30 Páant ñiij ñaacáchah joinít, nihat caán t̄atchidih moón íijnit, ñáo waad béj, Pablodih teonit, Dioíh m̄uá diítmant ñit wái bac bejep wut jī. Páant ñiij wái bac bejehahjeh, j̄ecdih ñit ñuán nemep wut jī.

31 Páñih wái bac bejnít, caandíh mao yohíhna, t̄abit ñaacát dooná Romano soldadowá ñi maáhdih ãt j̄uibínap wut jī. “¡Nihat Jerusalén t̄atchidih moón ñaac peét bejna caá ñ chajap!” ñit niijíp wut jī.

32 Caán doonádih joinitjeh, Pablodih p̄ainit pebhna ãih soldadowádih ã n̄amah ñáo juyáp jī. Páñihna, queét ñi juyáchah ennit, Pablodih ñi p̄ai cádahap jī.

33 Queét pebhna j̄uinít, soldadowá ñi maáh Pablodih nemat m̄uáboó nemat t̄aut niijná, chéne ñitah t̄opnajíh caandíh ã chéwat t̄autap jī. Páñih chéonit, caandíh p̄ainitdih nin pah ã niij uábh joyóp jī: “¿Déhe tigaá nin? ¿Dedé tibeé ã chaj?” ã niijíp jī.

34 Biquína wáac j̄uinít mácah j̄uih ñaacá, bita mácah ñi j̄uih ñaacáp jī. Páant ñaacáchah, soldadowá ñi maáh ded pah ñi niijátdih ãt beh joicáp wut jī. Páñihna, yoobópdih jéihíhna, Pablodih ñih m̄uá diítña soldadowádih ã ub waad béjat t̄autap jī.

35 ñih m̄uáná ñi ub p̄auh laab bejehah ennit, íijna, cäacwá caandíh ñi teo bid ñuán péenap jī. Páñihna,

* **21:29** Hch 20.4

cāacwā ī jwāub dāuc wáicat pínah niijná, páantjeh ī beo pāuh laab béjep jī.

36 Páant ī bejechah, dawá queétdih ñuán péenit, “¡Caandíh ñi mao yohoó! ¡Caandíh ñi mao yohoó!” ī niijíp ñaacáp jī.

“Yeejép wā chājcap be”, Pablo ã niiját

37 Pánihna, Pablodih ūih muuná ī ub waad bējechahjeh, Pablo soldadowā ī maáhdih nin pah āt niijíp wāt jī:

—Weém meemdíh bainí wā naawíhna caá, Griego wéheatjīh āt niijíp wāt jī.

—¿Dépah meém Griego wéheatdih jéihni niít?

38 ¿Meém Egipto baácdih bóo jwī maátadid yohíhna, cāacwādih maoniddih muá wihtagboó cuatro milwā dñó wáini nihcan niít? soldadowā ī maáh Pablodih āt niijíp wābh joyóp wāt jī.

39 —Caán nihcan caá. Weembát judío muñ tigaá. Cilicia baácdih Tarso tātchidih bóo caá. Caán tātchi oboh jumni tātchi nihcan caá. Pánihna, queét cāacwādih weemdih ma naawát tāutá, Pablo āt niijíp wāt jī.

40 Páant ã niijichah joinít, Pablodih āt naawáp tāutap wāt jī. Pánihna, Pablo pāuh laab béjat cayahdih ñuhnit, ī yayát pínah niijná, āih téihyajīh ā jāutap wāt jī. Páant ã jāutuchah, ī ñaác yayáchah ennit, Pablo queétdih ūih wéheatjīh ã naawáp jī.

22

1 “Yeéb wā déewāá, yeéb behnitbut ñi joyoó. Ded pah wā chājatji yeebdíh wā naawát tāut caá”, Pablo ã niijíp jī.

2 Pablo ūih wéheatjīh ã naáwáchah joinít, laihcan-jeh ñ joi ñáhüp jī. Pánihna, Pablo nin pah queétdih ã niíj naóh yoobánap jī:

3 “Weembát judío mān tigaá. Tarso tútchidih wāt cāac jumüp jī. Obohjeéhtih, Cilicia baácdih bóo yuhna, nin Jerusalén tútchidih wā behep jī. Nihat Dios naáwátdih, Moisés ã wutatjidih, jwī nəowā ñ naáwátjidihbut Gamaliel weemdih ã bohénap jī. Nihat Dios ã wutat pah, yeéb ñi chājat pahjeh māntih, weembát wāpī chājap jī.”*

4 Pánihna, Jesúsdih jepahnitdih eníhcan, queétdih mao ñuuán péena, queétdih bádí pohba wā moh yéejanap jī. Queétdih ñuuán teo chéonit, neoná, yaáhdihbut nemat muáboó wāpī nemat túutup jī. Bitadihbüt wāpī mao yohat túutup jī.

5 Pánihna, jwīh sacerdotewā ñ maáh, nihat bita jwī maátabüt páant wā naáwát pah māntih queétbüt biíc yoobó ñ naóhbipna caá. Queét jīí Damasco tútchidih jumnit judíowā ñ maátadih wā júutat pínah papélah náodih weemdih ñ daác wāhüp jī. Pánihna, caán náodih ubnit, caánboó jumnit Jesúíhwādih chéonit, wā ub jwáub jūwáchah, queétdih ñ peéh chājat pínah niijná, Damasco tútchina jwī bejep jī.”*

*Pablo ded pah ñ túut nūmájtjidih ã naáwát
(Hch 9.1-19; 26.12-18)*

6 “Damasco tútchina tóah juiibínachah, yeó jáap tac yoób, báadhdajeh wēpép yeh iiigát weemdih ã yeh iíg jāhanap jī.

* **22:3** Hch 5.34-39 * **22:5** Hch 8.3; 26.9-11

7 Caandíh en wáhi bejnit, baácboó wā buegúp jī. Pánih buugnít, wéheatdih wā joyóchah, weemdíh nin pah ái nijíp jī: ‘¡Saulo, Saulo! ¿Dépanih tigaá weemdíh ma mawíh ñuún pée?’ á nijíp jī.

8 Páant á nijíchah joinít, nin pah wā niíj jepahap jī: ‘¿Maá, meém déhe tigaá?’ wā nijíp jī. ‘**Weém Jesúz Nazaret tútchidih bóo ma mawíh ñuún péeni caá**’, weemdíh á niíj jepahap jī.

9 Wā pej jumnit caán yeh iigátdihjeh ít enep wáat jī. Obohjeeéhtih, weemdíh á wéheatboodíh ít joicáp wáat jī.

10 Pánihna, nin pah wā jwáub niíj uebh joyóp jī: ‘¿Maá, ded pah wā chajatdih tigaá ma náah?’ Jesúsdih wā nijíp jī. ‘**Ma ñah ñuhuá. Damasco tútchiboó ma waad béjeé. Caanjíh ma jumuchah, ded pah ma chajat pínahdih meemdíh naóhni ma pebhna á juibíipna caá**’, Jesúz weemdíh á nijíp jī.

11 Pánihna, caán wépép yeh iigátdih enniji wā jéih encah, wā pej jumnit weemdíh téihyamant wáinit, Damasco tútchina í ub bejep jī.

12 ‘Caanjíh biíc newé Ananías wáat jumni át jumap tají. Caán Diosdih tái wéi uebhni, nihat Moisés á wátatjidih túi chajni, caanjíh moón judíowá caandíh í tái wéi enni tají.

13 Pánihna, wā pebhna juí ñuhnit, caán Ananías nin pah weemdíh ái nijíp jī. ‘Wā dée Saulo, buu ma jwáub enbipna caá, páant mantih’, á nijíp jī. Páant á nijíchahjeh, jwáub ennit, caandíh wā enep jī.

14 Nin pah Ananías weemdíh á jwáub nijíp jī: ‘Jwí nuowá í wéini Dios ded pah meemdíh á náah yacat pínahdih ma jéihyat pínah, Jesúz táini yoobátdih ma enat pínah, caandíh ma joyát

pínahdihbüt, meemdíh ãt ñíwip taga.

¹⁵ Meémboó ãih doonádih nihat cääcwađih bohéna, ma enatjidih ma joyátjidihbüt ma naóhbipna caá.

¹⁶ Páinhna, ¿dedédih pãi jwah tigaá ma chaj? ¡Ma ñah ñuhuá! Ma yéejatdih cádahnit, Jesúsdih jepahni jumna, ma daabááát túutú', Ananías weemdíh ã niijíp jí.

Pablo judíowā nihcannitdih ã bohéátidih ã naáwát

¹⁷ “Táttimah, nin Jerusalén tútchina jwahb juinít, Dioíh muuná uubádih wã bejep jí. Páant wã uubát pónih, jáana yuhna, oo jámat pah Jesúsdih wã enep jí.

¹⁸ Páant wã enechah, nin pah weemdíh ã niijíp jí: ‘Nin Jerusalén tútchidih moón wih doonádih ma naawáchah, ī joíhcan niít. Páant ī joíhcah, nin tútchimant waícanjeh ma bac bejeé’, Jesús ã niijíp jí.

¹⁹ Páant ã niijíchah joiná yuhna, nin pah wã jwahb niij jepahap jí: ‘Maá, jätih weém wã déewã ī míic wáacat muunádih waadnít, míhwádih nemat muuboó nemíhna, wã mawíh ñuún péeatdih nihat queétjeh ī jéihna caá.

²⁰ Bita Estebandih ī mawachah, wéi ennit, maonitih jih ī dawát chóonadih wã páñap jí. Páant wã chajatjidih jéihnit, weemdíh yeejép ī chajcan niít’, Jesúsdih wã niijíp jí.*

²¹ **‘Weemjéh tigaá meemdíh wã wahap, yuáp bóo baácnadih moón judíowā nihcannitdih wih táni doonádih ma naáwát pínah niijná.** Páinhna, buu

* **22:20** Hch 7.58

weemdíh jepahnit, ma bejeé', Jesús weemdíh ã nijíp jí", Pablo queét íijnitdih ã nijíp jí.

Pablo soldadowä ī maájhíh ã míic wéheat

22 Páant ã nijíchah joinít, judíowä nihcannitdih ã naawátji peéh joóhcan, nin pah ī niíj ñaacáp jí: "¡Caandíh ñi mao yohoó! ¡Caandíh ñi mao yohoó! ¡Nin baácboó ã jumchah, ã túican caá! ¡Caandíh mao yohatjeh caá náahap!" ë niíj ñaacáp jí.

23 Nihat cääcwä bádí ë ñaacáp jí. Pánih ñaacnít, t̄abit ë íijatdih júutna, biquína jih ë d̄uwát chóodih ë tóo d̄ug yohochah, bitaboó baácdih júinit, ë waáh yoh ñahanap jí.

24 Páant ë chājachah ennit, soldadowä ë maáh ūih m̄uú diítboó Pablodih ã ub waad béjat t̄utup jí. Caanná waád júibínit, Pablo yoobópdih ã naawát pínah nijjná, n̄uñáp chóo t̄öpnajíh caandíh ãt puñat t̄utup wut jí. Judío wéheatdih beh joicán, "¿Dedé peéh tigaá cääcwä caandíh ë júih?" ãt niíj jéhíhip wut jí.

25 Ë maáh páant ã nijíchah joinít, ë puñat pínah jātih soldadowä Pablodih ët chéo dodhdop wut jí. Obohjeeéhtih, Pablo ã pebh ñahni namp jumni soldado maáhdih nin pah ãt nijíp wut jí:

—Weém Roma baácdih bóo wā jumchah, ded pah wā yéej chājatdih jéhcan yuhna, ¿weemdíh ma puñat t̄utmi niít? ãt nijíp wut jí.

26 Páant ã nijíchah joinít, caán namp jumni maáh ã maáh pebhna júibínit, nin pah caandíh ãt niíj naawáp wut jí:

—¡Maá, ma túi chājaá! Nin newé 'Weém Roma baácdih bóo caá', weemdíh ã nijíp be, ãt nijíp wut jí.

27 Páant ã niijíchah joinít, ã maáhboó Pablo pebhna júibínit,

—Weemdih ma naawá. ¿Meém yoobópdih Roma baácdih bóo niít? át niijíp wut jí.

—Jéjh, caanjíh bóo tigaá weém, Pablo át niij jepahap wut jí.

28 —Weémboó Roma baácdih bóo jumíhna, queét maátadih búdí dinero wā wuhup jí, soldado maáh Pablodih át niijíp wut jí.

—Obohjeéhtih, weémboó jwíh cäac jumna, páant wāát jumup jí, Pablo át niijíp wut jí.

29 Páant ã niijíchah joinítjeh, í maáh, caandih püíhnit soldadowábut ít doo jwáub nuhup wut jí. Pablo Roma baácdih bóo ã jumuchah yuhna, ã chéwat túutatji peéh búdí át úumup wut jí.

Pablo judíowã í maátadih ã wéheat

30 Ded pah Pablodih judíowã tabit í jühñatdih soldadowã í maáh yoobát páantjeh át jéhihip wut jí. Pánihna, cheibit nihat sacerdotewã í maátadih, judíowã í maátadih yuh buca át míic wáacat túutup wut jí. Pablodih ub jühwát túutnit, nihat wáac juinít pebhna át ub waad béjat túutup wut jí.

23

1 Pablo queétdih jwáah en nuhnit, míic wáac juinítdih nin pah át niijíp wut jí:

—Wā déewää, Dios ã enechah, weém wápí tui chähap be, át niijíp wut jí.

2 Páant ã niijíchah joinít, sacerdotewã í maáh, Ananías wut jumni, páant ã niiját peéh, Pablo pebh nuhnitdih áih jacdih át nem mawat túutup wut jí.

3 Páant ã chājachah, Pablo caandíh nin pah ãt niíj jāihñüp wut jī:

—Meém ma laihca bojoó. Dios meemdíh ã peéh chājbipna caá. Ninjīh chāudnit, ‘Meém Dios ã wutatdih yap yohni caá’, weemdíh niijná yuhna, weemdíh páant mawat tūtna, meémboó bácah ã wutatdih chah yap yohni caá, ãt niijíp wut jī.*

4 Páant ã niijíchah, bita ã pebh ñuhnit Pablodih nin pah ãt niijíp wut jī:

—¿Sacerdotewā ï maáh Dios ã ñionidih meém yeejép niíj jāih niít ma chājap? ãt niijíp wut jī.

5 —Wā déewāá, caán sacerdotewā ï maáh Dios ã ñíoni ã jumatdih wā jéihcan beé. Jéihna, páant wāta niijcán tagaá. Dios naáwátdih naóh yapanit nin pah ãt niíj daacáp tajī: ‘Ñi maáhdih yeejép niíj wéheca bojoó’, ï niíj daacátjidih weembát jepahni caá, Pablo ãt niijíp wut jī.*

6 Queét míic wáac chāudnit biquína saduceowā, bita fariseowā ï jumatdih jéihnit, Pablo nin pah ãt niíj ñaacáp wut jī:

—Wā déewāá, weém fariseo wāh jumna, weembát fariseojeh man tigaá. Nihat wānnitji ï jwāub boo pud jāuwát pínahdih wāpī pāina caá. Caandíh wā bohéát jíib weemdíh nemat muáboó nemíhna, ï tewep be, ãt niijíp wut jī.*

7 Páant ã niijíchah joinít, queétjeh ãt míic jāih jwíhip wut jī. Saduceowā fariseowājīh biíc yoobó ãt jenah joicáp wut jī.

8 Saduceowā nin pah ípí niijná caá: “Wānnitji ï jwāub boo pud jāóhcan niít. Ángelwā, wānnitíh

* **23:3** Mt 23.27 * **23:5** Ex 22.28 * **23:6** Hch 26.5; Fil 3.5

caolihnabut ī wihcan caá”, īpī niijná caá. Obohjeéhtih, fariseowāboó mácah jenah joinít, “Wənnit ī jwāub boo pəd jūóhbipna caá. Ángelwā, wənnitih caolihnabut ī jumna caá”, īpī niijná caá.*

9 Pánihna, queét míic wáacnit təbit jūihna, chah pohba īt míic jāih ñaacáp wət jī. Biquína Moisés ã wətatjidih bohémit fariseowā ñah ñəhnit, nin pah wēpép īt niij ñaacáp wət jī:

—‘Nin newé yeejép chājni nihcan caá’, jwiít jwī niij jenah joiná caá. Biíc wənniíh caolih, biíc ángel caandíh ã naóh dée caá. Páant ã naawáchah, jwiít nindih peéh chājnit, Diosdih jwīta yap yoh tagaá. Pánihna, jwī peéh chājca boj jīh bəca, īt niijíp wət jī.

10 Chah yeejép pohba īt míic jāihñap wət jī. Páant ë míic jāihñəchah ennit, soldadowā ī maáh úumna, nin pah ãt niij jenah joyóp wət jī: “Pablodih yeejép ī chājmi dée caá”, niij jenah joinít, ī míic wáac juyúpmant Pablodih ūh məuná soldadowādih ãt ub waadáát tāutap wət jī.

11 Caan chéijeh Jesús Pablo pebh jígochnit, caandíh nin pah ãt niijíp wət jī: **“Ma úumca bojoó. Wīh túini dooná Jerusalén tútchidih moondíh ma naawát pahjeh məntih Roma tútchidih moondíhbüt ma naawáp”**, ãt niijíp wət jī.

Pablodih judíowā ī mao yohíhat

12 Cheibitjeh, biquína judíowā míic bih wáac juinít, nin pah īt niij míic wéhenap wət jī: “Jwiít Pablodih jwī maocah, jwiítdih Dios ã mawa naáh.

* **23:8** Mt 22.23; Mr 12.18; Lc 20.27

Pablodih jwī mawat pínah jātih, jeémpcan, jwī bab-hca boj jūíh”, īt míic niijíp wut jī.

13 Cuarenta judíowā chah pohba Pablodih mawíhnit páant niijnít wut jī.

14 Páant niijnít, sacerdotewā ī maáta, bita ī maáta pebhna juibínit, queétdih nin pah īt niíj naáwáp wut jī:

—Nin pah jwī niíj míic wéhenap be: ‘Jwiít Pablodih jwī maocah, Dios jwiítdih ā mawa naáh. Pablodih jwī mawat pínah jātih, jeémpcan, jwī bab-hca boj jūíh’, jwī míic niijíp be.

15 Pánihna, jwiít judíowā nihat jwī maáta ñi míic wáacapboó Pablo ā jwáab júawát pínah niijná, yee-bjéh soldadowā ī maáhdih dooná ñi wahaá. Nin pah caandíh ñi niijí. ‘Pablodih jwī jwáab wábh joílhna caá, páant māntih’, ñi niijí. Pánihna, jwiítboó míic bih pāinit, ñi pebhna ā juyát pínah jātih, caandíh jwī maobipna caá, ī maátadih īt niijíp wut jī.

16 Obohjeéhtih, Pablo jwan wúah ded pah ī chāyat pínah doonádih āt joyóp wut jī. Pánih joinít, soldadowáih muuná waád juibínit, ā joyátjidih Pablodih āt naáwáp wut jī.

17 Pánihna, Pablo biíc namp jumni maáhdih bid bojnit, nin pah caandíh īt niijíp wut jī:

—Nin jáap behnidih ma maáh pebhna ma ub bejeé, ded pah ā joyátjidih caandíh ā naawát pínah niijná, īt niijíp wut jī.

18 Pánihna, caán soldado ā maáh pebhna caandíh īt nāmah bejep wut jī. Nāmah juibínit, nin pah ā maáhdih īt niijíp wut jī:

—Pablo nemat muuboó jumni nin jáap behnidih ma pebhna weemdih ã numah juwát tuuttp be, ded pah ã joyátjidih meemdih ã naáwát pínah niijná, ãt niijíp wut j*ĩ*.

19 Pánihna, ã maáh bita wihsapboó caán joiníjidih téihyamant teo wái bejnit, nin pah ãt niíj uubh joyóp wut j*ĩ*:

—¿Dedédih tigaá weemdih ma naáwíh? ãt niijíp wut j*ĩ*.

20 —Judíowã ï maáta cheibit meemdih Pablodih ï pebhna ï wah bojat tuutbipna caá, caandih jwuub uubh joí enat tuut niijná.

21 Obohjeéhtih, bita caandih mawíhna, ï míic bih päibipna caá. ‘Pablodih jwuí mawat pínah jätih, jeémpcan, jwuí babbca boj jüíh’, ït míic niijíp wut be. Páant niijnítji ma jepahat pínahdih buu päina caá ï chäjap. Pánihna, ï uubátdih ma jepahca bojoó, Pablo jwan wuúh soldadowã ï maáhdih ãt niijíp wut j*ĩ*.

22 —Weemdih ma naáwátjidih bitadih ma naóhca bojoó, soldadowã ï maáh ãt niijíp wut j*ĩ*. Páant niíj péanit, caán jáap behnidih ãt jwuub bejat tuuttp wut j*ĩ*.

Maáh Félix pebhna Pablodih ï wahat

23-24 Pablo jwan wuúh ã jwuub bejat tättimah, soldadowã ï maáh chénewã ã nump jumnit maátadih ã pebhna ãt bid bojop wut j*ĩ*. Páant ã bid bojnit ï jäibínachah, nin pah queéddih ãt niíj naáwáp wut j*ĩ*: “Doscientos soldadowã yáac chäi bejnit pínahdih míic wáacnit, ñi ámohat tuutt. Bita setenta soldadowã caballowäjih bejnit pínah, bita doscientos soldadowã ïtah töopdih uubnit pínahdihbut míic wáacnit, ñi ámohat tuutt. Pabloih

caballowā pínahdihbüt ñi ámoh wūhuá. Míic ámoh péanit, bue chei las nueve, púa Cesarea tátchi, Maáh Félix pebhna Pablodih ñi tái ub bejeé”, át niijíp wüt jí.

25 Pánihna, caán maáh nin pah Maáh Félixdih át niij daacáp wüt jí:

26 “Weém, Claudio Lisias meém wā maáh Félixdih wā daác wahna caá. ¿Ma tái jum niít?

27 Nin tátchidih moón judíowā nin newé Pablo wät jumnidih íijnit, caandíh maona ī chājap be. Páant caandíh ī mao yohat déedih, ī pebhna wīh soldadowājih enedih wā bejep be. Caánboó Roma baácdih bóo ā jumuchah jéihnit, caandíh ī maocat pínah niijná, jwī dāuc wáyap be.

28 Páant ī mawíhichah ennit, ded pah ī jāih ñaacátdih jéihíhna, ī maáta ī míic wáacapbooó caandíh wā nūmah bejep be.

29 Caánboó jwī jumuchah, queét judíowā ī wütatdihjeh ī jāihñap be. Obohjeéhtih, dedé ā yéej chājatji jíib wūnat pínah, nemat mūuboó nemat pínahbüt caandíh ā wihsan beé.

30 Bita míic bih pāinit mawíhat doonádih joinít, waícanjeh ma pebhna caandíh wā wahap be. Pánihna, caandíh naóh yacnitudih ma pebhna wā bejat túutbipna caá, meémboodih ī naóh yacat pínah niijná”, soldadowā ī maáh Maáh Félixdih át niij daacáp wüt jí.

31 Queét soldadowā ī maáh ā wütatdih joinít, chei Pablodih nūmah bejna, púa Antípatris tátchina īt jāibínap wüt jí.

32 Cheibit queét jítchajih bejnit soldadowā Jerusalén tátchina īt jwūub bejep wüt jí.

Obohjeéhtih, bita caballowājīh bejnitboó Pablodih ñit nūmah bejep wut jī.

³³ Pánih bejna, Cesarea tútchina juibí, Maáh Félix pebhna waád juibínit, ī maáh ã daácniji papélah nūodih wūhnit, Pablodihbut caandíh ñit wūhup wut jī.

³⁴ Pánihna, caán nūodih en péanit, Félix Pablo ded baácdih bōo ã juamatdih ãt uúbh joyóp wut jī. Cilicia baácdih bōo ã juamatdih jéihna, nin pah Pablodih ãt niijíp wut jī:

³⁵ —Meemdíh naóh yacnit ī juyáchah, queétdih wā joibípna caá, ãt niijíp wut jī. Páant niijnít, caandíh ī wapat pínah niijná, Maáh Herodesjiíh muuná Félix soldadowādih ãt ub bejat túutup wut jī.

24

Pablo Maáh Félixdih “Wāyéej chājcan beeé”, ã nijját

¹ Biícjīh bōo téihya yeó jáap tátimah, sacerdotewā ī maáh Ananías, bita judíowā maáta biícdih Cesarea tútchina ñit nūhn déi juibínap wut jī. Roma baácdih moón ī maáta ī wutatdih jéihni Tértulo wut juumnibut ījeéh ãt juibínap wut jī. Tértulo judíowā ī naóh yacatdih naóh yapani pínah wut jī. Pánihna, Pablodih ī peéh chājat pínah niijná, Maáh Félix pebhna ñit waad juibínap wut jī.

² Páant ī waad juibíát tátimah, soldadowā Pablodih caanná ī ub waad juibínachah, Tértuloboó judíowā ī naóh yacatdih nin pah ãt niij naóh yapanap wut jī:

—Meém téini maáh caá. Jwī maáh ma juumchah, dedé tac buugát wihsan, jwī tái juumna caá. Tái

jéihni jumna, nihat jwīih baácdih moondíh ma táí teo wāacna caá.

3 Pánihna, nihat jwīih tútchidih moón meemdíh búdí jwī wēina caá.

4 Meém jīgah enni ma jumatdih jéihna, meemdíh maatápdih tac buugáát tūut páant jwī niijcán caá. Ma jéihyat pínah niijná, bainíjeh meemdíh jwī wéheíhna caá.

5 Nin cääcwaadih tabit ã tac buugána caá. Nihat baácboó ded pah bohénit, judíowádih ī míic eníhcáat chājna caá ã chājap. Jesúz Nazaret tútchidih bóodih péenitdih waóhni caá.

6 Dioíh maañá judíowá nihcannitdih n̄mah waadnít, caán maañdih ã yéejanap be. Páant ã chājachah ennit, caandíh teona, jwī n̄owá ī w̄atatdih ã yap yohatji jíib jwī peéh chājíhip yuh be.

7 Obohjeéhtih, maáh Lisias ãih soldadowádih n̄mah jāóhnit, caandíh jwiítdih ī dāuc wáyap be.

8 Páñih dāuc wáiniji ma pebhna jwiítdih ã naóh yacat túutap be. Pablodih uúbh joí enna, nihat jwī naóh yacat yoobópdih ã jumatdih meém ma jéihbipna caá, Tértulo Félixdih ãt niijíp wut yuh jī.

9 Åjeéh juiibinit judíowábat Pablodih biíc yoobó Félixdih ït yee naóh yacap wut jī.

10 Páant ī naóh yacat tāttimah, Félixboó Pablo ã naáwát pínah niijná, caandíh ãt jāut jāhanap wut jī. Páant ã jāut jāhanachah ennit, Pablo nin pah ãt niij naáwáp wut jī:

—Dawá jópchina jwīih baácdih moón jwī naóh yacatdih mapí túi joiná caá. Páant ma jumatdih jéihna, ma táí jéihyat pínah niijná, wēinit, meemdíh yoobópdih wā naóhbitna caá.

11 Doce yeó jáap jātihjeh Jerusalén tátchina Dios-dih weñedih wā juibínap be. Bitadih uúbh joiná, ma jéihbipna caá.

12 Biíhdih wāpī jāihcap be. Dioíh māudih míic wáacnitedih wā míic jāihñat túutcap be. Judíowā ñ míic wáacat muú diítña, tátchiboobát wā míic jāihñat túutcap be.

13 Páant ñ naóh yacachah yuhna, bitadih uúbh joí enna, ñ yee naóh yacatdih meém ma jéihbipna caá.

14 Obohjeéhtih, baa meemdih yoobópdih wā naóhna caá. Dios jwī nuowäjí ñ wēnidih weembát wāpī wēina caá. Pánihna, Jesúsdih jepahna, weém Diosdih wā weñechah, ‘Mácah ã bohéna caá’, queét ñpí nijjná caá. Obohjeéhtih, wā bohéát mácah nih-can caá. Nihat Moisés ã wutatjidih jepahnit, nihat Dios naawátdih naóh yapanit ñ daacátjidihbüt wāpī jepahna caá.

15 Dios nihat wunnitedih ã jwáub booaat pínah yeó jáapdih wāpī pâina caá. Táinitdih, yeejépwâdihbüt biíc yoobó ã jwáub booabipna caá. Páant ã booaat pínahdih nihat judíowâbüt biíc yoobó ñpí pâina caá.

16 Pánih pâina, táinijeh wāpī châjna caá, ‘Caán táini caá’, Dios weemdih ã nijját pínah, cäacwâbüt biíc yoobó ñ nijját pínah nijjná.

17 “Dawá jópcchina biíh baácna jibniji wā déewâ jíghah náah juumnitedih dinerodih wâhat túut nijjná, Diosdihbüt wëi wâhat túut nijjná, Jerusalén tátchina wā jwáub juibínap be, páant mäntih.

18 Pánihna, Diosdih wā wâhat pínah jâtih, ‘Caán táini caá’, Dios ã niíj enat pínah nijjná, ded pah Moisés ã wutatjidih wā châjap be. Páant wâ

chāyat tāttimah, Dioíh māu diítna jumna, caandih wā wāhuchah, bita judíowā Asia baácdih moón weemdhíh Ít enep tabe. Páant Ít enechah, wājeéh míic wáacnit wihsan, míic jāihñatbat Ít wihsap be.

19 Páinhna, weém yeejép wā chāyatdih enna nihna, queét Asia baácdih moónboó ma pebhna naóh yacadih Ít jāuwá naáh.*

20 Jwī maáta wáac jumnít, weemdhíh Ít wābh joí enechah, ded pah wā yéej chāyatjidih enna nihna, queétjeh naáwádih Ít jāuwá naáh.

21 Nin pahjeh Ít nijjmí nacaá: ‘Pablo jwī míic wáacapboó jumnit, nin pah Ít niij ñaacáp jī: “Wānnitjidih Diosboó Ít jwāub booaatdih jwipí pāñatdih wā bohéátji jíib nemat māaboó weemdhíh Ít nemat tāutap jī”, Ít niij ñaacáp jī, queét Ít nijjmí nacaá’, Pablo Félixdih Ít nijjíp wāt jī.*

22 Páant Ít nijjichah joinít, Félix, Jesúih doonádih jéhnit, Ít naáwádih Ít cádahat tāutap wāt jī. Páinh cádahat tāutnit, Pabloboodih nin pah Ít nijjíp wāt jī:

—Maáh Lisias Ít juyáchah, dedé peéh chāyat pínah Ít jumchah, meemdih wā naóhbipna caá, Ít nijjíp wāt jī.

23 Páant niij péanit, Pablodih ub jāóhni soldadowā Ít maáhdih nin pah Ít nijjíp wāt jī: “Maátaíh māuná jwāub ub bejna, míih soldadowā caandih Ít wāpna naáh. Obohjeéthi, Ít náahat pah Ít chāja naáh. Det Ít chéenwābat caandih teo wáacadih Ít juyá naáh”, Ít nijjíp wāt jī.

24 Daocánni yeó jáap tāttimah, Félix Ít jeéh bólí Drusilajíh Ít míic wáacat tolíhna Ít juihínap wāt jī.

* **24:19** Hch 21.17-28 * **24:21** Hch 23.6

Drusila judío wili wut jī. Pánih jibínit, Jesúih doonádih joílhna, Pablodih át bid bojop wut jī.

25 Páant á bid bojochah, Pablo queétdih nin pah át niíj naóh bohénap wut jī: “Bitadih táí chājat caá náahap. Yéej chājat jenah joyátdih yap yohat caá náahap. Cāacwā yeejép í chājatjidih Dios bádí á peéh chājbipna caá”, queétdih át niijíp wut jī.

Páant á niíj naawáchah, joí wáhi bejnit,

—Páant bóojeh tigaá. Ma bejee. Biíh yeó jáap meemdhíh wā jwáub bidbipna caá, páant māntih, Félix caandih át niijíp wut jī.

26 Pablo á míic jíib chāj bacat pínah dinerodihbut Félix át bidip wut jī. Pánih bidnit, dawá láá Pablodih míic wéheat túut niijná, Félix á pebhna át jūwát túutup wut jī.

27 Obohjeéhtih, chéne jópchi táttimah, Félix maáh jumni át bacap wut jī. Pánihna, judíowádih weñaihna, Félix Pablodih nemat māáboojéh át cádahap wut jī. Porcio Festo wāt jumni át jwáub túut nuáam maáh waadáp wut jī.

25

Pablo Maáh Festodih á naawát

1 Caán baácna Maáh Festo jibíniji biíc peihcanni yeó jáap táttimah, Cesarea táchimant Jerusalén tútchina át aab béjep wut jī.

2 Caanná á aab jibínachah, queét sacerdotewā í maáta, bita judíowā í maáta biícdih á pebhna bejnit, Pablodih yeejép ít jwáub naóh yacap wut jī.

3 Caan pébhna í bejat pínah jātih queétjeh nin pah ít míic niijíp wut jī: “¿Pablodih mawat pínah niijná, cāacwádih míic bih pāinit, mawat túut jíh?” ít míic

niijíp wut jī. Páant niij jenah joinít, nin pah Maáh Festodih ñt niijíp wut yuh jī:

—Nin Jerusalén tátchiboó Pablodih ma wah aabá bojoó, ñt niijíp wut jī.

⁴ Obohjeéhtih, Festo nin pah queétdih ñt niij jepahap wut jī:

—Pablo páantjeh Cesarea tátchidih nemat maaúboó ã juamna caá. Buutéh caánboó wā jwáub dei bejbipna caá, páant māntih.

⁵ Pánihna, Cesarea tátchina ñi maáta weemdíh ñ pej juam dei bej jwuhu naáh, Pablo ã yeej chājachah nihna, caandíh ñ naóh yacat tāut niijná, ñt niijíp wut jī.

⁶ Ocho yeó jáap tāttimah, Maáh Festo Cesarea tátchina ñt jwáub dei bejep wut jī. Ñ jwáub dei juibíni daanimant, ñ naóh yacachah joyát tāut niijná, peéh chājnít ñ naawápboó ñt waád juibí chāudap wut jī. Caánboó chāudnit, Pablodih ñt bid bojop wut jī.

⁷ Pablo ã pebhna ã juibínachah, Festojeéh Jerusalén tátchimant dei juibínit judíowā caán tāahmant ñt ñuh pāuda bojop wut jī. Pánih ñuhnit, dawá yeejép dooná ñt naawáp wut jī. Obohjeéhtih, páant ñ naawáchah yuhna, ñ yee naawátdih Festo ñt jéhcap wut jī.

⁸ Páant ñ naawáchah joinít, Pablo nin pah ñt niij naóh yoobánap wut jī:

—Jwiít judíowā jwī wutatdih, Dioíh maaúdih, Roma tátchidih moón ñt maáhdihbut yeejép wā chājcap be, ñt niijíp wut jī.

⁹ Obohjeéhtih, Festo judíowádih weñalhna, nin pah Pablodih ñtih niijíp wut yuh jī:

—¿Jerusalén tótchina ma jwúub aab béisíhcan niít? Caanná juibínit, míih doonádih jéihíhna, weemjéh tigaá wā jwúub joibíp. Yeejép ma chājachah nihna, ma yéejat peéh wā naóhbpna caá, ãt niijíp wut jí.

¹⁰ Obohjeéhtih, páant ã niijíchah joinít, Pablo nin pah ãt niijí jepahap wut jí:

—Maáh César ã wēpat ninjíh meém ma bíbohna caá. Pánih bíbohna, ninboó wā juimuchah, dedé wā chājatji peéh, ma jéih naóhna caá. Judíowádih dedé wā yéej chājcatdih ma táí jéihna caá.

¹¹ Pánihna, yéej chājna nihna, wā yéej chājat jíib weemdíh ï mao yohatdih wā úamcan caá. Obohjeéhtih, ï naóh yacat yoobópdih nihcah, weemdíh queétdih páantjeh ma wāhuchah, ã táican niít. Pánihna, Roma tótchi jwí chah maáh César pebhna weemdíh ma wahaá, Pablo Festodih ãt niijíp wut jí.

¹² Páant ã niijíchah joinít, Festo caandíh teo wáacnitdih míic wéhe péanit,

—Caán láa bácah, César pebhna meemdíh wā wahipna caá, ãt niijíp wut jí.

Pablo ã chājatjidih Festoboó Maáh Agripadih ã naáwát

¹³ Daocánni yeó jáap túttimah, maáh Agripa ã jwan Berenicejíh Festo jáap maáh ã waadáchah, Cesarea tótchina caandíh muj tewedih ït dei juibínap wut jí.

¹⁴ Pánih dei juibínitji maatápdih ït juum jwuhup wut jí. Biíc yeó jáap Pabloíh doonádih Agripadih Festo nin pah ãt niijí naáwáp wut jí:

—Félix nemat muáboó ã cádahniji, Pablo wāt juumni, ã juumna caá.

15 Jerusalén tútchiboó wā juibínachah, sacerdotewā ī maáta, bita judíowā ī maátabut caandih wā peéh chājatdih náahna, wā pebhna yeejép dooná naawádih ī juyáp jī.

16 Obohjeéhtih weém nin pah queétdih wā niijíp jī: ‘Jwiít Roma baácdih moón ī maáta nin pah jwípí chājna caá: Det naóh yacnitedih jwípí jwíih naawát tāutna caá. Páant ī naóh yacatdih joinít, ī naóh yacníboodih jwuh jwí jwáub naawát tāutna caá. Jwiít Romanowā páant jwí chājcah, caandih naóh yacnitedih jwípí wūhcan caá’, queétdih wā niijíp jī.

17 Páinhna, nin Cesarea tútchina wājeéh ī juyát tāttimah daanimant bóo yeó jáapjeh peéh chājat naawát muúboó chāudnit, ī naóh yacnidih wā bid bojop jī.

18 ‘Queét judíowā bádí ã yéej chājatjidih ī naóh yacmi dée caá’, wā niíj jenah joyóp yuh jī. Obohjeéhtih queét naóh yaquíhnitji baca dedé ã yéej chājatjidih ī jéih naóhcap jī.

19 ‘Jwíih Dios ã wātatjidih biáboó caá ã bohénap’, niijnít, ī íijip jī. Biíc newé, Jesús wāt jumni, wənniji yuhna, ã jwáub boo pud júawátjidih Pablo ã bohéatjidihbat ī íijip jī.

20 Weémboó nihat ī naawátjidih wā beh joicáp jī. Páinh beh joicán, ‘¿Jerusalén tútchiboó ma aab béisíhcan niít? Míih doonádih caanná wā joíhna caá, páant muntih’, Pablodih wā niijíp jī.

21 Obohjeéhtih, ‘Maáh César pebhna weemdih ma wahaá, wíih doonádih caánboó ã joyát pínah niijná’, weemdih ã niijíp jī. Páant ã niijíchah joinít, jwí maáh pebhna wahat tāut niijná, caandih nemat muúboó soldadowádih wā páñat tāutap jī, Festo

Agripadih ãt niijíp wut jí.

²² Páant ã niijíchah joinít, Agripa Festodih nin pah ãt niijíp wut jí:

—Ã naáwátdih weembát wã joíhná caá, ãt niijíp wut jí.

—Cheibit caandíh ma joibípna caá, Festo Agripadih ãt niijíp wut jí.

²³ Pánihna, cheibit Agripa Berenicejíh bádí míic wáacat tolíhna júibínit, ít waad béjep wut jí. Páant í waad béjehah, nihat cääcwã queétdih ennit, bádí ít weñep wut jí. Nihat soldadowã í maáta, nihat caán tútchidih moón maátabut caán mæuná jweéh ít waad béjep wut jí. Túttimah, Festo Pablodih ãt ub júuwát túutap wut jí.

²⁴ Pánihna, Pablo ã waád júibíát túttimah, Festo queét míic wáacnitedih nin pah ãt niij naáwáp wut jí:

—Maá Agripa, nihat yeéb jwíjeéh jumnitbut nin newédih ñi enna caá. Jerusalénboó wã jumuchah, ninboó wã jumuchahbut, nihat judíowã weemdih nindih bádí í naóh yacap jí. Tabit ñaácnit, ‘Caandíh ma mao yohoó’, chah pohba í niijíp jí.

²⁵ Obohjeéhtih, weémboó ded pah ã yéej chäjatjidih wã jéihcap jí. Æ yéej chäjatji jíib mao yohat ã wihsap jí. Pánihna, caanjéh tibeé jwí maáh Césardih naáwát túut niijná, ã pebhboó ã bejat pínahdih ã ubáp jí.

²⁶ Obohjeéhtih, jwí maáh Césardih ded pah wã naóh daacát déedih wã jéihcan caá. Pánih jéihcan, yeéb nihat, Agripa biícdih ñi pebhna caandíh wã júuwát túutap be. Pánihna, caandíh joinítji jwí míic wéheat túttimah, ded pah caandíh wã naóh daacát pínahdih wã jéihipna caá.

²⁷ Ded pah ã yéej chājatjidih naóhcah, nemat maaúboó jumnidih César pebhna wā jéih wahcan caá, Festo queétdih ãt niijíp wut jī.

26

Ded pah ã chājatjidih Pablo Maáh Agripadih ã naáwát

¹ Túttimah, Maáh Agripa Pablodih nin pah ãt niijíp wut jī:

—Buu míih doonádih jwiítdih ma naawá, ãt niijíp wut jī.

Páant ã niijíchah joinít, Pablo maátadih uábhna, ãih téihyajh ãt júut ñahanap wut jī. Pánih júut ñahanit, ãih doonádih ãt naóh jwiíhip wut jī.

² “Maá Agripa, wā déewā ī maáta yeejép weemdih ī naóh yacatjidih wā naóh yoobáát pínahdih buu meém ma joyát pínahdih wā wéina caá.

³ Nihat jwiít judíowā ded pah jwī chājatdih, ded pah jwī bohéátdihbut meemjéh ma táí jéihna caá. Pánihna, nihat wā naawát pínahdih ma táí joyoó”, Pablo ãt niijíp wut jī.

Pablo Jesúsdih ã jepahat pínahjātih ded pah ã jum jwuhatjidih ã naáwát

⁴ “Nihat judíowā wīh baácboó ī cátih wébít jum jwuhna, ded pah wā jumatjidih ī jéihna caá. Túttimah, Jerusalénboó ded pah wā jumatjidihbut ī táí jéihna caá.

⁵ Maatápdih fariseowäjeéh wā jumap jī. Jwiít fariseowā Moisés ã wutatjidih chah jepahnit jwī

jumna caá. Pánihna, queét judíowā naawíhna, ‘Yoobópdih caá ã niiját’, ñta jéih niij tágaa.*

6 Dios jwī n̄owādih ‘Nihat cääcwā ī boo p̄ud jūóhbipna caá’, ã niijátjidih wā pāñat jíib, b̄uu ñ naóh yacni ninboó wā ñehna caá.

7 Nihat jwiít doce judíowā poómpb̄ut ã naawátdih joinítji jwī pāina caá. Yeó jáap, cheib̄ut Diosdih jwīp̄i t̄ái wēi wāhna caá. Pánihna, Maá Agripa, jwī maátaboó caandíh wā pāñat jíib weemdih ë naóh yacap jī.

8 ¿Dépanihna ‘Dios w̄annitdih ã jéih jw̄ub boocan niít’, ñi niij jenah joí?

9 “Jon jātih ‘Jesús Nazaret tātchidih bōodih jepahnitdih weemdih cádahat tātat caá náahap’, wā niij jenah joyóp jī.

10 Páant niij jenah joinít, Jerusalén tātchidih moón dawá Jesúsdih jepahnitdih teonit, sacerdotewā ë maáta ë wātatdih joinít, nemat muáboó wā nemat tātat jī. Pánihna, queétdih ë mao yohíhichah, weembáti biíc yoobó wā mao yohat tātat jī.

11 Maatápdih jwiít judíowā jwī míic wāacat m̄udih Jesúlhwā ë míic wāacachah, waadnít, queétdih wā jīgah náah chājap jī. Jesúsdih ë jepahatdih wā cádah tātat yah jī. Pánihna, b̄adí iijna, biíh baácna jweí peétnit Jesúlhwādih ñuánnít, wā moh yéejanap jī”, Pablo ãt niijíp wāt jī.*

*Jesús caandíh ded pah ã niijátjidih Pablo ã naawát
(Hch 9.1-19; 22.6-16)*

* **26:5** Hch 23.6; Fil 3.5 * **26:11** Hch 8.3; 22.4-5

12 “Pánih Jesúíhwādih ñuunnaá, sacerdotewā ī maáta ī wēpatjih ī wutatji pah chāyat tāut niijná, biíc yeó jáap Damasco tátchina wā bejep jī.

13 Yeó jáap tac yoób namáboó jwī bejechah, yeó ā yeh iigát chah jeámant yeh iíg jéenanachah, jwī enep jī. Weemdih, wājeéh bejnitedihbut ã tái yeh iig yóh jwejep jī.

14 Páant ã yeh iiguichah, en wáhi bejnit, jwiít nihat baácboó jwī b̄ug ñájap jī. Pánih b̄ug ñájnit, wéheatdih wā joyóp jī. Jwīh wéheatjih nin pah weemdih ãí niijíp jī: ‘**Saulo, Saulo, ¿Dépanihna íjnit, wíihwādih mawíh ñuán pée tigaá ma chāj?** Wíihwādih pánih chājna, weemdih caá páant ma chājap. Pánih chājna, meemjéh míic yéejana caá ma chājap. Nuñápdih ñi chéwechah, íjnit, míic tūpána, ã míic yéeaat dée pah meembát ma míic yéejana caá’, ã niijíp jī.

15 ‘**¿Maá, meém déhe tigaá?**’ wā niijíp jī. ‘**Weém Jesúsjeh tigaá, ma ñuán mawíh pеeni.**

16 **Buu** ma ñah ñuhuú. Weemdih teo wāhni ma jumat pínah niijná, meemdih wā jígoyna caá. Ma enatjidih bitadih ma naawát pínah niijná, meemdih wā ñiona caá. Ded pah wā jumatdih meemdih wā jwāub jéihyaat pínahdihbut ma naóhbipna caá.

17 **Buu** meemdih jígochnit, judíowādih, judíowā nihcannitedihbut wíih doonádih ma naawát pínah niijná, meemdih wā wahna caá. Pánih wahnit, ī jéih yéej chājcat pínah niijná, meemdih wā tái wapbipna caá.

18 Judíowā nihcannitedih ma naawáchah, queét dūpáát paníhipboó jumnitji ī yéej chājatdih cádahnit tāut nuamná, baabát paníhipboó ī

bejbipna caá. Pánihna, Satanás ã maáh jumapmant queétdih ub bacanit, Dios ã maáh jumapboó wā waadábipna caá. Pánih chajnit, weemdih jepahnitdih ī yéejatdih wā yohochah, queét Dios ã níonitejéh ī jumbipna caá', Jesú斯 weemdih ã nijíp jí", Pablo ãt niíj naawáp wut jí.

Pablo Jesúsdih ã jepahatjidih ã naawát

19 "Páant Jesú斯 ã naawáchah joinít, caandih wā yap yohcan jíi.

20 Pánihna, Damasco tútchidih moondih wā jwíih naawáp jí. Táttimah, Jerusalén tútchidih moondih, Judea baácdih moondih, judíowā nihcannitdihbüt naóhnit, 'Ni yéejatdih cádahnit, Diosdih bidnit, ã náahat pahjeh ni chajaá. Pánih chajnit, "Yoobópdih Diosdih jepah tigaá ī chajap", bita ī nijjbípna caá', wápñ nijíp jí.*

21 Páant wā niíj bohéátji peéh nit judíowā Dioíh muú diítna weemdih teonit, ī mao yohíhip yuh jí.

22 Obohjeéhtih, jon, bæubüt Dios weemdih ã teo wáacap be. Páant ã teo wáacachah, weém ninjih nühnit, nihat maátadih, oboh jumnitdihbüt yoobópdih wā naóhna caá. Moisés ã wutatjidih, Dios naawátdih naóh yapanit ī daacátjidihbüt wápñ bohéna caá.

23 Nin pah ït niíj daacáp tají: 'Cristo Dios ã wahni pínah yeejép yapnit, ã wænbipna caá. Pánih wænniji, ã waóh boo pæd júóhbipna caá. Pánih jwæub boo pæd júóhnit, yeh iigní panihni nihat judíowā, judíowā nihcannitbüt ī yéejat peéh iiguípna ī bejat déedih túi ubni pínah ã jumbipna

* **26:20** Hch 9.20,28-29

caá', īt niíj daacáp tajī.* Páant ī niíj daacátji pah weembát biíc yoobó wāpī bohénap jī", Pablo āt nijíp wut jī.

Pablo Agripadih Diosdih ã jepahat túutat

24 Páant Pablo ã naawáchahjeh, Festo nin pah āt niíj ñaacáp wut jī:

—¡Pablo, meém náhni joyát bueud béjni caá! Maatápdih ma bohéátji jíib, náhni joicánni caá buca, āt niíj ñaacáp wut jī.

25 —Nihcan caá, Maá Festo. Náhni joicánni nihcan caá weém. Yee wéheni nihcan caá. Yoobópdih tigaá wā naawáp.

26 Nin Maáh Agripa nihat wā naawátdih ã beh joiná caá. Pánihna, úumcanjeh caandíh wā naóhna caá. Nihat wā chājat bih naawát nihcan beé. Nihat ded pah wā chājatji doonádih Agripaboo ãtát joijí tagaá, āt nijíp wut jī.

27 Páant niíj péanit, Agripadih jwuh nin pah āt jwúub nijíp wut jī:

—Maá Agripa, meémboó Dios naawátdih naóh yapanit jon jātih ī daacátjidih 'Yoobópdih tigaá', ¿ma niíj jenah joí niít? Páant ma jenah joyátdih wā jéihna caá, āt nijíp wut jī.

28 —¿Ma naawátjih waícanjeh weemdih Jesúsdih ma jepahat túutih niít? Agripa Pablodih āt niíj jepahap wut jī.

29 —Waícanjeh ma jepahachah, táttimah ma jepahat doonádihbüt joiná, wā wēibipna caá. Meém Jesúsdih ma jepahat pínah, yeéb nihat buu weemdih joinítbüt caandíh ñi jepahat pínahdih wā náah yacna caá. Pánih náah yacna, Diosdih

* **26:23** Is 42.6; 49.6; 1Co 15.20

yeebdíh wāpī uúbhna caá. Weém wā jumat pah yeéb nihatbut ñi jumat pínahdih wā náah yacna caá. Nin itah tópdih wā dñwát pah niijná wā chājcan caá, át niijíp wut jī.

30 Páant á naawáchah joí péanit, Maáh Agripa, Berenice, Maáh Festo, caánboó cháadnitbut ñah ñuhnit, biicdih ít bac bejep wut jī.

31 Pánih bac bejnitji nin pah ít niij míic wéhenap wut jī:

—Nin newé á chājatji jíib, mawat, nemat muúboó waadáátbüt caandíh á wihsan caá, queétjeh ít míic niijíp wut jī.

32 Maáh Agripa Maáh Festodih nin pah át niij naawáp wut jī:

—Maáh César pebhna Pablo á wahat tóutcah ni-hna, jwíta jéih baca tagaá. Obohjeéhtih, caanná ma wahat pínahdih á uúbát tóttimah, caandíh jwí jéih bacakan caá, Festodih át niijíp wut jī.

27

Pablodih Roma tóatchina í wahat

1 Roma tóatchidih moón í Maáh César Italia baácdih át jumap wut jī. Pablodih, bita nemat muúboó jumnitdihbut Festo soldadowá í maáh Julio wut jumnidih át wapat tóutap wut jī. Pánihna, johlitjih bejni jääj chóojih queétdih Italia baácna Julio á námah bejep jī. Caán Julio cien soldadowá í maáh á jumuchah, áih soldadowá César Augustoíhwā wut jumnitbut í bejep jī.

2 Pánihna, weém Lucasbut Pablojeéh wā bejep jī. Aristarco, Macedonia baác Tesalónica tóatchidih bóobut jwiítdih á pej jum bejep jī. Pánihna, Adramítio wāt jumni tóatchimant jüóhni jääj chóodih jwí

waadáp jī. Caán chóo Asia baácdih bóo jēlitna yoobó aab béjní chóo pínah tajī.

3 Pánih bejnit, cheibit Sidón wāt jumni jēlitna jwī juibínap jī. Julioboó Pablodih en daoná, ã tái chājap jī. Pánih tái chājnit, caanjīh moón ã chéenwā dedé ã náahatdih ï wūhat pínah nijjná, ï pebhboó Pablodih ã aabát túutup jī.

4 Caanjīh aabnítji jwāub dei juinít, caán chóodihjeh māntih jwāub waadnít, jwī bejep jī, páant māntih. Jwī bejat déemant johlit ã jwāah johochah, Chipre wāt jumni quewa ã tái jāhat pínah nijjná, caan quéwadih wáyámant bóo būwámant jwī en yap bejep jī.

5 Caan quéwadih yap bej, chāuh bejnit, Cilicia baác ñaj deyatdih yap bej, Panfilia baác ñaj deyatdihbüt yap bej, Licia baácdih jumni Mira tātchina jwī juibínap jī.

6 Jwī bejni chóo caán tātchidih ã chāwát pínahdih jéhnit, Julio biíh jāáj chóo, Italia baácboó bejni pínah chóodih ãt bid juyáp tajī. Caán ã bid juiní chóo Alejandría wāt jumni tātchimant jāóhni chóo tajī. Pánih bid juinít, caán chóoboó jwiítdih ã nāmah waadáp jī.

7 Johlit ã jwāah joh būug lájachah, páant māntih, wēpép jéih bejcan, chaíhjeh jwī bejep jī. Pánih bejnit, Gnido wāt jumni tātchidih jwī tóah juibínachah, johlitboó jwiítdih tacboó ã ub joh pāud baca bojop jī. Pánihna, yoobópdih bejcanjeh, Salmón wāt jumni pióh ñajatdih yap bejnit, Creta wāt jumni quewadih jéihyepmant bóo būwámant jwī en yap bejep jī.

8 Pánihna, johlit páantjeh yeejép ã johochah, caan

quéwa b̄wádih chaíjeh bejnit, Táini Jélitna páud bacapdih jwī chāo páh jwuhüp jī. Caán jélit Lasea wāt jumni tátchi pebhbit ã jumüp jī.

9 Pánih chaíjeh jwī bejechah, mah noój láa, jääj chóojíh bejat tobohat láa ã tóah júuwáp jī. Pánihna, jwiítdih n̄mah bejnited Pablo nin pah ã niíj naawáp yuh jī:

10 —¡Weemdíh ñi joyoó! Buu jwī bejechah, ã túican niít. Mah noój láa ã jumuchah, nin jääj choo ã b̄uudbípna caá. Pánihna, nihat ñi ub bejnibut, jwiítbut jwī daáb b̄uudbípna caá, ã niijíp jī.

11 Obohjeéhtih, caán choo mínah, caán chóodih íoh teonibut Pablodih ï jepahcap jī. Juliobut Pablodih joyáh bojnit, queéetboodíh ã jepahap jī.

12 Caán ï chāoni jélitboó mah noój láa jääj choo ã chāwáchah, ãpí túicap wut jī. Pánihna, nihat caán chóodih bejnit caan quéwadijeh tih biíh tátchi, Fenice wāt jumni tátchi jélitna ï bejíhip yuh jī, mah noój ã yapatdih júibí pāi jwuhat túut niijná. Fenice jélitdih yeó dei bejepmant jääj choo waadát ãt jumüp wut jī. Pánihna, “Caánboó júibínit, mah noój láa jwī tái pāi jwuhbipna caá”, ít niíj jenah joyóp wut yuh jī.

Búdí mujdih nolihat ã júuwát

13 Chóop yapapmant johlit ã tái júuwáchah, caán chóodih teonit ï tái bejat pínah niijná, ï yoh báahani chodóp dahdih ï jwáub ub yacap jī, páant m̄entih. “Jwī tái jéih jääj júibípna caá”, niíj jenah joinít, jwiítdih ï n̄mah bejep yuh jī. Pánih bejna, Creta quewa pebhjeh jwī jääj békep jī.

14 Obohjeéhtih, túttimahbitjeh caan quéwa cháuhup yoób yeó aáb jüúwápmant johlit bádí ã joh jüúwáp jí.

15 Caán johlit jwíih jääj choo báwámant tabit ã joh jähachah, jwí bejatji dée yoób jwí jéih bejcap jí. Pánih johna, caán chóodih ã pääh joh pääd baca bojop jí.

16 Pánihna, Cauda wǟt jämni quewadih jéihyepmant bóo báwámant jwí yapap jí. Caan quéwa jwiítdih chibít johlitdih ã jähap jí. Páant ã jähachah, jwí wáini bainí jääj chóodih, bádí choo diítna ï ub yacap jí. Johlit nolihatjíh páantjeh bádí ã tobohochah yáhna, ï jéih ub yacap jí.

17 Caán chóodih ámoh yac péanit, bádí choo ã báuh bejcat pínah niijná, queét jääj chóodih teonit báujcánni tópnajíh caán chóodih ï nah chéwep jí. Pánih nah chéo péanit, “Libia baácboó jwí jui'bími dée caá. Caanjíh óon yehbenibit Sirte wǟt jämupboó báug lájat jwiítdih tabit tobohna caá”, niíj jenah joinít, jääj choo wépép ã bejcat pínah niijná, johlitdih teoni bádí yégueh chóodih ï ub deyanap jí. Páant ï ub deyat túttimah, jääj chóodihjeh johlit ã ub joh bojop jí.

18 Caán johlit dedé ã yaicáp jí. Pánih joh yaicán, chah pohba ã yoób johop jí. Páant ã johochah, nolihat bádí jüóhnit, jääj chóodih tabit ã báug lájap jí. Pánihna, jih báugjéh ã pahat pínah niijná, túttimah bóo yeó jáapdih ï ub bejniyi bií déedih ï yoh báaha jwiíhip jí.

19 Túttimah bóo yeó jáapdih johlit teoni yégueh chóona, chéwat tópna, máa nahnadibut ï yoh báhanap jí.

20 Maatápdih yeodíh cūiwādihbüt jwī encap jī. Johlit nolihatbüt dedé noón yaicáp jī. Yeó jáap jumat pah chah pohba ã tobohop jī. Páant ã tobohochah, “¿Nin bádí mæjboó jwiít jwī bæudmí naniít?” jwiítjeh jwī niíj jenah joyóp jī.

21 Pánihna, bádí teona, maatápdih ī jéih bid jeémpcap jī. Páant ī bid jeémpcatdih enna, Pablo ī cätíh juí ñuhnit, queétdih nin pah ã niíj naawáp jī:

—Wā naawáchah, yeéb ñi joicán beé. ‘Cretamant jääj békcat caá náahap’, wā niijíp yuh be. Jwī júóhcáh, nin pah ãta yapcan tagaá. Jwī júuwátji jíibjeh nin pah ã yapna caá.

22 Obohjeéhtih, bæu yeebdíh wā jwúub naóhna caá, páant mæntih. Ñi úumca bojoó. Jwiít jwī bæudcán niít. Obohjeéhtih, nin jääj choo pohba ã bæuh peét bejbipna caá.

23 Dios wā maáh wā wëini weemdíh ã jéihyaat pínah niijná, ãih ángeldih ãt wahap tabe. Caán ángel weemdíh bæu chei jígoahnit, jwī bæudcát pínahdih ã naawáp be.

24 Wā pebh juinít, nin pah ã niijíp be: ‘Pablo, ma úumca bojoó. Meém Romanowā ī maáh César pebhna jíibnít, ded pah ma chäjatjidih ma naóhbipna caá. Dios táini jumna, ma bejni jääj choodih moondíhbüt biíc yoobó ã wapbipna caá’, weemdíh ángel ã niijíp be.

25 Pánihna, ñi úumca bojoó. Diosdih tñi jenah joinít, ‘Ángel ã niiját biíc yoobó ã yapbipna caá’, wā niíj jéihna caá.

26 Obohjeéhtih, jwíih jääj choodih johlit biíh quewáboó ã ub joh dodhbipna caá, queétdih Pablo ã niijíp jī.

27 Pánih johna, chéne semana wẽpép ã johat táttimah, chei, Adriático wãt jumni bádí mäjdih jwĩ jwaoh chúuh bejep jĩ. Pánih bejna, chei tac yoob pohba caán chóodih teonit “¿Yehbenapboó jwĩ juibími naniít?” queétjeh ït niíj jenah joyóp tají.

28 Pánihna, “Débóo cah ninjih ã nãmah”, niijná, ï jenah enep jĩ. Páant ï jenah enechah, treinta y seis metros pohba caanjih ãt nãmahap wãt jĩ. Maátcabitjeh ï jwãub jenah enechah, veintisiete metros caanjih ãt nãmahap wãt jĩ.

29 Páant ã yehbe bejehah ennit, bádí ït áamãp wãt jĩ. “¿Quewa pãud bacapdih bóo jeenádih jwĩ bãug lájmi naniít?” ït niíj jenah joyóp tají. Pánihna, caán choo ã bejcat pínah niijná, chénena míic chodóp dahna méimant ï yoh daabánap jĩ. Pánih yoh daabánit, “Waícanjeh ã baabá naáh”, queét ï niijjéhep jĩ.

30 Biquína caán chóodih teonit, jweílhna, caán bainí chóodih chéwat tõpdih watnit, ï wat deya pahanap jĩ. Pánih chãjnít, nin pah ï yee niijíp jĩ: “Caán bainí chóodih waadnít, biih chodóp dahnadiah wawápmant jwĩ yoh daabábipna caá”, ï niijíp jĩ.

31 Obohjeéhtih, soldadowã ï maáhdih, soldadowãdihbãt Pablo nin pah ã niijíp jĩ:

—Nit nin chóodih teonit ï bejehah, yeebbát ñi daab wánbipna caá, ã niijíp jĩ.

32 Páant ã niijichah joinít, teonit ï jweicát pínah niijná, soldadowã bainí chóodih chéwat tõpnadih ï dáuc bóodop jĩ. Páant ï dáuc bóodochah, caán choo ã daabáh bejep jĩ.

33 Baabát pínah jãtih, Pablo queétdih nin pah ã

niíj naáwáp jī:

—Yeéb náhni dahwanit ñi jeémpcah, chéne semana ã yapna caá.

³⁴ Pánihna, buu yeebdíh bádí wā jeémát túutna caá, ñi táí wēp yaáát pínah niijná. Ñi náhninaá, biíc jwī buudcán niít, ã niijíp jī.

³⁵ Páant niijnít, Pablo pandih ubnit, “Paá, jwiítdih nin jeémátdih ma táí wühna caá”, Diosdih niijnít, jwiít nihat jwī enechah, pandih ã jeémép jī.

³⁶ Páant ã jeéméchah ennit, jwiítbüt wēinit jwī jeémép jī.

³⁷ Jwiít caán chóodih jumnit doscientos setenta y seis cäacwā jwī jumap jī.

³⁸ Páñih jeémp péanit, nihat jwī wād jumat túttimah, caán choo ã chodcat pínah niijná, páantjeh jumni trigo wāh wühnadih bádí mujboó ï yoh báaha beedánap jī.

Pablowā ījumni jääj choo ã daabát

³⁹ Táttimah, baáb jéenechah, pebhbit jumni baácdih beh encan yuhna, táí óon ñaj dei páud bac jūuwát, jee dáhna wihcpadih ï wēi enep jī. Páñih ennit, “¿Con óonna jwī buug ñáj juibí jíh?” ï niijíp jī.

⁴⁰ Pánihna, jääj choo ã táí bejat pínah niijná, chodat dahnadih chéwat tōpnadih ï dāuc bóod yohop jī. Páant ï dāuc bóod yohat pónih, íoh tewat túut niijná, bitaboó íoh tewat pínah meenát naanádih chéwat tōpnadih ï wat deyanap jī. Caán táttimah, waawápmant bóo johlit teoni bainí yégueh chóodih ï wái aabánap jī. Páñih bejna, caán óon coahna ï juibíhip yuh jī.

41 Obohjeéhtih, jwī bejep yoób yehbenibit biíh óon poómp ãt jumap tajī. Pánihna, jwīih jāáj chóo waáwápmant bóo caán óondih ã báagh yoh bejep jī. Páant ã báagh yoh bejehah, bádí nolihat ã bueug lájachah, jwīih jāáj chóo méimant ã búuhah bejep jī.

42 Páant ã búuhachah ennit, queét soldadowā nemat muddih moonjí ī yaáh jweicát pínah niijná, queétdih ī mao yohíhip yuh jī.

43 Obohjeéhtih, soldadowā ī maáh Pablodih tái chajíhna, soldadowādih queét nemat muddih moonjídih ã mawat túutcap jī. Pánihna, jwēejna ī yaáh ñáan bejat pínah niijná, jéih yaáhnitdih ã jwíih ñaáp báahaat túutcap jī.

44 Jéih yaáhcannitdih jāáj chóodih bóo máa naanádih teonit, ã yaáh ñáan bejat túutcap jī. Pánih bejnit, nihat jwī tái yaáh ñáan juibínap jī.

28

Pablo Malta wāt jumni quewaboó ã jumat

1 Páant jwī ñáan juibínachah, caan quéwadih moón jwiítdih jwááh muj teo péanit, “Nin Malta wāt jumni quewa caá”, jwiítdih ī niíj naáwáp jī.

2 Caan quéwadih moón jwiítdih tái teo wáacnit, páantjeh mah ã buugúchah, jwī cúbahanachah ennit, ī tuu cáo wāháp jī.

3 Queét ī tuu wawachah ennit, Pablobut tuu wawadih bejnit, ã juí cáwap jī. Páant ã cáwachah, tuu chāha bac jūóhni mai Pabloíh téihyadih ã chācacáp jī.

4 Páant ã chāác ñuhachah ennit, caan quéwadih moón nin pah ī míic niijíp jī: “¿Nin newé cācacwādih mao jweiní naniít? Pánih tigaá bádí nolihatdih ã jweí júuwáchah yuhna, ã mao jweyátji jíib caandih

peéh chājna caá ã chājap. Pánihna, buu ã wənbipna caá”, ñ míic niijíp jī.

5 Obohjeéhtih, Pabloboó caán maidih tuu cátuna ã wimp yoh cáwap jī. Pánihniji ã tubacap jī.

6 Páant ã chājachah ennit, caanjih moón nin pah ñ míic niijíp yuh jī: “Caandih ã chalanachah, ã wən buugbípna caá”, ñ niijíp jī. Obohjeéhtih, maatápdih ñ en ñuhuchah yuhna, dedé ã tubacap jī. Páant ã tubacat enna, ñ jenah joyátdih jwúub táut nuumnít, nin pah queétjeh ñ míic niijíp jī: “¿Caán jwípí pāp uábhni poómpdih bóona niít?” ñ niijíp jī.

7 Publio wút jumni, ãih jumat jwí aabápmant bah-nibitjeh át jumap jī. Publio caanjih moón ñ maáh tají. Pánihna, caán jwiítdih dooná ã wahachah, ãih mæuná jwí aab béjep jī. Caanná jwí juibínachah, jwiítdih ã tái wēi jwāááp jī. Pánih wēi jwāáhnit, biíc peihcanni yeó jáap ãjeéh jwí jumuchah, jwiítdih ã tái chājap jī.

8 Publio íip pahat yoyóp wunna, ã lajachah, Pablo caandih enedih ã bejep jī. Á pebh juibínit, teo jāha uábhnit, caandih ã booanap jī.

9 Páant ã booaat doonádih joinít, bita caanjih moón wunnit, ã booaat pínah niijná, Pablo pebhna ñ juyáp jī. Pánih juiñtdihbüt teo jāha uábhnit, ã booanap jī.

10 Pánihna, bádí wēinit, jwiítdih ñ tái teo wáacap jī. Túttimah, caan quémamant jwí bejat táut chājachah, jwí bejni pínah jāáj chóodih dedé jwí náahatdih wuhna, ñ tái yac beedánap jī.

Pablo Roma táchina ã jibíát

11 Biíh bádí jāáj chóo Alejandría táchimant júohniji caan quémadid mah noój láá ãt chão jwáhüp

tají. “Nin jääj chóodih teonitdih wapnit pínah”, niíj jenah joinít, caán chóo wúcdih chéne ī pápni ji Cástor, Pólux wāt jumnidih ī bádhnit ī náhüp jí. Pánihna, caan quéwadih jwiít biíc peihcanni widh jumnitji, bejna, caán chóodih waadnít, jwí cháuh bejep jí.

¹² Pánih cháuh bejnít, Siracusa wāt jumni tátchidih juibínít, biíc peihcanni yeó jáap jwí chão jwáhüp jí.

¹³ Caán chóodih jwáab waadnít, púa Regio wāt jumni tátchina yoobópdihjeh jwí cháuh juibínap jí. Cheibit chóop yapapmant joh jéohni johlit jwiítdih ã tái ub bejep jí. Chéne yeó jáap tátimah, Puteoli wāt jumni tátchina cháuh juibínít, jwí aab béjep jí.

¹⁴ Caanjíh moón Jesúíhwā jwiítdih wēi jwááhnit, ñjeéh jwiítdih biíc semana ī chão jwáhat túutüp jí. Biíc semana tátimah queétdih cádahnit, Roma tátchina jwí yoób aab béjep jí.

¹⁵ Roma tátchidih jwí tóah bejehah, Roma tátchidih moón Jesúíhwā jwí bejat doonádih joinít, biíc poómp Foro de Apio wāt jumni jíib cháyatboó jwiítdih jwááát túut nijiná, ñt jui páñap tají. Tátimah, biíh poómp Romadih moonbát Tres Tabernas wāt jumni ñwat pebhboó ñt jui páñap tají. Pánih queétdih jwááhnit, bádí wéina, “Paá, weemdih ma tái chájna caá”, Pablo Diosdih ã nijíp jí.

¹⁶ Roma tátchidih juibínít, Julio ã maáhdih Pablodih ã wáhüp jí. Caánboó Pablodih nemat muáboó nemcanjeh, biíh muáboó ã jumat túutüp jí. Obohjeeéhtih, ã jweicát pínah nijiná, biíc soldadodih ã wapat túutüp jí.

*Pablo Roma tátchidih moondíh Jesúíh doonádih
ã naáwát*

17 Biíc peihcanni yeó jáap táttimah, Pablo caanjíh moón judíowā ī maátadih ã pebhna ãt bid bojop wut jī. Páant ī míic wáac juyúchah, Pablo queétdih nin pah ãt niij naáwáp wut jī:

—Wā déewää, weémboó jwī déewädih wā yéej chājcap jī. Jwī nəowā ī wutatjidihbut yeejép wā niijcáp jī. Obohjeéhtih, Jerusalén tátchibooó wā jumuchah, biquína jwī déewä weemdíh teonit, Romanowā ī maátadih nemat mħáboó ī nemat tħutup jī.

18 Pánihna, weemdíh uúbh joinít, queét Romanowā ī maáta weemdíh ī bacaihip jī. “Nin newé ã yéej chājatji peéh mao yohat ã wiħcan caá”, ī niijip jī.

19 Obohjeéhtih, jwī déewä ī maáta weemdíh bacaat tħutcan, ijjnit, Romanowā ī maátadih ī jepahcap jī. Páant ī jepahcah ennit, nin pah Romanowā ī maátadih wā niijip jī: “Maáh César pebhboó weemdíh ñi wahaá”, wā niijip jī. Obohjeéhtih, weémboó wā déewädih wā naóh yaccan niít.*

20 Pánihna, yeebdíh eníhnit, ñijeéh míic wéheíhna, wā bid bojop be. Jwiít judíowā jwīpī pāini Cristo ã boo pūd jūuwátdih wā naáwát peéh nin chéoni ītah tōpdih wā dħoná caá, ãt niijip wut jī.

21 Páant ã niijíchah joinít, queét caandíh nin pah ãt niij jepahap wut jī:

—Conmant moón jwī déewä míih doonádih jwiítdih daáč wahcan, dedé yeejép doonádihbut ī naóhcan be.

* **28:19** Hch 25.11

22 Obohjeéhtih, nihat tátchinadih moón Jesúsdih jepahnitdih í íij enatdih jwiítboó jwí jéihna caá. Äih jáap bohéatdihbüt yeejép ípí naóhna caá. Pánihna, dedé ma naawát pínahdih jwí joíhna caá, Pablodih ít niijíp wut jí.

23 Biíh í jenahni yeó jáapdih dawá Roma tátchidih moón judíowã Pablo ã jumni m̄uuná ít juibínap wut jí. Páant í juibínachah, tái cheibitjeh jwíh naóh jwíihnjí púú cheyehna Pablo queétdih át naóh cádahap wut jí. Moisés ã wutatjidih, Dios naawátdih naóh yapanit í daacátjidihbüt át naawáp wut jí. Pánih caandíh naóhna, Dios ã wahni, judíowã í pâini Jesús ã jumatdih jéihna, caandíh í jepahat pínahdih queétdih át náah yacap wut jí.

24 Biquína ã naawátdih ít jepahap wut jí. Obohjeéhtih, bitaboó ít jepahcap wut jí.

25 Pánihna, í bacat pínah jâtih, queétjeh í míic íijanachah ennít, Pablo nin pah queétdih át niij naawáp wut jí:

—Jon jâtih jwí n̄owã í jepahcatji biíc yoobó yeebbút ñi jepahcan caá. Dios naawátdih naóh yapani Isaíasji, Túini Espíritu ã jéihyanachah, nin pah jwí n̄owádih át niij naóh daacáp tají:

26 ‘Nit pebhna bejnit, queétdih ma naawá:
“Maatápdih joiná yuhna, ñi beh joicán niít.
Maatápdih enna yuhna, ñi beh encan niít”,
ma niijí.

27 “Maatápdih wã naawáchah yuhna, joíhcan,
yoobópdih í beh joicán caá. Queétdih wã
booanachah, enna yuhna, í beh encan caá.
Jéihíhna nihna, yoobópdih íta beh en tagaá.
Pánih beh enna nihna, í jenah joyátdih íta

túut n̄uum tágaa. Páant ī túut n̄uumúchah nihna, queétdih ī yéejatdih wāta yoh tagaá”, Dios ã niijná caá’, Isaías ãt niíj daacáp tajī.
(Is 6.9-10)

Yeebbát biíc yoobó jepahcannit ñi jumna caá.

28 Pánihna, yeéb wā dēewāá, nindih ñi jéihyeé. Buu Dios cāacwā ī yéejat yohat pínah doonádih judíowā nihcannitdih ã wahna caá. Pánihna, queétboó caandíh joinít, ī jepahbipna caá, queétdih ãt niijíp wut jī.

29 Páant ã niijíchah joinít, íijna, míic wéhenit, queét judíowā ït bac bejep wut jī.

30 Páant ã yapat táttimah, chéne jópchi caanjíh Pablo ã jumap jī. Dedé ã náahatnadih caanjéh ã jíib chāj beedánap jī. Pánihna, nihat caandíh enedih juibíndih wéinit,

31 Dios maáh ã jumat doonádih, Jesucristoíh doonádihbat úumcanjeh, ãpí naáwáp jī. Ded caandíh naáwát túutcanni ã wihcpa jī.

Páant bóojeh tigaá wā naáwát.
 Lucas

Dios ã jáap naáwát tólih New Testament in Cacua

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cacua

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cacua

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
34c9543b-57a6-5290-ab7b-4fa15529a7e2